

GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ

2. ÇALIŞTAY RAPORU

EĞİTİM KOMİSYONU

ikinci ÇALIŞTAY RAPORU

29 - 30 Haziran 2013
Oylat / İnegöl / Bursa

GÖNÜLLÜ ÖĞRENİM GRUBU DERNEĞİ
EĞİTİM KOMİSYONU

AĞUSTOS 2013

İçindekiler

Çalıştaya davet	03
Çalıştay programı	04
Osman Acun; açılış konuşması	06
Selman Slocum ve Bilal Gökçır/Üç boyutlu insan iki boyutlu hayat	10
Prof. Dr. Mahmut Çamdibi / Sorumluluk Bilinci	14
Ali Kemal Kastan/ el-Esma Aile Eğitim Modeli	21
Kazım Akkaya/Sonuçları İtibariyle 1. Çalıştayı değerlendirilmesi	35
Beyin Fırtınası / Etkili Ders İşleme Yöntemi / İsmail Avcılar	52
Doğan Demircan / Sunum Hazırlama Teknikleri	57
Süleyman Erdemir / Teşekkür ve Kapanış Konuşması	87
Katılımcı listesi	98
Görev listesi	99
Çalıştay sonuç bildirgesi	100
Çalıştay raporu	103

Çalıştaya Davet

Değerli Gönüllü Öğrenme Grubu mensubu ve muhibbanı dostlar, Derneğimiz, geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl da 28 Haziran - 30 Haziran 2013 tarihlerinde Bursa-Oylat Yeni Çağlayan Otel'de 2 gün süreli, ana gündem maddesi **“Esmâ-ül Hüsna Perspektifinde Kur'an'a göre Aile Eğitimi”** olan çalıştay organize etmiştir.

Çalıştayın amacı:

Gönüllü Öğrenme Grubu 1989 yılından bu yana kendi geliştirdiği yöntemlerle eğitim, öğretim faaliyetine devam etmektedir. 18-20 kişi ile başlayan çalışma, bu gün itibarıyla 300 kişilik bir topluluğu kapsamaktadır.

Yapılacak bu çalıştay ile geçtiğimiz yıl icra ettiğimiz çalıştayda alınan kararlar gözden geçirilecek, uygulanıp uygulanamama durumuna göre gerekli revizyonlar yapılacaktır. Çalıştayın ana gündem maddesi olarak belirlemiş **“Esmâ-ül Hüsna Perspektifinde Kur'an'a göre Aile Eğitimi”** konusunda alanının uzmanı hocalarımızın sunumunda istifade edilecektir. Yapılacak çalışmalar sonucunda ortak akılla; çocuklar, gençler, yetişkin hanım ve erkekler için halihazırda uygulanan eğitim-öğretim program ve müfredatları gözden geçirilecek, nitelik ve niceliğinin artırılması için çalışmalar yapılacak, gelecek yılların planları hazırlanacaktır.

Program 28 Haziran gecesi otele giriş ile başlayacak, 29 Haziranda gün içi çalışmaları ile sürdürülerek, 30 Haziranda devam edilecek ve ikinci suları otelden ayrılış yapılacaktır.

Katılımcı sayısına göre ulaşım planlaması yapılacaktır.

Organizasyonun kişi başı tahmini maliyeti 250.-TL dir.

Süreci doğru yönetebilmemiz açısından katılım sayınızı bildirmeniz önemlidir.

Konuyu müzakere edip 15 Haziran Çarşamba gününe kadar bilgi vermenizi istirham ederim.

Selam ve dua ile...

15 Mayıs 2013
Osman ACUN
Eğitim Komisyonu Başkanı

2. Çalıştay Programı

28 Haziran Cuma

16.15	Kabataş'ta toplanma
16.30	Kabataş'tan İDOBÜS'le hareket
19.00	Bursa, Mudanya - Güzelyalı'ya varış ve Otobüsle Güzelyalı'dan hareket
19.15	Geçit'te mola (20 dk)
21.00	Otele varış, yerleşme ve akşam namazı
21.30	Otelde birlikte akşam yemeği

29 Haziran Cumartesi

09.00-09.15	Açılış; Kuran-ı Kerim tilaveti (İsmail AVCILAR) Program Takdim (Osman ACUN)
09.15-11.00	Selman SLOCUM (Bilal Gökçir Moderatörlüğünde) sohbet. “Üç boyutlu İnsan, iki boyutlu hayat”
11.00-11.15	Ara
11.15-12.30	Prof. Dr. Mahmut ÇAMDİBİ/ Seminer: Sorumluluk Bilinci, Sosyal İlişkiler Ahlakı
12.30-14.30	Serbest Zaman (Yemek, Namaz)
14.30-15.30	Ali Kemal KASTAN / Seminer: Esmâ'ül Hüsna Perspektifinde Aile Eğitimi
15.30-15.45	Ara
15.45-16.15	Kazım AKKKAYA / Sunum: Sonuçları itibarıyla I. Çalıştayın Değerlendirilmesi (Kararlar - Uygulamalar)
16.15-18.00	Beyin Fırtınası / Etkili Ders İşleme Yöntemi / İsmail Avcılar yönetiminde Hanımlar Beyin Fırtınası/Gönül Erdemir Yönetiminde

30 Haziran Pazar

09.00-10.30	Prof. Dr. Bilal GÖKKIR/ Seminer: Kur'an'da Aile Eğitimi
10.30-11.00	Ara / Odalardan ayrılma
11.00-12.30	Doğan DEMİRCAN/Sunum: Sunum Teknikleri
12.30-14.00	Ara
14.00-14.15	Beyin Fırtınasının Sonuçlarının Değerlendirilmesi/
14.15-15.15	Recai Ayhan yönetiminde 2013 - 2014 Dönemi Hedeflerinin Belirlenmesi / Dilek ve Temenniler
15.15-15.30	Sonuç Bildirgesinin Sunumu/Ahmet Erdemir
15.30-16.00	Süleyman ERDEMİR / Toparlama, Teşekkür ve Kapanış Konuşması
16.00-16.30	Serbest Zaman / Alışveriş vs.
16.30	Otelden ayrılış
18.30	Güzelyalı'ya varış ve ikinci namazı
19.00	Güzelyalı'dan İDOBÜS'le hareket
20.30	Kabataş'a geliş

Notlar:

1. Odalar Pazar günü saat 12.00'de boşaltılacaktır.
2. Cuma günü Kabataş'a geliş ve Pazar günü Kabataş'tan dönüşü herkes kendi imkanları ile yapacaklardır.
3. Bayan havuzları -2. Katta, erkek Havuzları -3. Kattadır. Havuzlara sabah namazından sonra 05.30'dan itibaren girilebilir.

Açılış Konuşması Osman Acun

Muhterem Hocalarım
Değerli GÖG Mensupları,
Hanım efendiler, beyefendiler,

Gönüllü Öğrenme Derneği 2 nolu çalıştayına hoş geldiniz, safalar getirdiniz.

Bizi bu güzel mekanda tekrar buluşturduğu için Rabbime şükrediyorum. Buraya gelirken çektiğimiz zahmetlerin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Rabbim inşallah bereket halkeder. Burada geçireceğimiz vakti ibadetle geçirilmiş vakit olarak hayır hanemize yazar.

Kıymetli arkadaşlar,

Biz bu iki günlük zaman zarfında, aralarla birlikte toplamda 13 saatlik bir çalışma yapacağız.

24 Erkek ve 25 hanım katılımcı olmak üzere toplam 49 kişilik bir ekiple inşallah güzel bir çalışma ortaya koyacağız.

Biz buraya niçin geldik?

Arkadaşlar malumunuz olduğu üzere 24 yıldır bir çalışma yürütüyoruz. 22 yıl Gönüllü Öğrenme Grubu, son iki yıldır da Gönüllü Öğrenme Grubu Derneği çatısı altında bir çalışmanın, bir eğitim faaliyetinin içindeyiz.

Bu çerçevede ilk çalıştayımızı geçtiğimiz yıl aynı dönemde yine bu mekanda yapmıştık. O çalıştay sonunda bazı kararlar aldık. Bir yıl içinde hamdolsun bu kararların büyük bölümünü uyguladık. Bazı kararlarımızı da uygulamak üzere zamana yaydık. Uyguladığımız kararlar sonunda çok güzel kazanımlar elde ettiğimizi gördük. Yani geçen yıl yaptığımız çalıştayımızın faydalı olduğunu müşahade ettik. Buradan aldığımız cesaretle bu yıl ikincisini yapmak üzere yine bu güzel mekana geldik.

Amacımızı bir cümle ile özetlemeye çalışmak istersek; bizler bir taraftan günlük işlerimizle meşgul olurken, çoluk çocuğumuzun rızkını temin etmek üzere koşuştururken, diğer taraftan dini bilgilerimizi diri tutmak, yenilerini öğrenmek, öğrendiklerimizi hayatımıza yansıtmak için çalıştık, çalışmaya devam ediyoruz.

Şimdi de bu gayretlerimizi daha sistemli, daha kurumsal hale getirmek, daha çok faydalanmak, daha fazla insanın bu güzelliklerden istifade etmesini temin etmek istiyoruz.

Nasıl yapacağız?

İki gün sürecek olan çalıştayımızda uygulayacağımız programı özetlemek istiyorum.

İlk önce geçen yıl aldığımız kararların uygulamalarının analizini yapacağız. Bu konuda bize Kazım Akkaya kardeşimiz bir sunum hazırladı. Sunumunu takdim ettikten sonra özellikle soru cevap kısmında konunun müzakeresini de yapmış olacağız. Varsa eksik yönlerimiz bunları göreceğiz ve bundan sonraki süreçte bunları gidermeye çalışacağız.

Kazım kardeşimizden sonra değerli hocamız Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Mahmut Çamdibi hocamızın o doyumsuz sohbetini dinleyeceğiz. Hocam size “Sorumluluk Bilinci ve Sosyal İlişkiler Ahlakı” konusunda bir seminer verecek. Allah razı olsun hocam geçen sene de bizi kırmamış davetimize icabet etmişti. Yine sene içinde derneğimize gelerek arkadaşlarımıza o güzel üslubuyla bir seminer vermişti. Hocamız; “malın zekatı % 2,5 ilmin zekatı % 100 gerçeğinden hareketle hiçbir davetimizi bu güne kadar geri çevirmedi.

Mahmut Çamdibi hocamızın sohbetinden sonra 15 dakikalık bir aramız var. Aradan sonra yine çok değerli hocamız yaklaşık 30 yıla yakındır tanıştığımız dostum, benden büyük olduğu için ağabeyim, Marmara

Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mensubu, eğitim sektöründe profesyonel çalışmalara imza atan ve bu konuda bir de firması bulunan Ali Kemal Kastan bey bize Esmâül Hüsna perspektifinde Aile Eğitimi konulu bir sunum yapacak. Kendisinin kaleme almış olduğu bu konuda bir de kitabı var. “Esmâül Hüsna Perspektifinden Kur’an’da İnsan Yönetimi”. Biz bu kitabı ayrıntısıyla inceledik. Hatta geçtiğimiz yıl bir dersi hazırlarken ana kaynak olarak istifade ettik. Aslında kitabın yeni baskısı yapılıyor. Ancak çalışmaya yetişmedi. Yoksa satın alıp burada size birer adet hediye etmek istiyorduk.

Saat 12.30’da başlayıp 14.30’da bitecek öğle arasından sonraki ilk oturumda Doğan Demircan kardeşimizin yapacağı “Sunum Teknikleri” konulu bir çalışmayı icra edeceğiz. Bu konuda size detay veremeyeceğim. Doğrusu ben de çok merak ediyorum. Ancak Doğan beyin güzel bir hazırlık yaptığını biliyorum.

Doğan beyin sunumundan sonra çalıştayımızın çok önemli keyifli bölümlerinden biri olacağını düşündüğümüz beyin fırtınamız var. Beyin fırtınasının konusu “Etkili Ders İşleme Yöntemi” Bu konuda hanımlardan ayrılacağız. Onlar başka bir salonda bir araya gelerek beyin fırtınalarını yapacaklar. Erkeklerde bu salonda yapacaklar. Beylerin yapacağı beyin fırtınasını İsmail Avcılar bey, hanımların yapacağı beyin fırtınasını ise Gönül Erdemir hanımefendi yönetecekler. Yardımcıları; erkeklerde Güven Altun, Kazım Akkaya ve Süleyman Gülcü, hanımlarda ise; Zeynep Metin ve Zeynep Ayhan.

Böylelikle bu günkü programımızı saat 17.00 itibarıyla bitirmeyi hedefliyoruz. Geçen yıla göre bu sene katılımcılarımıza daha fazla serbest zaman tanımak istiyoruz. Buraya kadar gelmişken buraların nimetlerinden de istifade fırsatı vermiş olacağız.

Yarınki programımız yine sabah saat 09.00’da İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tefsir ABD öğretim üyesi Doç. Dr. Bilal Gökkrı hocamızın sunacağı seminerle başlayacak. Hocamızın seminer

Üç Boyutlu İnsan, İki Boyutlu Hayat Selman Slocum ve Bilal Gökçir

Bismillâhirrahmanirrahim

Sayın başkanım, sayın hocam kıymetli misafirler öncelikle başkanımızın ve Osman Hoca'nın nezinde teşekkür ederek başlamak istiyorum. Şuandaki oturum dün akşam bir çay esnasında karar verilmiş ve nezaketle davet edildiğinden Selman Bey'in konuşması biraz spontane bir konuşma olacak. Bunu söylememin sebebi eğer herhangi bir hatamız olursa moderatör olarak gerekli müdahaleleri yaparız. Selman Bey'in bize aktaracağı kendi hayat tecrübesi olacak, hayat tecrübesinde biz ve aile yapımıza dair bazı mesajlar verecek. Çok kıymetli bir bilgi olduğunu düşünüyorum, kendilerine bu teklifi yaptığımız da hemen evet bu işi yapalım ben de moderatör olarak bu işi yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Selman Slow diye tercüme ediliyor, daha önce Amerika'ya göç etmiş bir aile. Şuanda bizim için bir Türk, kendileri bir mahzur görmezse yirmi senedir Türkiye de yaşıyorlar. Selman Bey tıp eğitimi almış ama zamanda tıp eğitimine eleştirel bakış geliştirmiş. İşin felsefi ve manevi boyutunun eksik olduğunu belirtmiş ve eğitimi yarım bırakmış ondan sonra da felsefe eğitimine başlamış felsefeyi okuduktan sonra o tıbbi belki manevi tarafından doldururum amacıyla alternatif tıp, tamamlayıcı tıp dediğimiz alana yönelmiş şuan da da bu alternetif tıp üzerine ailece projeleri var.

Müslüman oluşuyla ilgili biraz konuşmak istedik. 1980 yılında Muzaffer Özak'ın bulunduğu bir mediste, zikir halkasında o sıra da etkilenmiş. Tasavvufi ve zikir halkasında üç yıl kadar bir süre sonra artık kendini İslamın içinde bulmuştur. Muzaffer Özak bilinen bir kişidir, cerrahi tarikatının önemli bir lideriydi. 1980 de vefat etti. Sahafçılar da kitapçılık yapardı bu zat, bu zatın ziyaret ettiği Rabpt Eredr adındaki birisini ziyareti sırasında tanışılıyor. Orda kendisi ile konuşmak nasip olmamış ama Rabpt dediğimiz zat aslında bir kitabı var. Gelenek Yayınları'ndan çıkmış. Bu kitap çok güzel bir kitap hem tasavvufi hem de psikoloji açısından kalb eğitimi için önemli bir kitaptır.

Nefsi ve ruhu açıklayan bir kitap, bu zat kendi tecrübesini aktarıyor burada. Daha sonra müslüman olmuş. 1983 yılında da Selman Bey müslüman oluyor. Tasavvufi gelenek olarak nerden etkilendiğini sordum. Şazeli tarikatından etkilenecek, Nakşi ve Kadiri'nin müntesibi olduğunu söylemiştir. Daha fazla

konusu, hocamızın da çalışma konusu olan "Kur'an'da Aile Eğitimi". Bilal hocamızın seminerini müteakip yapacağımız oturumda; bu gün yapacağımız beyin fırtınasının sonuçlarını değerlendireceğiz, 2013-2014 yılı hedeflerini belirleyeceğiz, dilek ve temennilerden sonra 1,5 saatlik bir öğle arası vereceğiz.

Öğle arasını müteakip çalıştay sonuç bildirgesini takdim edeceğiz.

Çalıştayımızın raportörlük görevini İrfan Altun başkanlığında Kazım Akkaya, Süleyman Gülcü, Zeynep Metin ve Zeynep Ayhan kardeşlerimiz yapacaklar. Özellikle siz değerli katılımcılarımızın görüş ve önerileri ortak kanaatler, ortak öneriler olarak program sonunda yayınlayacağımız "Çalıştay Sonuç Bildirgesi"nde yerini alacak.

Son olarak 14.30'da başkanımız Süleyman Erdemir beyin yapacağı toparlama ve teşekkür konuşmasıyla çalıştayımızı tamamlamış olacağız.

Çalıştayımızı tamamladıktan sonra yaklaşık bir saatlik bir zamanımız olacak. Bu zaman zarfında alışveriş vs. yapmak isteyen arkadaşlarımıza bir fırsat vermiş olacağız.

Buradan dönüş için hareket saatimiz yarın 16.15 dir.

Sizden ricam şudur. Lütfen elinizdeki çalıştay programına uyunuz. Zamanı verimli kullanabilmemiz için oturumların başlama saatlerine özen göstermemiz gerekiyor. Bu aynı zamanda birbirimize karşı dikkat etmemiz gereken bir haktır.

Arkadaşlar beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Çalıştayımızın hayırla sonuçlanmasını diliyorum. Gayret bizden, Tefvik Allah (c.c) 'tandır.

Osman Acun

uzatmadan kendisinin bize aktaracağı konular özetle: üç boyutlu insan iki boyutlu hayat mesajını vermek istiyor. Önemli bir husus olduğuna düşünüyorum. Belki İslam dünyası ile batıyı mukayese etme durumu olabilir, çünkü bir insanın yaşadığı toplum ile geldiği toplumu mukayese etmesi tabii bir durumdur. Haritaların çizilmiş birer bölge olmadığını ifade ediyorlar bu konular da bize bilgi verecek şimdi sözü kendilerine bırakıyorum.

Selman Slocum: “Modern Dünya’nın Krizi”

İnsanoğlunun varoluşu üç alandaki tecrübesi ile tanımlanır. Bunlardan biri fiziksel boyutta olandır ve bu hislerimiz ile varlığını fark ettiğimiz şeylerdir. Bir diğeri, zihinsel boyutta olandır ve bu da duygu ve düşüncelerimiz ile varlığını fak ettiğimiz şeylerdir. Üçüncüsü ise, ruhsal boyutta olandır ve Hakk’ı anlamaya olan yatkınlığımız sayesinde farkındalığına vardığımız boyuttur. Yâni, anbean varlığımız, beden, nefis ve ruhsal boyutlarımız olmak üzere, üç boyutta gerçekleşen hal ve durumlardan ibarettir.

Hız. Âdem (a.s.)’den başlamak suretiyle, Hız. Muhammed (s.a.v)’e kadar, tüm peygamberler hak olan şahsiyetin, ruhumuz olduğunu öğretmişlerdir. Ancak, zaman üzerinde, gafletten ve Allah (c.c.)’in insanoğlunun önüne koyduğu imtihanlardan dolayı, insanoğlunun bir çoğu, bu hak olan şahsiyeti ile bağını koparmış ve sadece beden ve nefisten, yani sadece iki boyuttan, var olduğu kanaatine varmıştır. Ne yazık ki bu sonuç da, psikolojik yahut sosyolojik bağlamda, bu insanlarda ortaya çıkan, tüm ıstırapların kök kaynağıdır. Başka bir ifade ile, günümüzün rahatsızlıkları bu hak olan şahsiyeti unutmaktan ve gerçek varlığımızdan kopmaktan türemektedir.

Allah (c.c.) bu sorunu çözmek için, bize bu gerçek varlığımızı hatırlatmak üzere, peygamberler yollamış ve bu peygamberler, gerek vahiy yolu ile, gerek kendi örnekleri ve öğrettikleri sayesinde, bazen de getirdikleri dinler ile, bize hayatımızı daha bilinçli bir şekilde yaşamamızı sağlayacak haritalar bırakmışlardır. Burada bilinç kavramı da, insanoğlu, ruhunu, yani, üçüncü boyutunu, unutmuş bir halde olsa bile, bu haritaları takip ettiği surette, dünya âleminde ruhu ile uyumlu bir hayat yaşamaya imkân sağladığını ifade etmektedir.

Geçmişte şahit olunan bireysel ve sosyal sağlığın tümü, bu paylaşılan gerçekler için en önemli delildir, çünkü hepsi Allah (c.c.)’in elçileri ile gönderdiği lütufların sonucudur. Aynı zamanda, entelektüel tarih, Orta Çağ’da batı dünyasında başlamak itibari ile ve Rönesans dönemine doğru yükseliş göstermekte olmak üzere, Rönesans ve modern bilimin örneklendirdiği akli boyutun, hak olan ilim için, en doğru ve en gerçek kaynağın, ruhsal, yani üçüncü boyutun olduğuna itiraz ettiği, kanaatine varmıştır. Tam tersine, bu süreç kademeli bir şekilde, ampirizm ve rasyonalizmin entegresi sonucunda ortaya çıkan bilimsel materyalizmin, üçüncü boyutun yerini almasına

neden olmuş ve bunun sonucunda ilahi olanı hatırlamayı temeli olarak alan bir dünya, kademeli olarak haritadan silinmeye başlanmıştır.

Bu unutkanlık ve taklit sonucunda ortaya çıkan dengesizlikler, gerek ekolojik alanda (Örn. Bir çok bilim adamı günümüzün ekolojik sorunlarının, bilimsel materyalizme dayalı bir hayat tarzının sonucu olduğunu öne sürmektedir), gerek sosyolojik alanda (Örn. Milliyetçilik, terörizm ve bölücülük ile dolu bir Orta Doğu’nun varlığı), gerek psikolojik alanda (Örn. Her geçen gün artmakta olan psikolojik patolojiler), gerek fizyolojik alanda (Örn. Her geçen gün dramatik düzeyde yükselen koroner kalp rahatsızlığı, obezite ve diyabet gibi dejeneratif rahatsızlıklar) olmak üzere, tüm dengesizlikler, üçüncü boyutu kaybetmek pahasına, iki boyutlu bir yaşam tarzından türemektedir. Günümüzde bu dengesizlikler için sunulan tedavilerin bir çoğu da, ne yazık ki, insanoğlunun bu üçüncü boyutunu tekrar keşfetmesi ve o gerçek ve hak olan şahsiyet ile tekrar bağlanması için çözüm yolları sunmamaktadır. Daha da ötesi, bu unutkanlık öyle bir düzeye ulaşmıştır ki, modern dünyanın hekimleri ya üçüncü boyutun varlığını inkâr etmekte, yahut ruh ve nefis arasındaki farkı ayırt edememektedirler.

Benzer nedenlerden dolayı, günümüzde din de, dini kurallarının fiziksel bir şekilde takibi ve dini ilimlerinin yüzeysel olarak ezberi ve uygulamasından ibaret olan bir kuram düzeyine düşmüştür. Bu derece yüzeysellik, Allah (c.c.)’in elçilerinin bize bıraktığı haritalardan da çok farklıdır çünkü bu haritaların tümü, günümüzde sunulan yüzeyselliğe nazaran, bizi, bize varlığımızı ve gerçek kimliğimizi hatırlatabilecek, dikey yollara doğru yöneltme potansiyelinde olan haritalardır. Bu söz ile, günümüzde, bu gerçeği bize hatırlatabilecek ve bulunan derin yüzeyselliğe daha dikey bir boyut getirebilecek dernek ve kurumlar gerekmektedir. Bu niyet ile atılan her adım da, insanoğlunu dünya âlemindeki en büyük problemi ve imtihanı ile karşı karşıya getirdiğinden dolayı, hiç şüphesiz, övgüye layık adımlardır. Hiç bir zaman unutmamalıyız ki, var olan haritamız, yani dinimiz, aramız değil, odak noktamız ancak ve ancak ruhumuz, yani üçüncü boyutumuzdur ve yaşadığımız her an da, bu gerçeği, elimizden geldiği kadar, iç ve dış dünyamıza yansıtmaktan ibaret olmalıdır.

Hayatın bu en kutsal sorumluluğunu gerçekleştirebilecek potansiyelde olan insan, birinci boyutta fiziksel sağlık ve ikinci boyutta da hem sağlıklı bir düzeyde iman ile bilinçlenmiş bir zihin hem de psikolojik esenliğe sahip olan insandır. Ne yazık ki, günümüzün okullarında sunulan müfredatlar hayatın bu kutsal gayesini ele almamakta ve kültürümüzün merkezinde olan kurumların bir çoğu yalnız beden ve zihnimizi, yani iki boyutumuzu, odak noktaları olarak almaktadır. Bu söz ile de denilebilir ki artık, ruhumuzu, yani üçüncü boyutumuzu odak noktası olarak alan veya insanoğlunu bu boyuta doğru yöneltmeyi aslı sorumluluğu olarak gören bir toplum bulunmamakta ve toplumdaki bu sorunu çözmek sadece ve sadece birey üstüne düşmektedir.

Hayatlarında bu boşluğu hisseden ve doldurmak isteyen her bireyin, bu yoldaki başarısı ise, ilahi için olan sevgisine dayanmaktadır çünkü bugün toplumda bulunan bu boşluk asırlar önce, dinimizin gelişi ve Hz. Muhammed (s.a.v)'in örneği tarafından kapatılmıştır. Başka bir ifade ile, bu yolda ilerlemek isteyen her birey, bireysel ve sosyal sağlığımız için gönderilen bu kutsal örnek ve vahiylerle uymalı ve rasyonalizm, individüalizm ve materyalizmin zincirlerinden koparak, gerçek ve hak olan şahsiyetine, sadece ümmet olarak tanımlayabileceğimiz bir topluluk içerisinde, şahit olmalıdır. Bu noktaya getiren yol da “Hak Yolu” olarak tanımlanabilir...

Hak Yolu'nun gayesi, bize unutmış olduğumuz ve günümüzde hâlâ bir çok din adamının bile unutmış olduğu, o üçüncü boyutumuzu bize hatırlatmaktır. Diğer yollardan farkı, bilim ve ilimin arasındaki fark gibidir, öğretmen ve âlim arasındaki fark gibidir... Görüldüğü üzere, antolojik bir farklı vardır. Bu farkı görememek ve bu yolda ilerlememek de modern dünyamızın krizidir. Bu söz ile, herkesin bu bağlamda daha çok bilgi kazanabilmesi için Rene Guénon'un Crisis of the Modern World adlı kitabının, İngilizce versiyonunu, okumasını tavsiye ediyorum.

Bu hizmetlere zaman ayırmak bir ibadettir, bir huzurdur. Sorumluluk üzerinde çalışacağız birlikte sorumluluk öyle bir şeydir ki insanı insan yapma Allah'a kul mahlukata karşı şefkatli merhametli bir insan haline getirmek bunun eğitimi üzerine konuşacağız. Biraz önceki konuşmacımız sizi aynı yöne doğru yönlendirdi, konu aynı istikamete gelmişti. Sorumluluk açısından insan... iyi bir insan olma yüksek bir şahsiyet kazanma, iyi bir aile reisi olma, iyi bir aile üyesi olma, ama bu riyaseti çok güzel bir şekilde ifade etme zenginlik ve aittlik haline getirme, bu konular o kadar önemli konular ki bunların sonucu ne olacak? Bunların sonucu kalbi selim yüksek bir şahsiyet çıkacak ortaya, peki ne yapmak lazım? İnsan bir beşer bazı ihtiyaçları var okuması, yazması, yemesi, içmesi gibi son derece önemli ihtiyaçları var. Sağlıklı beden sağlıklı nefis dengeli ve sağlıklı ihtiyaçlar. Burada denge kavramını iyi bilmek lazım denge; yerli yerince her şeyin hakkını vererek yerli yerince yaşamak. Günde ne kadar su içmen gerekiyorsa o kadar az içmek olmaz hiç içmemek de olmaz çok fazla içmek de olmaz. Az ye az iç kavramları itidaldır. Sorumluluk olarak ne yolda sorumluyuz. Fatiha suresi bize en güzel şekilde söylüyor. Ya rabbi en güzel şekilde sıratı müstakimi bize göster o yolda yürümeyi bize nasip et. Müstakim olan güzeldir, müstakim olan itidaldır. Kimseye muhtaç olmayan sağlıklı bir beden, kimseye muhtaç olmayan iktisadi bir hayat, ruh sağlığın yerinde olacak yani Allah ile arası iyi olacak kullar ile arası iyi olacak, kendisi ile arası iyi olacak yani kendi olacak. Şimdi sizleri sevgi ve muhabbet ile selamlarım çünkü sevgi ve muhabbet önemli... Şükran ile girdik, efendimize selam ettik şimdi de size selam ederim.

İşin samimi tarafı şu; kurtuluşa ermenin yolu burdan geçiyor. Efendim biliyoruz bildiğimiz şeyleri ne kadar doğru yapıyoruz o bildiğimiz şeyleri ne kadar doğru biliyoruz. Veya tersi aynı şey, doğru bileceğiz doğru yapacağız. İşleri bilerek yapacağız sonra ah vah ederiz, giriş faslı resmiydi şimdi daha samimi ve informal bir hava var resmi işlerden insanlar kaçır şimdi ki memurlar niye iş yapamıyor çünkü hepsi resmi olmuş. Biz akıllı olacağız ukala olmayacağız, ukala insanlar çok şey biliyormuş gibi hareket eder. Bizim dersler problemlidir yüksek lisans doktora dersleri daha karmaşık problemlerdir. Şimdi de problem ile başlıyoruz bunun teorisini de göreceğiz adam bildiğini niçin yapamıyor, bilmiyor ki bilmek yapabilmektir, biliyorsa yapar çalışan yapar.

Söylediklerimizden çok yaşadıklarımız bize intikal eder sözler hakikatın gölgesidir, hakikat insanın hayatıdır. Benim bir kitabım var bu isimle. Din eğitimi üzerine bazı çalışmalarım da var. Kitabın son adını din eğitimin de “insan ve hayat” koyduk. Din; yaşanan yüksek bir hayattır. Din eğitimi de bu hayatı toplum da ne kadar yaşadığımızı insanlara aksettirmektir. Hakikat insanın kalbindedir insan bunu bilemez kalpten kalbe intikaller vardır yüz ifadeleri burda çok önemlidir onun için yüzümüz ile gözlerimiz aynı yönde olmalıdır. Okumak İslam’ın ilk emridir. Asla vazgeçmek yok, kendimizi, kainatı, ilahi kitabı okuyacağız çünkü ilahi kitap kainatta olanın Kur’an’a geçmiş ehli kuran olmuştur. Asıl ana kaynak Lehv-i mahfuzdur. Selman hocanın sorusunu kim cevaplayacak daha önce en son ne dedi diye sordum. Selman bey dedi ki üçüncü boyut çok yakın, konferansta öz cümleler vardır onlar çok önemli. Allah buyuruyor ki benden isteyin ben vereceğim kesin. Kulum beni ansın ben de sizi anarım. Ben kullarıma o kadar yakınım ki ona şah damarından daha yakınım. O boyut çok yakınımız da iyi insan olmanın yolundan geçiyor insanı kamil de iyi insanlar arasından seçilen insandır. İyi insan Mustafa’dır yani seçilmiştir, iyi insan kusursuz hataları da vardır ama hatalarını hemen görür. Estağfirullah der birini kırdığı zaman kalbinde bir incitme duymuyorsa kalbi katılaşmıştır. Eyvah demeli sokaktan bir insan bile olsa da gidip özür dileyecek. Nefse ağır gelen şeyler bunlar ama yapacaksın.

Hele eşine bağırırmışsan yine gidip özür dileyeceksin. Dengeyi erkek kuracak sıratı müstakim dediğimiz dengeyi erkek tayin edecek. Bazen beni erkeklere fazla yükleniyorsun diye çağırıyorlar ama sizinle dostluğumuz biraz eskidi ondan çağırıyoruz. Sıratı müstakim dediğimiz dosdoğru yol yamuklukları olmayan yol ve çok geniş yoldur, çok musamaha vardır, çok açık bir yoldur, şüpheyi yer verecek bir tarafı yoktur. Doğru olacaksın, iki sabırlı olacaksın sonra nazik olacaksın. Akıl bunları tek başına çözemiyor. Şimdi biz akıl deyince ne anlıyoruz, aklın çok boyutu vardır ki, bunlar dört tanedir. Bir düşünce boyutu hemen zıttın da kalp duygu boyutu var bu d akıl içinde ama kurandaki kelimeleri bilmediğimiz için işin duygu boyutunu anlamıyoruz. Onların kalpleri vardır onunla anlamazlar. Aslında kalp ile anlarız merhamet ile sevgi ile işte akıl bu, merhamet boyutu, duygu boyutu son derece önemlidir ama dikkat ederseniz düşünce ile terstir. Materyalisit bir kafa bunu anlamaz,

eğer menfaatin yoksa başkasına bir şeyi niye veresin ki ama kalp boyutu ile bunu çözüyoruz Hz. İsa’da bunu biliyoruz düşünce boyutu kaybetti kalp boyutu kazandı. Adalet boyutu insanın aklının aşk boyutunu kullanmasıyla ortaya çıkar. Bunun sonucunda güç oluşuyor. Adaleti düzgün bir şekilde dağıtırsak doğruluk ortaya çıkar. Ters durumda kötü şeyler, kötü ahlak ortaya çıkar. Duyumlar, duygular ordan da düşünce boyutuna geçiyor. Bir önemli boyut kaldı. Vahiy boyutu ve sezgi boyutu. Vahiy boyutu Peygamberlerle geliyor, Kur’an’dır. Diğer tamamlanmamış şekilleri ise, Tevrat, İncil gibi olanlar da vahiy boyutudur. En son Kur’an’la tamamlanıyor. İlham boyutu sahih, temiz, Sırat-ı Müstakim’de olan insanlara, dengeli insanlara gelir. Dengesizlere vesvese gelir. İnsan akli dediğimiz şey çok geniş bir yelpazadır. Zaten akli olmayanın dini, sorumluluğu yoktur. Sorumluluk akıl sahibi insanların, özgür insanların. Özgür insanların kendilerine, topluma, insanlığa, Allah’a karşı bir imtihanı, öyle bir imtihan ki bu ağır bir imtihandır. Bu iyi insan olmanın imtihanıdır. Allah’a karşı iyi bir kul, mahlukata karşı şefkatli ve sevgi dolu olmaktır. O zaman duygular akılla, o düşünceyle işbirliği yaparak birbirlerine ters düşmemiş olurlar. Düşünceler duyguyu teyit ediyor. Ve hakikati görme duygusu ortaya çıkıyor, yani basiret anlayışı oluşuyor. Size rabbinizden basiretler gelmiştir. Ama bunları görmek için o yüksek idrakeye çıkmak lazımdır, buna da basiret deniyor.

Basiret ayrıca burada Kur’an’ın hakikatlerini bize gösteren anlayıştır. Bir mümin bu ayetleri bilecek, okuyacak ve yaşayacak. O ayetleri bilmek öğrenmek onları yaşamak demektir yoksa ezberlemek bilmek değildir. Mesela hafızlar kalbine indirmedeği zaman kıymeti olmuyor. Efendimiz diyor ki “Ahir zamanda o kadar güzel Kur’an okuyacaklar ki okudukları Kur’an boğazlarından aşağıya inmeyecek”. Manevi ilham ve sezgi hayatını birleştirememiş demektir. Bunun da sebebi Sırat-ı Müstakim’de gitmemektir. Peki Sırat-ı Müstakim’den dışarı çıkmamıza neden olan şey ne? İstekler, şehavet, ikincisi öfke, üçüncüsü akıl. Tek yönlü kullanılan akıl bizi yoldan çıkarır. İnsanı ukalalaştırır, ben biliyorum havasına sokar. İnsanı gururlulaştırır, halbuki Mevlana’nın şeyhlerinden bir tanesi ümmidir. İnsan bildikleriyle amel ederse Allah ona bilmediklerini öğretir. İki türlü ilim vardır. Biri kitaplarda bulunan ilim, ikinci ise ledünn-i ilmi. Bu iki ilmin birleştirilmesi lazım. Akıllı insanın bu ikisinden

de istifade etmesi lazım. Kehf suresinde Allah Hz. Musa'ya kendisinden daha alim biriyle buluşacağını söylüyor. Hz. Musa "kim varki benden daha bilgili" diye soruyor. Allah "Kullarımdan bir kul var senden daha bilgili, onunla bir yerde buluşacaksın." Böyle bir alan manevi bir alanı ifade ediyor. Gazali kitabı ilimleri okumadan manevi ilimlere ulaşmanın mümkün olmadığını söylüyor. Bunu yapmaya çalışanların çoğu sapmışlardır. Nice sufi züht yolunda giderek hayatını şaşırmıştır. Kuran, tefsir, hadis gibi ilimler okunacak ama sonucunda bunlardan ne öğrendim şeklinde muhasebe yapılacak. Öbür taraftan az hadis bildiği halde bunları uygulamaya çalışan kişiye ilahi yardım geliyor. Bizim uğrumuzda mücadele edenlere ilahi yardım gelir diyor. Allah'ın emrettiği yolda kişinin mücadelesi olacak bu mücadele doğruluk mücadelesi olacak, iyi bir kulluğun mücadelesi olacak, mahlukata karşı şefkatli iyi ahlaklı insan olma mücadelesi olacak. Ama en başta doğruluk geliyor. Kötü huylardan temizlenmek gerekir. Kötü huylardan temizlenmeden yükselme olmaz. Kişinin yükselmesi için miracı için kötü huylardan temizlenmesi, ne tamamen yok edeceksin ne de tamamen ahiret hayatına daleceksin. Orta hali itidalli olacaksın.

Dinde aşırılığa gidenler kendini çok takvalı zannedenler de gurur sahibi olmaya başlıyor ve diğerlerini küçümsemeye başlıyor. Diğerleri hakkında hüküm vermeye başlıyor. Benim takvam çok yerinde diyen bir tavır içine girmeye başlıyor. Halbuki Kur'an diyor ki kendinizi temize çıkarmayın kimin temiz olduğunu Allah bilir. Çünkü o temizlik imkanını kuluna veren de Allah'tır. Bedene, çevreye karşı vazifelerimiz olduğu gibi, manevi temizliğe de dikkat etmemiz gerekir. Görünmeyen kirler ise gurur, kibir, küçümseme, onlar anlamazlar tavırlarına girmektir. Halbuki Allah kime nasıl bir anlama kabiliyeti vermiş onu bilmeyiz. Burdaki sorumluluk kişinin kendisine karşı olan sorumluluğu değildir. Ailesine ve diğer fertlere karşı da sorumluluğu vardır. Kendini ve ailesini kötü ahlaktan temizlemeye çalışmalıdır. İnsanlarımızın çoğu kendisini ve ailesini düzeltmekten çok dünyayı düzeltmeye çalışıyorlar. Ziya Paşa: onlar evlerinde birçok eksiklik olduğu halde dünyaya nizam vermeye çalışırlar. Korumak denirken, aşırı korumak kastedilmiyor. Meşru çizgilerden mahrum etmeyeceksin. İnsanları aciz bir varlık haline sokmayacaksın. Yani koyunlaştırmamak lazım. İsimlerini tam koymak lazım. Çocuğun gelişim dönemlerinde hakkını vermek lazım yoksa ileriki yaşlarda

içine kapanık bir durum ortaya çıkar. Kişi ismi ile müsemma olur. Sıratı müstakimi Allah'ın hidayeti ile kul ancak bulur ben kendim bulurum diye bir şey yok, insan benlikçi olmamalıdır, insan benlikçi ise kendisi değildir. Bunun alameti de aşırı kendini beğenmesidir ondan başka alim yok o her şeyi bilir. Mesela biz biraz önce daha sonra Müslüman olmuş bir insanın hayatını dinledik, ne güzel, ama kişi benlikçi ise kimseyi dinlemez. Sadece o vardır her şeyin tepesinde, kimseyi dinlemez sağa sola zarar verir. İnsanları küçümser, bu insanlar beni anlamıyor der. Halbuki insanlar sadece söz ile anlamıyor, bakışlar var, sözsüz iletişim var, kalpten kalbe gelen mesajlar var, göz teması var, bunlar gerçek, iletişim budur.

Konuşma bazen ikinci planda kalır, tabiki konuşacağız ama bunları da göz ardı etmemek lazım. İnsanlarla iletişim için güzel konuşmak lazım. Eski ahitte bundan çokça bahsedilmiştir, insanlarla güzel konuşun diye. Doğru yolu bulmak Allah'ın bize hidayeti ile olur ancak, hidayet de Allah'a yönelene verilir. İnsanlar olarak işimiz çok zor. Hz. Adem cennetten çıktığında ilk duası neydi? Ben nefsimi zulmettim, bunun için biz de her zaman konuşmalarımıza hamdele vesalveyle başlamalıyız. Müttakilere imam olmak zor iştir. Hakkını vermek lazım. İnsanın hafız, kamil, zahit olması lazım. Bu gerekleri aklına ve kalbine yerleştirenler gerçek imam olabilir. Arkasında namaz kıldığın zaman bunu hissedersin. Allah, kimseyi gücünün yetmeyeceği şeylere mükellef tutmaz. İnsanlara mükemmel iş yapması için, kabiliyetine uygun iş vermek lazımdır. Öyleyse işini, eşini iyi seçmek lazım. Bunu yapmanın yolu da ya Rabbi bana uygun işi ve eşi nasip et demek gerekir. Bu şekilde dua etmek gerekir.

Allah'tan isteyeceksin, gözümüzün aydınlığı olacak eşler ve çocuklar bize nasipet. Zaman zaman evimizin için de bir inziva hayatına çekilmeliyiz. Dünya muhasebesi yapmak lazım. İdrak alanı genişledikçe, aklın anlama alanı da büyük bir yelpazeye doğru yol alır. Yükselmeye başlar, fert kendini görür, kusurlarını görür, toplumu görür, toplumun sıkıntılarını görür. Bu Rab'be açılan bir kalp penceresidir. Demek ki kendimizi ve ailemizi bu yolda eğitime sorumluluğumuz var. Umumi dengeyi sağlamadan adaleti sağlamak zor. Müslümanca yaşamak lazım, insanlar niye itidaldan uzaklaşıyorlar. İnsanlardaki var olan bu istek ve öfke yetişkinlikten önce de vardı. Çocuk

bağırıyor, çağırıyor bir şeyler istiyor. Sonra öfkeleniyor. Çocuklar ayaklarını karnına doğru çekerek ağlıyorsa bir sancısı var demektir. Gaz ağrısı falan var demektir. Gözlerinden yaşlar akıyorsa böyle iç çekerek ağlıyorsa başka bir hastalık var demektir. Sert bir şekilde ağlıyorsa anne babayla oynuyor demektir, ilgi ve sevgi istiyor. Akıl on beş yaşlarında ancak gelişmiş oluyor. Allah tasavvuru o zaman biraz daha şekillenmiş oluyor. Öfke ve istekler akıl gelişene kadar onlara itaat ettiği için, bu yaşlardan sonra da alışmışsya artık, hep itaat etmeye başlıyor. Enes örneği vardır. Efendimize yıllarca hizmet etmiştir, annesi efendimize gelerek ya Rasulullah sana bir hediye vermek istiyorum ama elimde birşey yok, ondan Enes'i al sana hizmet etsin. Efendimiz birgün Enes'e diyor ki git falan yerden şunu al getir. Enes diyor ki vallahi gitmem gidip arkadaşları ile oynuyor daha sonra da diyor ki eğer bir daha söylemiş olsaydı gidecektim. Gidip arkadaşları ile oynarken bir kişi eli ile kafasını çeviriyor, bakıyor ki Efendimiz hadi Enes git al gel Enes de gidip alıp geliyor. Edebe bakar mısın kızmak yok, azarlamak yok, tam bir eğitim metodu veriyor bize. Enes bin Malik peygamber efendimizi (sav) anlatırken, yaptığım şeyler için niye böyle yaptın, yapmadığım şeyler için de neden böyle yapmadın dememiştir, diyor. İnsan-ı kamili Allah seçer, biz ise ancak onu yetiştiririz.

Çocuğun kendi kusurlarını görmesi için muhakeme gücünü yetiştirmeliyiz. Ona zarar vermeden, aşağılamadan, küçük düşürmeden bunu yapmalıyız. İstikade sorumluluğu önce anneye sonra babaya verilmiştir. Bu sorumluluk 12-13 yaşlarından sonra artık çocuğun kendisine geçmeye başlar, yavaş yavaş bunu kendisi oluşturur. Çocuğa sorumluluk duygusu verilmediği zaman ilerki yaşlarda kendini ezik hisseder. İçine kapanık yıpranmış bir çocuk modeli çıkar. Bunlardan korumak lazım. Hayır demeyi öğretmeliyiz her şeye eyvallah dememeli.

Eski anlayışta var olan eti senin kemiği benim anlayışını doğru anlamak lazım. Çünkü iskeleti ayakta tutan kemiktir. Anne baba burda öğretmeni, yani çocuğuma bir terbiye elbisesi giydir asıl iskelet bana aittir. Hocalar bunu kendi işlerine geldiği gibi anlayıp öğrenciyi dövmeğe izin almış gibi davranırlar. Bilmediği zor şeyleri sorup dövme yolunu seçmişlerdir. Bu eski bir

paradigmadır. Onları dersten soğutmak, onlara işkence etmek yüzünden hafız olmaya çalışan çocukların çoğu yarıda bırakıp kaçmayı tercih etmişlerdir. Bizim Kuran'ı öğretme metodlarındaki hatalar yüzünden çocuklar bu hale gelmişlerdir. Böyle durumlarda çocukların ruh sağlığı bozulmasın diye okul değişikliği yapmak lazımdır. Akıllı öğretmenler çocuğun ruh sağlığına dikkat eder. İyi öğretmen az bulunur. Bu iyilik kabiliyetini de Allah ona vermiştir. İyi öğretmenler okullarda meydana gelen olumsuzlukları ceza yerine kaynağını araştırarak onların neden meydana geldiğini anlamaya çalışırlar. Belediye bünyesinde yürüttüğümüz bir çalışma sonucu ki bu iki aylık bir çalışmaydı, hırçın ve sert çocuklar bu süre sonunda uysal bir yapıya kavuştular. Öğretmenlik teknolojiye bağlı kalmayı değil özel yetenek isteyen bir meslektir. Örneğin spor akademi, müzik eğitimi yapılacak yerlerde bile yetenek eğitimi yapılırken öğretmenlik mesleğinde neden yetenek sınavı yapılmıyor. Yani öğretmenlik mesleği bunlardan daha önemsiz bir meslek mi? Sahabelerin içindeki öğretmenlere baktığımızda Musab b. Umeyr efendimize çok benziyor ve asil bir aileden ve güzel bir dil konuşma becerisine sahip, çok iyi dinleyen çok iyi anlatan bir kabiliyete sahiptir. İnsanı anlama sanatı başka bir şeydir. Bakışlar insanın pek çok halini anlatır. Bunları bilmeyen hoca gerçek hoca olamaz. Hoca oturuştan ve bakıştan bir çok şeyi anlayabilmelidir. En arkadan en önde oturana varıncaya kadar herkesin duygularını okuyabilmelidir. Kişi neye yoğunlaşırsa onun hakkında gerekli bilgiyi edinir. Örneğin ben hoca olduğum için size baktığımda sıkıntılarınızı duygularınızı anlıyorum. Bu yaşama bakış açısidir. İnsanların özel kabiliyetleri vardır. Bu kabiliyetler ilk bakışta görülmeyebilir. Dengeli bir hayat yaşamak lazım. Muttaki bir hayat yaşayacağız. İşkolik olmayacağız. İşkoliklik hebadır. Neyin koliği olursanız heba olursunuz. O sizin bütün gecenizi gündüzünüzü alır ve dünya öyle bir kendisine çeker ki size, o sizin tüm zamanınızı hebaeder. Bu durumun sonucunda kalpte Allah'a yönelme yeri kalmaz. Kişi gecesini gündüzünü işine verirse Allah'a o kalp nasıl yönelecek. Burdaki manevi kalptir. Bu işte başta bahsettiğimiz üçüncü boyuttur. Allah ile insan çok yakındır ama işte yaklaşmadığı için o kapı uzak görünür. Mutedil bir hayat yaşayacağız her şeyi orta halli yaşayacağız. Ders anlatırken zamana dikkat etmek lazım. Kişinin psikolojisine göre durumu ayarlamak lazım yoksa talebe hocayı dinlemez, boşa vakit geçmiş olur.

AİLE EĞİTİM MODELİ OLARAK el-ESMÂ

I. BÖLÜM : TEMELLER

REZZÂK

Bu sıfat, “Rezeka” kökünden türemiştir. “Canlıların, muhtaç oldukları yiyecek, içecek, tedavi madde ve gereçlerini ve giyeceklerini devamlı olarak veren” anlamına gelmektedir.

Gazâlî bu konuyu şöyle ifade ediyor: “Kulların elleri, şanı yüce olan Allah'ın hazineleridir. O halde, eli bedenlerin rızık deposu, **dili de kalplerin rızık deposu olan kişiye bu sıfattan bir sevapla ikram** edilmiş olur.”

Dikkat edilirse İmam-ı Gazâlî rızık kavramının içeriğine manevi ihtiyaçları da dahil ediyor. Halbuki Türkçemizde rızık denildiği zaman sadece maddi beslenme/gıda maddeleri gelir. Bu durumda, anne baba evlatları için maddi açıdan Rezzâk olduğu gibi manevi ihtiyaçlar açısından da Rezzâk olmalıdır. Bu da evlerimizin birer medrese ve tekkeye çevrilmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

SELÂM

Selam ismi, Arapça ‘Selime’ kökünden türetilmiştir. ‘Selime’ fiili, “Olumsuzluktan, eksiklikten, saçmalıktan ve problemleri bir şeyden kurtulmak, uzak olmak, berî olmak” manasına gelmektedir.

Karşılaştığı kişiyi ‘Selâm’ kelimesiyle selâmlayan insan, karşısındakine **“İşim, tavrim, davranışım selâmdan, barıştan ibarettir. Selâmetin ve barışın dışında bir hedefim, isteğim ve iradem yoktur.”** mesajını vermektedir. ¹Dolayısıyla bu kelimeleri kullanarak Selâmladığımız kişiye **“Maddî ve manevî, dünyevî ve uhrevî, bedenî ve ruhî, afet, belâ, sıkıntı, elem gibi her türlü olumsuzluktan kurtulmuş olmanı, uzak olmanı diliyorum.”** gibi barış, sevgi ve dostluk dilek ve temennileri yüklü bir dua etmiş oluruz.

KUSURSUZLUK

Anne/baba, elinden geldiğince kendini geliştirmeye çalışmalı, izzet ve haysiyeti düşürücü süfli davranışlardan, yemeğe düşkünlük, mal toplama hırsı, benlik

kavgası, baş olma sevdası, şöhret peşinde koşma gayreti vesaire gibi basitleştirici nefsi temayüllerden, günah olan davranışlardan uzaklaşmaya gayret etmelidir. Çocuklarının eğitiminde etkin olmak isteyen anne ve babalar buna mecburdur.

MÜTEKEBBİR

Bu isim, büyük olmak, büyümek, tenezzül etmemek, küçümsemek, tepeden bakmak gibi anlamları olan ‘Kebure’ kökünden türemiştir. Mütekebbir kalıbına girdiğinde “Kendini büyük gören, kibirli, gururlu, büyüklük taslayan, kendini beğenmiş” anlamlarını ifade eder. Allah'ın ismi olarak ise bu kelime, “Çok büyük, her hususta büyüklüğünü gösteren, büyüklük, ululuk, kibriyâ, ve azâmet kendisine mahsus, kendisinin hakkı olan” manalarını kazanmaktadır.

İMAJ

İmaj, bir kişi veya kurumun, diğer kişi ve kurumların zihinlerinde isteyerek veya istemeyerek bırakmış olduğu izlenimlerdir. Bu izlenimlerin etkisi, o kişi veya kurumun diğer insanlar tarafından kabul edilebilirliğini ve bağlanılabilirliğini belirler. Bir kurumun imajının temelinde ise o kurumun yöneticisi vardır. Aile kurumunun yöneticisi ise doğal olarak baba ve hemen ardından da annedir. Anne ve babanın imajı, evlatların etkilenmesinde başrol oynar. Peki ailenin yönetimi açısından anne ve babanın imajında en etkin şey nedir? Bu soruya çağdaş yönetim kitaplarında verilen cevaplarda daha çok görsel unsurlar ön plana alınmaktadır. Görsel unsurlar elbette etkili olmaktadır. Ama sadece görsellik etkin bir imaj için asla yeterli olamaz. Yöneticinin imajını asıl besleyen etken, yöneticinin kişiliğinin bağımsızlık düzeyidir.

İnsanın kalitesi ve yüceliği, duyduğu ihtiyaç hissiyle ters orantılıdır. İhtiyaç duyduğu şeylerin sayısı ve ihtiyaç duygusunun şiddeti arttıkça insanın bağımlılığı artar ve hürriyeti azalır. Ters durumda da bağımsızlığı ve hürriyeti artar. En kaliteli ve en güçlü insan, hiçbir maddi şeye ihtiyaç hissetmeyen, hiçbir maddi varlığa bağımlı olmayan, hiçbir zaaf noktası olmayan, hiçbir maddi imkân ile satın alınamayan insandır. İnsanın satın alınabilirlik düzeyi arttıkça kalitesi azalır. Bu itibarla bir yönetici kaliteli, etkin olmak ve kendisine bağlı olan insanları etkileyen bir kişilik geliştirmek istiyorsa, ihtiyaç duyduğu şeylerin miktarını ve ihtiyaç hissinin şiddetini azaltmaya çalışmalıdır. Bilmelidir ki insanlar, kendilerinin mağlup olduğu hususlara yenilmeyen insanlara saygı duyarlar. Hiç kimse kendi gibi olan, kendisinin ihtiyaç hissettiği her şeye

¹ Lisanü'l-Arap, Selime maddesi

ayniyle ihtiyaç hisseden insanlardan etkilenmez. Tam aksine kendisinin muhtaç olduğu şeyleri elinin tersiyle itebilen insanlardan etkilenir. Anne ve baba da çocuklarının nazarında daha etkin bir imaja sahip olmak istiyorsa ihtiyaç/bağımlılık bağlamındaki bu realiteyi iyi bilmelidir. Şu anda eğitimi ile ilgilendiğimiz öğrencilerimizin bazılarının babalarının işten eve dönüşünde akşam yemeğinden sonra bilgisayar oyunlarına mübtele olmaları sebebiyle çocuklarının, babalarını değerlendirme ve ifade şekillerini bu konuya ilginç bir örnek olarak gösterebiliriz.

İnsanın bu yönü, Allah'a tevekkülü, sevgisi ve bağlılığı; ahiret inancının yüksekliği ile geliştirebilir. Allah'a tevekkülü, sevgisi ve bağlılığı tam olan, ahiret inancı en yüksek düzeyde olan insan Allah'tan başka hiçbir şeye tenezzül etmez, Allah'tan başka hiçbir şeyden etkilenmez, Allah'tan başka hiçbir varlığa muhtaç olmaz, Allah'tan başka hiçbir kimseye müdanaa etmez, Allah'tan başka hiçbir varlıktan bir şey beklemez ve O'ndan başka hiçbir varlıktan korkmaz, çekinmez. Böyle bir insan etkileyici bir kişilik sahibi olur. Mide, uçkur, para, mal, mevki, şöhrat gibi dünyevi düşkünlüklerin kölesi olan bir insan ise hangi düzeyde mal ve güç sahibi olursa olsun insanların içten bağlılığını ve saygısını kazanamaz.

İmam-ı Gazâlî bu ismin açıklamasını yaparken bir müminde bu ismin tecellisinin zühd olduğunu, yani dünyaya ve dünyalık hiçbir şeye tenezzül etmeyen, hiçbir menfaat yoluyla satın alınamayan zahid kişiliği ifade ettiğini bildirmektedir.

II. BÖLÜM : EĞİTİMDE TEMEL İLKELER

Eylemsizlik prensibi, genel çekim kanunu gibi fizik kanunlarını dikkate almadan fizik alanda bir üretim veya iş yapamayız. Enerjinin sakımı kanununu göz önünde bulundurmadan kimya alanında bir ürün elde edemeyiz. Tedric ve merkezden çevreye gibi temel eğitim kanunlarını dikkate almadan da eğitim yapamayız. Aynen bunlar gibi yönetim faaliyeti için dikkat etmek zorunda olduğumuz yönetim ilkeleri, kanunları söz konusudur.

ADL

Bu isim, "Adil olmak, insaf etmek, işinde doğru olmak, iki şeyin aralarını denk tutmak, tesviye etmek, eşit davranışta bulunmak, düzeltmek, doğrultmak." anlamlarına gelen 'Adele' fiilinden türemiş bir isimdir. İsmi 'Adl' formatında

olması, adalet tavrının mübalağa ile icra edildiğini göstermektedir. Bu durumda Allah'ın ismi olarak bu isim, "Çok adil, asla zulm etmeyen, hakkaniyetle hükmeden, haktan ve doğrudan başkasını söylemeyen, bütün icraatında da bu şekilde hareket eden" (Yurdagür) manalarına gelmektedir.

DENGELİ İŞ/SORUMLULUK DAĞITIMI

Adl sıfatının aile yöneticilerinde yansıtacağı bir konu dengeli ve adil görev dağılımıdır. Sorumluluk ve iş dağıtımında yapılacak kayırmalar aile içi barış, huzur ve düzenin bozulmasına sebep olur.

İş dağıtımında en çok dikkat edilecek nokta, aile içi kurallara ve verilen görevlere kolay uyum gösteren, verilen görevi kolay benimseyen, kolay yönlendirilebilen ve verimli çalışan aile bireylerine, bu özelliğinden dolayı farkında olmadan gücünün üzerinde yük yüklemektir. Yönetim açısından kolaycılık olan bu husus, kısa süre sonra büyük bir problem olarak aile reisinin karşısına dikilir. Dış geçirilemeyen birey bu özelliğinin imkânlarından faydalanırken, söz dinleyen evlat da ağır yük ve adaletsizlik sebebiyle bir müddet sonra motivasyonunu ve anne / babasına olan güvenini yitirecektir. Sonuç, aile birliğinin ve dirliğinin tehdit altında kalmasıdır.

AİLE EFRADINA VE SOSYAL İLİŞKİLERE ZAMAN AYIRMAK

Günümüz iş hayatında yaşanan en büyük adaletsizlik, aile efradına zaman ayırmamak şeklinde yaşanan adaletsizliktir. "Onlar için çalışıyorum, onların geleceği için para kazanıyorum, onlar için fedakârlık yapıyorum" aldatmacası çoğu iş adamının sığındığı bir kuruntudur. Toplantılar, iş seyahatleri, görüşmeler, mal yetiştirme çabaları vs. gibi gerekçelerle eşimize ve çocuklarımıza ait olan zamanlarımızı, sorumsuzca harcıyoruz.

Makul iş saatlerinin dışındaki zamanlarımızın sahibi aile üyelerimizdir. O saatleri onların rızası olmadan başka bir şeye veya başka bir yere harcama yetkisine sahip değiliz. Bu hususun en çarpıcı uygulamasını Hz. Peygamber'de (S.A.S.) görüyoruz. **O, evinde bulunduğu saatlerinde ibadet etmek için bile eşlerinden izin isterdi. "Ya Aişe! Rabbime kulluk etmem için bana biraz müsaade eder misin?" diyerek o vakitlerin sahibi olan eşinden izin isterdi.** Savaş gibi en zor işlere bile giderken kura ile belirlediği eşlerinden birini yanında muhakkak götürürdü. Bütün seyahatlerine mutlaka bir eşini götürürdü.

Bu hususta bizi aldatan duygu, işlerimizin yetişmeyeceği kaygısıdır. Hâlbuki

Resulullah (S.A.S.) efendimiz dünyanın gelmiş geçmiş en çok iş üreten ve en çalışkan insanıydı. Onun ne kadar iş yaptığının tespiti için şu bilgiler yeterli olacaktır: O, vefat ettiği gün, üç milyon kilometre karelik devasa bir ülkeyi yönetiyordu. Bu günkü Avrupa kıtası büyüklüğünde (Yüz ölçümü 783.500 m2. Olan ülkemizin yaklaşık dört katı) bir alan olan bu devasa boyutlardaki toprakları sadece on (10) yılda fethetmişti. Bu zaman zarfında bir yandan yeni fetihlerle uğraşırken diğer yandan fethedilen ülkelerin yönetimini, organizasyonunu ve yönetim örgütünü kurup işlerini izliyordu. **İnsanın hayal sınırlarını zorlayan bu yoğun yaşamın arasında ailesine, yakınlarına, dostlarına da insanlık tarihi içinde en çok zaman ayıran ve onların gönlünü en çok hoşnut eden insan olma ünvanını da elinde bulunduruyordu.** Hadis kitapları bunlarla ilgili örneklerle doludur. Dolayısıyla işlerimi yetiştiremem korkusu bir gerçek değil nefsin ve şeytanın bir aldatmasından ibarettir. Merak etmeyin işler de yetişir, aile ve eşe-dosta da yeterli zaman ayrılabilir.

ÂHİR

'Ahir' kelimesi Arapçada "Son, uç, nihayet, bitim, sonuncu" manalarına gelmektedir. Allah'ın ismi olarak ise, her şeyin sonunun, bitiminin Allah'a nispetle önce olacağını, hiçbir varlığın O'nun ötesine geçme imkânına sahip olamayacağını, her zaman ve her durumda nihai kalanın O olacağını ifade etmektedir. O, gerek mevcudiyet olarak, gerek hükmünün geçerliliği açısından, gerek emir mercii olarak kısaca bildiğimiz-bilmediğimiz, idrak ettiğimiz-etmediğimiz bütün durumlarda nihai merci ve varlıktır.

Her şeyin son kararını O verecektir...

SON KARAR MERCİİ OLMAK

Aile yönetim şemasının en üst noktasında tek bir kişi vardır. O kişi babadır. Eğer reel durum da o örgüt şemasında olduğu gibi ise problem yok demektir. Yani kağıt üzerinde olduğu gibi gerçek yönetimin başında ve son noktasında da gerçekten baba varsa işler yolunda gidiyor demektir. Davul babanın omuzunda, tokmak başkasının elindeyse davulu gerçekte çalanın kimliği konusu kargaşa sebebi olur. Böyle bir durum, iyi niyetli olmayan aile bireyleri tarafından istismar edilir ve kargaşanın ana kaynağı olur. Bazı zayıf babalar, son karar mercii olma noktasında da zafiyet gösterirler. Bu durum onun etkinliğinin ve aile kurumuna hâkimiyetinin yok olmasına sebep olur. Burada

dikkat edilmesi gereken husus şudur: Babanın etkinliği ile merhameti bir birini izale etmez. Yönetici konumundaki babayı zayıf düşüren yegâne tutum, son karar mercii olma hususunda gösterdiği zaafiyettir. Yönetici, merhametinde, affedişinde, ödüllendirişinde, cezalandırmayı erteleyişinde hep etkin ve son merci konumunda olmalıdır.

Günümüzde en çok görülen anne baba hatalarından biri, çocuklarının eğitimi ile ilgili konularda son kararı çocuklarına bırakmalarıdır. Modern eğitim ve psikoloji çalışmalarında ifade edilen "Karar aşamalarında çocukları da bulundurmalarıdır" ikazı maalesef tam anlamıyla açıklık kazanmış ve etkileri/sonuçları tam anlamıyla tespit edilmiş bir konu değildir. Soyut zekasının gelişmemesi sebebiyle bir gün sonrasını düşünemeyen 7 yaşındaki bir çocuğun, kendi geleceğinin tamamıyla etkileyecek bir kararı isabetli olarak vermesini beklemek bir ütopyadan başka bir şey değildir.

Her yaştan kendine has özellikleri vardır ve her yaştan beklenecek tavır ve tutum farklıdır. Bu gerçekleri göz ardı ederek bir ütopyanın peşinden koşmak, çocuklarımızın egolarının (Nefislerinin) inanılmaz boyutlarda şişmesine ve narsistik kişilik geliştirmesine sebep olmaktadır.

MELÎK

Bu isim, 'Melken, mülken, milken, memleketen' gibi mastarları olan 'Meleke' kökünden türemiştir. Bu mastarlar, "Malik olmak, sahip olmak, istila etmek, hükmetmek, hükümlan olmak, siyasi güce sahip olmak, hamuru iyice yoğurmak, kral, şah olmak" manalarına gelmektedir. Metin Yurdağür'ün Esmâü'l-Hüsna çalışmasında bu isim ile ilgili olarak şu açıklamalara yer verilmiştir:

HÂKİMİYET, BOŞLUK BIRAKMAMAK

Baba, idare ettiği aile kurumuna mutlak manada hâkim olmalıdır. Zaafiyet, takipsizlik veya yetersizlik sebebiyle kalan en küçük bir gedik, ailenin iflasının başlangıcı olabilir.

HALÎM

'Hilm' mastarı, "Yavaş ve ağırbaşlı olmak, kendini gazap etmekten alıkoymak" manalarına gelir. Bu mastardan türemiş olan Halîm ismi ise, "Suç ve günah işlemiş olan kulların cezasını hemen vermeyen, cezalandırma imkan ve gücüne sahip bulunduğu halde cezalandırmayı erteleyen, gazabıyla hareket

etmeyen" manalarına gelmektedir. Hilm, gazap ve öfkenin zıddıdır. Zaten günahlara hemen ceza verecek olsaydı insanlık denen varlığın mevcudiyetinden bahsetmek mümkün olmazdı. Çünkü ceza, bir öğütme, yok etme, dağıtma mekanizmasıdır. Dolayısıyla tabiatı icabı ceza, mevcudiyetin zıddıdır. Bu hususu Cenab-ı Hakk şu ayet-i kerimede ifade etmektedir: "Eğer Allah, insanları suçları yüzünden cezalandırırsaydı yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı." (Fatır(35):45)
Bu durumda varlıkların, mevcudiyetlerini devam ettirmeleri Allah'ın Halîm sıfatının tecellisi ile mümkün olmaktadır.

CEZAYI ERTELEMEK

Her muttali olduğu suçu cezalandıran yönetici, insanların yaşam imkânlarını yok eden bu tavrı yüzünden bir mutsuzluk kaynağına dönüşür. Böyle bir ahlaka sahip olan bir yöneticinin işletmesinin büyümesi mümkün değildir.

III. BÖLÜM : YÖNETİCİ KİŞİLİĞİNİN ÖGELERİ

CÂMÎ'

"Toplamak, bir araya getirmek, birleştirmek" manasına gelen 'Ceme'a' fiili 'Câmi' isminin köküdür. Bu durumda Câmi' ismi, "Toplayan, birleştiren, bir araya getiren" manalarına gelmektedir.

AİLE BİREYLERİNİ BİRBİRİNE BAĞLAMAK

"Birimiz, hepimiz; hepimiz birimiz içindir." Ailenin yaşaması için son derece oneli bir ilkedir. Bunun için sürtüşme, rekabet, diğerinin ayağını kaydırma gibi tutumlar, kendi bindiği dalı kesmekle eşdeğerdedir. Bu bilinç çalışanları birbirine bağlamak için gerekli olan temel tutumdur. Bu tutumun geliştirilmesi, öncelikle yöneticinin görevidir. Yöneticinin bu tutumu geliştirebilmesi ise ekip ruhunu öncelikle kendi benliğinde oluşturmaya bağlıdır.

METİN

Türkçemize Metanet olarak geçmiş bulunan "Metnen, metâneten" masterları Arapçada, "Bir yerde ikamet etmek, sert ve kuvvetli olmak, sağlam olmak, dayanıklı olmak, sabit ve kavi olmak" manalarına gelmektedir. Bu masterlardan türemiş Metîn sıfatı Allah'ın ismi olarak, "Sarsılması, yıkılması, yılması, cayması, bıkması, gevşemesi, ürkmesi, çekinmesi mümkün olmayan;

meşakkat, yorgunluk ve külfet nispet edilemeyen, çok sağlam, çok güçlü." manalarını ihata ve ihtiva etmektedir.

KARARLILIK

Aile reisinin muhtaç olduğu en önemli kişilik özelliklerinden biri de kararlılıktır. Kararlılık, yeterli ön hazırlık, araştırma ve istişarenin ardından en doğru stratejiyi belirlemek ve bu noktada verilen karara hedefe ulaşılincaya kadar sahip çıkmaktır. Doğru olarak belirlenen işlerin yapılması ve icrası esnasında karşılaşılabilecek zorlukların aşılmasında kararlı davranmak başarının tek yoludur. Ancak kararlılık ile bilinçsiz inat arasındaki farkın belirlenmesi şarttır. Kararlılık adına inada düşmek, kararın icrası esnasında konu üzerinde gerekecek tadilat ve geliştirme girişimlerinin önünü kesebilir. Bu yüzden Metîn sıfatının muhtevasında inat değil kararlılık vardır.

KONTROLLÜ OLMAK

(STRES VEYA KRİZ ANINDA KENDİNİ KAYBETMEMEK)

Metîn sıfatının bir başka yönü de kontrollü bir kişilik tablosu sergilemektir. Hayat çizgisi üzerinde yürürken insanın karşısına hiç beklemediği ani ve şiddetli olumsuzluklar çıkabilir. Çok sevilen bir yakının kaybı, çok güvenilen bir kişiden gelen darbe, sarsıcı bir kaza, ani bir kriz gibi ciddi bir problemle karşı karşıya kalınabilir. Hiç hesapta olmayan ciddi ve sarsıcı bir krizle karşılaşılabilir. Böyle bir durumda aile reisine en çok lazım olacak duygu metanet duygusudur. Sergilenecek metanet, tutunulacak sakin ve tutarlı tavır başarının sağlayıcısı olacaktır. Tersisi durumda ise bir bitiş, bir sönüş, bir tükeniş söz konusu olacaktır.

MÜ'MİN

Mü'min sıfatı, 'Emn' masterından türemiştir ve "Emniyet ve güven veren, itimat telkin eden, sözüne ve vaadine güvenilen, güvence veren, şek, şüphe, endişe ve tereddütleri izale eden, kendisine sığınanları koruyan" manalarına gelmektedir. Gerçek Mü'min Allah'tır. Ancak kullarının da bu sıfatla sıfatlanması, Allah'ın bu ahlakıyla ahlaklanması Yüce Yaratıcının insanlardan istediği önemli hususlardan biridir. Bunun için, iman edip Allah'ın dinine dahil olan kişi Kur'an ve İslam tarafından Mü'min olarak isimlendirilmektedir yani Allah'a inanan ve güvenen, kendisine inanılan ve güvenilen insan olarak vasıflanmaktadır.

YALAN SÖYLEMEMEK

Aile reisinde ve annedeMü'min sıfatının ilk ve en önemli yankısı onun her sözünün mutlak manada doğru olmasıdır. Yalanın en tehlikeli sonucu, aile bünyesine verdiği zarardır. Birbirine güvenmeyen, kardeşlik bağları yok denecek duruma gelmiş olan ailenin bu hale gelmesindeki en önemli etkenlerden biri, hatta baş etken yalandır. Bu yüzden anne ve babanın söylediği her söz mutlak anlamda doğru olmalıdır. Ancak hemen belirtelim ki bu, her doğrunun mutlaka her kes tarafından en açık şekilde bilinmesi gerektiği anlamına gelmez.

TUTAMAYACAĞI SÖZÜ VERMEMEK, VERDİĞİ SÖZÜ TUTMAK

Anne ve babaların dikkat etmesi gereken hususlardan biri de verdiği sözünü tutmak, tutamayacağı sözünü vermemektir. Aile reisi için çok önemli olan güvenilirliğin sağlanması için bu, olmazsa olmaz bir şarttır. Verdiği söz kendisine zarar verecek olsa bile yapmaması halinde ortaya çıkacak güven bunalımının daha büyük bir zarar olduğunu düşünüp sözünü tutarak daha küçük kalacak olan maddi zararı tercih etmelidir. Ya da söz verirken iyice düşünüp yapabileceği sözünü vermelidir. Bir ailenin en önemli güç kaynağı A'dan Z'ye her bireyin birbirine bağlılığı ve güven duygusudur. Bu duygunun bulunmadığı ortamlarda her hangi bir başarıyı elde etmek mümkün değildir. Verdiği sözünü tutmayarak sağladığı göreceli kârın çok kısa süre sonra daha şiddetli bir zarar olarak önüne çıkacağından aile reisi emin olmalıdır.

Bu konunun bir başka yönü de tehditlerdir. Anne baba tarafından savrulan “Şunu yapmazsan seni öldürürüm, asarım, keserim, pencereden atarım” gibi yapılması imkanı olmayan sözler, anne ve babaların çocuklar nazarındaki güvenilirliklerini sıfıra indirmektedir. Bu durumda böyle bir tehdit asla kullanılmamalıdır.

VEDÛD

‘Vedde’ fiili, “Çok sevmek, temenni etmek, arzu etmek, dilemek, istemek” manalarına gelen bir kelimedir. Vedûd kelimesi de bu filden türemiş bir kelime olarak “Çok seven, çok arzu eden” manalarına gelmektedir. Bu isim Allah'ın ismi olarak, “Kullarını çok seven, çok merhamet eden, kullarına karşı bütün davranışları sevgi kökenli olan, bütün yarattıklarının hayrını isteyen, kulları tarafından da çok sevilen” manalarını taşımaktadır.

SEVGİ

Allah, anne ve babaya çocuklarına karşı bu duyguyu imtihan etmek için zaten fazlasıyla vermiştir. Onların bu duyguyu nasıl kullandıkları önemlidir.

IV. BÖLÜM

BİLGİ

Bilgi güçtür. İnsanı diğer varlıklardan üstün kılan yegâne fark akıl ve bu aklın en önemli ürünü olan bilgidir. En büyük güç kaynağı bilgidir. İnsanlar, kurumlar, guruplar ve toplumlar arasındaki bütün farklar, bilgi farkından doğmaktadır.

Allah'ın isimleri arasından önemli bir miktarının bilgi edinmeye yönelik olması ilginç bir durumdur. Bu bölüm boyunca ele alacağımız isimler bizlere, İslam'ın bilgi ile ilgili sisteminin ne kadar geniş, ne kadar zengin ve ne kadar derinlikli olduğunu gösterecektir. Bu yönüyle bu bölümde ele alacağımız isimler, bizlerin bilgilenme ile ilgili ufku muza yeni boyutlar ve açılımlar kazandıracaktır.

BESİR

Bu kelime, “Görmek için bakmak, görmek, bilmek” manalarına gelen ‘Besara’ kökünden türemiştir. Kullanıldığı kalıbın da katkısıyla Allah'ın sıfatı olarak “Her şeyi devamlı ve hakkıyla gören” manasına gelen bu isim, Allah'ın kudretini ifade eden en önemli isimlerindendir. Görmeyen, idrak etmeyen hiçbir varlık her hangi bir fiil, tasarruf ve kudret ortaya koyamaz. Gücün, kuvvetin cereyan etmesi ve hâkimiyetin sağlanması görme sıfatının etkinliğine bağlıdır. Bu yüzden Allah, kudretinin etkinliğinin insanlar tarafından iyice algılanmasını sağlamak maksadıyla Kur'an-ı Kerim'de birçok ayet-i kerimenin sonunda Besir sıfatını tekrar ederek vurgulamıştır. Tabii ki Allah'ın görmesi ile mahlûkatın görmesi arasında temelde farklılıklar vardır. O'nun görmesi için bir görme organına, ışık vs. gibi görmeyi sağlayan ortam şartlarına ihtiyacı yoktur. Bilakis görme fiilini, görme organlarını ve görmeyi sağlayan şartları O yaratmıştır.

BAŞARIYI GÖRMEK

İnsanları en çok motive eden husus, çalışkanlığının ve verimliliğinin görülüp takdir edilmesidir. Bu durum çalışana canlılık verir.

Çocuğunun başarısını bir türlü yeterli görmeyen anne ve babalar, onların tembelleşmelerine sebep olurlar.

NÛR

Arapça sözlüklerde 'Nûr' kelimesi, "Işık, ışığın yayılan ışınları, görmeyi sağlayan yaygın ışık ve ışık kaynağı" gibi manalara gelmektedir. Işık, hiçbir şeyin görülmediği karanlık bir ortamdaki eşyanın görülmesini ve algılanmasını sağlar. Allah, yarattığı evrenin doğru algılanmasını, doğru değerlendirilmesini, her varlığın insan zihni ve hayatında yerli yerine oturmasını sağlayan yerin ve göklerin nurudur, aydınlığıdır. Allah'ın bu vasfı olmasaydı insanlık eşya ve olayları algılama ve yorumlama imkânlarından yoksun olurdu.

AİLE BİREYLERİNİN FİKREN AYDINLANMALARINA YARDIMCI OLMAK

Aile reisi, aile bireylerinin kalitesini devamlı geliştirmek için elinden gelen gayreti devamlı olarak göstermelidir. İnsan kalitesinin önemli unsurlarından biri de kişinin ufkunun genişliği ve fikren aydınlanmış olmasıdır. Aile reisi, aile bireylerinin ufuklarının genişlemesi ve fikirlerinin aydınlanması için ortam hazırlamalıdır. Aile bireylerinin, ülke bazında ve küresel düzeyde siyasette, ekonomide, sosyal alanlardaki gelişmeler hakkında doğru analizlere sahip olması, gelişmeleri ve olayları doğru algılaması ve değerlendirmesi, diğer insanlarla dengeli diyalog kurmasına, **kurum kimliği ve felsefesi oluşturmaya**, kalite kültürü geliştirmesine destek sağlayacaktır.

Aile reisi aile bireylerine bu hususta fırsatlar sunmalıdır. Kitap, dergi, gazete okuma ve değerlendirme çalışmaları düzenleyerek, konferanslara, seminerlere, panel ve sempozyumlara giderek, planlı, müfredatlı ve hedefli geziler düzenleyerek, yazarlarla, bilim adamlarıyla, siyasetçilerle düzeyli ilişkiler kurmalarına zemin hazırlayarak aile bireylerinin kalitelerinin artmasına destek verebilir.

RAKÎB

Bu isim 'Rakabe' kökünden türemiştir ve "Gözetleme, kontrol etme, denetleme" gibi anlamlara gelmektedir. Bu kelimedenden türemiş olan Rakîb ismi ise "İnsanların bütün yaptıklarını devamlı murakabe eden, her şeye muttali olan, yarattıklarından bir an bile gafil olmayan" manasını taşımakta, bütün hareketlerin, fiillerin, sözlerin ve niyetlerin, Allah'ın murakabesi, takibi ve

denetlemesi altında olduğunu ifade etmektedir.

HER AN TAKİP MURAKABE, DENETİM

Aileler, uzuvları insandan oluşan büyük ölçekli bir vücuttur, organizmalardır. İnsan bedeninin sağlık ve bütünlüğünün korunması için nasıl sinir sisteminin bütün vücudu devamlı denetlemesi gerekiyorsa aynı şekilde yönetici de kurmuş olduğu organizasyonun sağlık ve bütünlüğü için bu organizmayı devamlı olarak denetlemesi ve her bir noktasından devamlı olarak doğru bilgi alması gerekmektedir.

İnsanın doğasında iyi niyetli de olsa devamlı olarak denetlenme ihtiyacı vardır.

Ancak denetim aile bireylerinin kötü niyetli olduğu tezi üzerine bina edilip onların aleyhine işleyen paranoyak bir kıyım mekanizmasına dönüştürülmemelidir.

V. BÖLÜM : ANNE/BABANIN EĞİTİM BECERİLERİ

SABÛR

Bu isim, Türkçemizde kullanmakta olduğumuz sabır kelimesinin de kökü olan 'Sabera' den türemiş bir kelimedir. 'Sabera' kökü, "Birini bir şeyden alıkoymak, hapsetmek, tutmak, dayanmak" manalarına gelmektedir. İmam-ı Gazâlî, Allah'ın bu sıfatı ile ilgili olarak şu bilgileri veriyor:

"O Allah, zamanı gelmeden önce bir fiili işlemez. Bilakis bütün işler için belli bir zaman tayin ve takdir eder. Zamanı gelince de onları icra eder. Ne bir tembelin yaptığı gibi zamanından sonraya bırakır, ne de bir aceleci gibi vakti gelmeden harekete geçer. Her şeyi, nasıl olması gerekirse ve nasıl daha uygunsa öylece yapar." (Gazâlî, Esmâ'ül-Hüsna Şerhi)

ZAMANLAMA

Sabır, işlerin gelişme sürecini öngörüp belirlemek ve o işin olgunlaşması için gerekli olan gelişim aşamalarının zaman içindeki yerlerini beklerken, acele edip zamanı gelmeyen adımı atmamak için kendi iç dürtülerini hapsetmek demektir. Bunun için Cenab-ı Hakk, Bakara Suresi'nin 45 ve 153. ayetlerinde: "Sabır ve namaz yoluyla Allah'tan yardım isteyiniz." buyurmaktadır.

Eğer piyanonun tuşlarına zaman sırasına riayet ederek basarsanız

ortaya bir müzik parçası çıkar. Çok kaliteli bir ezgiyi çalarken zamanı gelmemiş tuşa dokunursanız, yaylada otlamakta olan hayvanların boğazlarına takılı zillerden çıkan seslerden farkı olmayan bir ses üretmiş olursunuz ki bu, ürün değil kaostur. İnsan, hırsı sebebiyle, henüz zamanı gelmemiş adımları atarak bir an önce sonuca ulaşmak ister. Fakat eğer bu hırsına sabır yoluyla dizgin vuramazsa, bizzat bu hırsın kendisi, ulaşmak için acele ettiği sonuca ulaşmasına engel olur.

Halk dilinde meşhur olan ‘**Altın Yumurtlayan Tavuk**’ hikâyesi bu olguyu çok güzel anlatmaktadır: Çiftçi, her gün bir altın yumurta yapan tavuğunun karnındaki altın definesine bir an önce ulaşmak için tavuğunu keser fakat orada altından eser bulamaz. Tavuğu da kesmiş olduğundan iş işten geçmiştir ve her gün için bir altın yumurtadan da mahrum olmuştur. Çiftçi sabredip işin oluşum sürecini bekleyseydi, bir yılda üç yüz altmış beş tane altın yumurtadan oluşan hatırı sayılır bir servetin sahibi olacaktı. Sabredemediği için bir yıl sonra ulaşacağı bu hazineden ebediyen mahrum kaldı. Bu yüzden sabır iyi kullanıldığında gerçek bir hazinedir. Sabrın başarı getiren yönünü anlatmak açısından tarihin ünlü simalarından hükümdar Timur'un başından geçtiği anlatılan şu olay ilginçtir:

"Bir gün Timur'un ordusundaki üst düzey subaylardan biri Timur'a: "Hakanım! Bunca zamandır yaptığınız savaşlarda başarıdan başarıya koşunuz. Büyük zaferler kazandınız. Bu başarınızın sırrını bize söyler misiniz?" demişti. Bu sözlere Timur gülmüş ve karşısındakine işaret parmağını uzatarak: "Aç ağzını ve bu parmağımı ısır. Sen de parmağını benim ağzıma koy, ben de senin parmağını ısıracağım."

İŞLERİN DAHA ÖNEMLİSİNİ TERCİH ETMEK

"İşletme profesörü, zaman kullanma ile ilgili dersini verecekti. Elinde dersle ilgili her hangi bir doküman yoktu. Masanın başına geçti. Eğilerek masanın altında bulunan büyükçe bir cam kavanozu masanın üzerine koydu...

Bu kavanoz bizim her sabah önümüze gelen kullanılmamış bir günlük zamanımızdır. Eğer onu lüzumsuz küçük işlerle doldurursak önemli işlerimize zaman kalmaz. Küçük işlerin cazibesi ve kolaylığı, önemli işlerimizin yerini onların almasına sebebiyet vermemelidir."

MUNTEKİM

Muntekîm kelimesi, Arapçada "Cezalandırmak" manasına gelen 'Nıkme' mastarından türemiş bir isimdir. Bu ismin mastarlarından biri olan intikam kelimesi Türkçemizde "Kendisine yapılan bir kötülüğe karşılık kötülük yaparak rahatlama, sükuna kavuşma, öç alma" manasında kullanılmaktadır. Arapçada ise İntikam kelimesi cezalandırmak, Muntekim ismi de "Bir suç işleyeni cezalandıran" anlamına gelmektedir. Türkçedeki gibi, "Kendisine kötülük yapandan öç alarak rahatlama" manası bu fiilin Arapça aslında mevcut değildir.

CEZALANDIRMA

Bu isim, gerektiği durumda ve iyi bir fonksiyon icra edecekse girişilecek olan cezalandırma iradesini isimlendirmektedir. **Cezalandırma, bir yöneticinin gücünün icra ve ibraz alanıdır.** Cezalandırma fenomeni mevcut olmadan insanların organize edilmesi mümkün olmaz. Zaten af etme yüceliği, cezalandırma güç ve imkânına sahip olan kişi için yüceliktir. Cezalandırma güç ve imkânı olmayan bir yöneticinin affediciliğinden bahsetmek muhaldir, saçma ve boş bir sözdür. Ceza ve af, ak ile kara gibi birbirinin idrak edilmesini sağlayan iki zıttır. Biri olmadan diğeri işlevsiz kalır.

Aile reisi, gerektiği durumlarda cezalandırmalıdır. Azgınlık ve taşkınlık yapan, böylece ailenin iç huzurunu bozan, diğer bireyleri rahatsız eden, onlara zarar veren bireylerin cezalandırılmaları gerekebilir. Ancak bu cezalandırma, devamlı olarak vurguladığımız gibi, asla bir intikam, bir nefret, bir kin ürünü ve sonucu olmamalıdır. Tam aksine suç işleyen bireyin toparlanmasını sağlamaya yönelik ve tamamen merhamet zemini üzerine bina edilmiş olmalıdır. İkazlara, affetmelere, mühlet tanımalarına rağmen tavırlarını düzeltmeyen aile bireylerinin cezalandırılması şarttır.

Gönüllü Öğrenme Grubu

1. Çalıştay Sonuçları İtibari İle Değerlendirme

29 Haziran - 1 Temmuz 2012 Tarihlerinde
İnegöl / Oylat / Yeni Çağlayan Otel'de
Çalıştay Programı Düzenlenmiştir.

Bu çalıştaya 23 erkek, 24 hanım
ve 6 çocuk olmak üzere
toplam 53 kişi katılmıştır.

ÇALIŞTAY KARARLARI

1. Doğan Demircan tarafından yapılan SWOT (GZFT) analiz sunumu ile güçlü yönlerimiz, zayıf yönlerimiz ile fırsatların değerlendirilmesi ve tehditlere karşı almamız gereken tedbirler tespit edilmiştir.
2. Erkek ve hanımlar için ayrı ayrı olmak üzere, 10-12, 13-15, 16-23 (Hanımlar için 18-23) 24+ yaş grupları oluşturulmasına karar verildi.
Sonuç: Bayanlar için 18-23, Erkekler için 16-23 yaş ve 24+ grupları oluşturuldu. Diğer gruplar için seminer ve etkinlikler yapıldı.
3. Hızlı Okuma Teknikleri, Formasyon ve SWOT Analizi eğitim / sunumları organize edilmesi.
Sonuç: Gerçekleştirilemedi, önümüzdeki dönem planlanıyor
4. Dernek Merkezi'nin daha aktif bir şekilde kullanımı sağlanacak, periyodik programlar tertip edilecektir. Bu doğrultuda dernek merkezi Cumartesi günleri mümkün olduğunca açık tutulması.
Sonuç: Dernek merkezinde dersler ve seminerler yapılarak daha aktif hale getirildi.
5. Ders anlatım metodu ana hatları gözden geçirilmiş olup imkanlar dahilinde görsel materyallerin kullanılması kararlaştırılmıştır
Sonuç: Ders gruplarının imkanlarına göre projeksiyon cihazları kullanılmıştır.
6. Ders notlarının web sitesinde veya dijital bir platformda yayınlanması ve kurumsal bir hafızanın oluşturulması gerektiğine karar verilmiştir.
Sonuç: Ders notları web sitesinde henüz yayınlanmamıştır.
7. Yeni açılacak sınıflar için Tefsir, Hadis, Fıkıh, Siyer, Akaid, Ahlak, İslam Tarihi ve Yakın Tarih derslerinde takip edilecek kitaplar belirlenmiş olup Müzakere derslerinde takip edilecek Yazar ve Kitapları esnek bırakılmıştır.
Sonuç: Sınıflara göre konular değişik olarak işlenmiştir.
8. Yeni açılacak sınıflara yönelik olarak program başlangıcında toplantılar yapılarak tanışma ve programın tanıtımı gerçekleştirilecek/mektedir
Sonuç: Ders başlangıç toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay sonuç bildirgesinin Bayanlar ve Erkekler için değerlendirmesi

Gönüllü Öğrenme Grubu (Hanımlar)

1. 8 ayrı sınıf devam etmektedir. Sınıf başkanları ve devam ettikleri süreler aşağıda belirtilmiştir;

Gönül Erdemir	17. Sınıf
Esmâ Tuna	12. Sınıf
Gönül Erdemir	11. Sınıf
Sibel Yücel	11. Sınıf
Nazmiye Acar	5. Sınıf
Dilek Sipahi (2012-2013 ara verildi)	5. Sınıf
Tülay Büyükgizgi	4. Sınıf
Gönül Erdemir (Genç Hanımlar)	1. Sınıf
Nazire Metin	1. Sınıf

Hedef - Sonuç

2. Hafta arası Gönül Erdemir başkanlığında ilk 5 yıl katılanlardan oluşan tefsir ve fıkıh çalışması yapılmaktadır.

Sonuç: Devam ediyor.

3. Ümraniye’de 1. Sınıftan başlayan ayrı bir grup Nazire Metin Hanım’ın başkanlığında oluşturulacaktır.

Sonuç: Oluşturuldu ve devam ediyor.

4. Dernek Genel Merkezinde Gönül Erdemir’in geçici başkanlığında yetişkinlere (24+ yaş) yönelik hafta arası bir grup açılacaktır. Sınıf açıldıktan sonra başkanı belirlenecektir.

Sonuç: Bu yıl olmadı, düşünülüyor.

5. Dernek Genel Merkezinde Cumartesi günleri esaslı olarak 18-23 yaş grubuna hitap eden ve Gönül Erdemir geçici başkanlığında bir grup açılacaktır. Sınıf açıldıktan sonra başkanı belirlenecektir.

Sonuç: 2012 - 2013’de başladı - devam etti.

6. Hafta arasında Halime Uyulan Hanım hocalığında “Kırık Meal” çalışması başlatılacaktır.

Sonuç: 2012 - 2013’de başladı - devam etti.

7. Halen devam etmekte olan sınıfların programları 30 Ağustos 2012 tarihine kadar netleştirilecektir.

Sonuç: Program belirlendi.

8. 18 - 23 yaş grubuna yönelik olarak 3 ders olacak şekilde programın içeriği yapılmalı.

Sonuç: Belirtildiği şekilde yapıldı.

9. 10 Temmuz 2012 tarihine kadar GÖG Mensupları hanımların programı hakkında davet ve bilgilendirme duyurusunu e-posta / sms vb. yollarla gerçekleştirecektir.

Sonuç: Gerçekleştirildi.

10. 2012 - 2013 döneminde kız çocuklarına yönelik erkek çocuklarının programından yararlanılarak bir program oluşturulacaktır.

Sonuç: Oluşturuldu.

11. Tüm hanım sınıflarına yönelik olarak dernek genel merkezinde “Kavram / Konu” çalışması yapılacaktır.

Sonuç: Programda var ama gerçekleşmedi.

Gönüllü Öğrenme Grubu (Erkekler)

2012 - 2013 yılında devam eden ders grupları

Osman Acun	24. Sınıf
Nurettin Akkaya	7. Sınıf
İrfan Altun	1. Sınıf
Recay Ayhan	1. Sınıf

Hedef - Sonuç

1. 16 - 23 ve 24+ yaş gruplarında açılacak sınıfların 4 yıllık müfredat programı hazırlanmıştır.

Sonuç: Uygulanıyor

2. 10-12 ve 13-15 yaş erkek grubu için açılacak sınıflara yönelik ders programı yerine sosyal ve kültürel içerikli programlar (Kültürel geziler, bilgi yarışması, internet kullanım teknikleri ve şenlik ve namaz konulu sohbet vb.) uygulanması kararlaştırılmıştır.

Sonuç: Kısaslardan Sohbetler (Yapıldı).

Bilip de Ne olacak? (Yapıldı).

Zamanın Etkin Kullanımı (Yapıldı).

Gençlik Şöleni (Yapılamadı).

3. 16-23 yaş erkek grubu sınıflar için bu döneme ait çalışma, Eylül ayında yeri daha sonra belirlenecek bir yerde kamp, Ekim ayında dernek merkezinde kahvaltılı bir program ve Kasım ayı itibarıyla ders şeklinde olacaktır.

Sonuç: - Kahvaltı yapıldı ve dersler başladı

- Kamp yapılamadı.

4. 24+ erkek grupları için 4 yıllık müfredat programı 4'er ders üzerinden tesbit edilmiştir. Özellikle bu grubun dersleri prensip olarak evlerde devam edecektir.

Sonuç: 3 ders olarak uygulanmaktadır, dersler dernek merkezinde yapılmıştır.

5. Eğitim Komisyonu, 23. Dönem Erkek Grup programını oluşturup 04.08.2012 tarihindeki 24. Dönem İftar Programında ilan edecektir.

Sonuç: Yapılmıştır.

6. Alınan kararlar dışında çalıştay raportörlerinin not aldıkları katılımcı önerileri, İrfan Altun'da toplanarak öneri listesi haline getirilecek ve çalıştay raporuna ilave edilecektir.

Sonuç: Rapora alınmıştır.

7. Yeri ve zamanı daha sonra belirlenmek üzere, her eğitim dönemi sonunda bu tür çalıştayların yapılması benimsenmiştir.

Sonuç: 2. Çalıştaya başlanmıştır.

DERS GRUPLARI : **Erkekler Üst Grup**
SINIF BAŞKANI : **Osman Acun**
Katılımcı / Ders Sayısı : **18 Kişi / 9 Ders**

TARİH	KONU VE KAYNAKLAR
30. 09. 2012	Kur'an'da; İman, Küfür, Şirk, Nifak, Hikmet Kaynaklar: 1. İman risalesi./ Mustafa İslamoğlu.-- İstanbul : Denge Yayınları, 1993. 2. İman-küfür sınırı: tekfir meselesi. / Ahmed Saim Klıvauz. -- İstanbul : Marifet Yanıları, 1982 3. Kur'an-ı Kerim açısından iman amel ilişkisi/Murat Sülün, İstanbul Ekin Yay., 2000 4. Kur'an Penceresinden iman, amel, hayat ahiret ve kainat'a bakış./Mevlüt Güngör.--İstanbul: Kur'an Kitaplığı, 1995
21. 10. 2012	Kur'an'da; Temizlik, Gusül, Teyemmüm, Abdest, Mesh Kaynaklar: 1. Hanefi ve Şafiilere göre temizlik gusül abdest. / İsmail Mutlu. -- İstanbul : Mutlu Yay. 1994 2. Namazların birleştirilmesi : çorap ve başörtüsüne mesh problemi / M. Hayri Kırbaçoğlu, H. Musa Bağcı. -- 2.bs. -- Ankara : İlahiyat, 2002 3. Delilleriyle İslam İlmihali : inanç - ibadet - günlük hayat. / Hamdi Döndüren. -- İstanbul : Erkam Yayınları, 1991/1412
25. 11. 2012	Kur'an'da; Aldatma, Yalan, İhanet, Sözünde Durmama
29. 12. 2012	Kur'an'da; Hak, Adalet, Özgürlük
27. 01. 2013	Kur'an'da; Salih Amel Kaynaklar: 1. İmam Gazali, Yaman Arıkan 2. Esma-i Hüsnâ Perspektifinden İnsan Yönetimi / A. Kemal Kastan
24. 02. 2013	Kur'an'da; İlahi Ahlak
31. 03. 2013	Kur'an'da; İffet
28. 04. 2013	Kur'an'da; Dünya Hayatı, Dünya Sevgisi
26. 05. 2013	Kur'an'da; İnfak, Sadaka, Cömertlik Kaynaklar: 1. Bir özveri davranışı olarak Kur'an'a göre infak. / Ayhan Kaya. -- Ankara : Fecr Yay., 2009 2. Kur'an'da sosyal güvenlik kurumu olarak infak. / Nihat Temel. -- 86670 -- İstanbul : Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfa (İFAV), 2001 3. Kur'an'ı Kerim'de iman - infak ilişkisi. / İsmail Temiz. -- 2008. VI, 88 y.; 29 cm. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri anabilim Dalı Kelam Bilim Dalı.

DERS GRUPLARI : **Erkekler Grubu**
SINIF BAŞKANI : **Nurettin Akkaya**
Katılımcı / Ders Sayısı : **15 Kişi / 6 Ders**

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
20. 01. 2013	Tefsir Cüz 01 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 1 - 10 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 01 - 22 Salih Amel
17. 02. 2013	Tefsir Cüz 01 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 11 - 20 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 22 - 44 Ekonomi - Bankacılık Sistemleri
17. 02. 2013	Tefsir Cüz 02 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 21 - 30 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 44 - 66 Okuma Psikolojisi
14. 04. 2013	Tefsir Cüz 02 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 31 - 40 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 66 - 93 Sosyal Hayat (Komşuluk - İş Hayatı)
12. 05. 2013	Tefsir Cüz 03 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 41 - 50 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 93 - 113 (Temizlik) Kaza - Kader
02. 06. 2013	Tefsir Cüz 03 Hadis Müzakere	Hasan Basri Çantay Meali Shf. 51 - 60 El İü İüü Vel Mercan C.1 Shf. 113 - 133 (Namaz) İslam Coğrafyasının Analizi

DERS GRUPLARI : Erkekler Grubu (+24 Yaş)
SINIF BAŞKANI : İrfan Altun
Katılımcı / Ders Sayısı : 11 Kişi / 7 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
09. 12. 2012	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Fatiha ve Bakara Suresi ilk 5 Ayeti Temizlik - Abdest - Mesh - Gusl - Teyemmüm - İman ve İbadetler / D.V. Yay. (Shf. 183-210) Allah (CC) merkezli Peygamber (SAV)'in hayatı/Sunum
06. 01. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Fil ve Kureyş Suresi Namaz (Cuma namazına kadar) - İman ve İbadetler / D.V. Yayınları (Shf. 217-285) Kur'an-ı nasıl anlayalım - Mevdudi
03. 02. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Maun ve Kevser Suresi Cuma, Vitir, Bayram namazları - İman ve İbadetler / D.V. Yayınları (Shf. 287-306) İslam - İsmail R. Faruki
03. 03. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Kafirun ve Nasr Suresi Nafile namazlar, Secdeler - İman ve İbadetler / D.V. Yayınları (Shf. 308-377) Üç Mesele / İsmet Özel
07. 04. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Tebbet Suresi Oruç - İman ve İbadetler / D.V. Yay. (Shf. 379-415) Müslümanca düşünme üzerine denemeler Rasim Özdenören
05. 05. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	İhlas Suresi Zekat - İman ve İbadetler / D.V. Yay. (Shf. 419-509) Anlamın Tarihi / Dücane Cündioğlu
02. 06. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Felak ve Nas Suresi Hac ve Umre İman ve İbadetler / D.V. Yay. (Shf. 511-569) İnsanın Dört Zindanı / Ali Şeriatî

DERS GRUPLARI : Erkekler Grubu (16-23 Yaş Arası)
SINIF BAŞKANI : Recai Ayhan
Katılımcı / Ders Sayısı : 11 Kişi / 7 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
11. 11. 2012	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Fatiha Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Temizlik - Abdest - Mesh - Gusl - Teyemmüm - İman ve İbadetler / D.V. Yay. (Shf. 183-210) Bu Böyledir / Mustafa Kutlu
02. 12. 2012	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Fil Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Namaz/İslam İlmihali - Diyanet Yayınları (Shf. 217-262) Kur'an-ı nasıl anlayalım - Mevdudi
30. 12. 2012	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Kureyş Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Namaz/İslam İlmihali - Diyanet Yayınları (Shf. 262-288) Üç Mesele / İsmet Özel
03. 02. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Kevser Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Namaz/İslam İlmihali - Diyanet Yayınları (Shf. 288-335) Üç Mesele / İsmet Özel
03. 03. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Kafirun Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Namaz/İslam İlmihali - Diyanet Yayınları (Shf. 288-322) Müslümanca düşünme üzerine denemeler Rasim Özdenören
07. 04. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	İhlas Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Namaz İle İlgili Meseleler / İslam İlmihali / Diyanet Y. İnsanın Dört Zindanı / Ali Şeriatî
05. 05. 2013	Kısa Surelerin Tef. İlmihal Müzakere	Nasr Suresi / Kısa Surelerin Tefsiri / M. İslamoğlu Oruç / İslam İlmihali / Diyanet Yayınları Anlamın Tarihi / Dücane Cündioğlu

DERS GRUPLARI : **Hanımlar Grubu**
SINIF BAŞKANI ve YARD. : **Gönül Erdemir / Dilek Doğan**
Katılımcı / Ders Sayısı : **10 Kişi / 9 Ders**

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
13. 10. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Rum Suresi ilk yarısı Sünnet Shf. 62 - 138 “Zeyd bin Ali” ilk yarısı
10. 11. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Rum Suresi ikinci yarısı Sünnet Shf. 149 - 210 “Zeyd bin Ali” ikinci yarısı
15. 12. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Lokman Suresi Sünnet Shf. 210 - 291 “Rivayet Kültürü ve Olumsuz Kadın Algısı”
12. 01. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Secde Suresi Sünnet Shf. 292 - 374 “Rivayet Kültürü ve Olumsuz Kadın Algısı”
16. 02. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Ahzab Suresi ilk yarısı Sünnet Shf. 374 - 458 “Şahsiyet Terbiyesi ve Gazali”
16. 03. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Ahzab Suresi ikinci yarısı Sünnet Shf. 458 - 541 “Şahsiyet Terbiyesi ve Gazali”
13. 04. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Sebe Suresi ilk yarısı Sünnet Shf. 541 - 627 “Mış Gibi Yaşamlar”
11. 05. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Sebe Suresi ikinci yarısı Sünnet Shf. 626 - 711 “Mış Gibi Yaşamlar”
01. 06. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Fatır Suresi Sünnet Shf. 711 - 801 “Kur’an-ı Nasıl Okudular”

DERS GRUPLARI : **Bayanlar Grubu**
SINIF BAŞKANI ve YARD. : **Gönül Erdemir / Gülizar Aydın**
Katılımcı / Ders Sayısı : **12 Kişi / 10 Ders**

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
29. 09. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Ankebut Suresi ilk yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 01 - 75 “Başarının Manevi Sebepleri”
20. 10. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Ankebut Suresi ikinci yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 175 - 280 “Kur’an-ı Nasıl Yaşadılar”
17. 11. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Rum Suresi ilk yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 280 - 374 “Şahsiyet Terbiyesi ve Gazali”nin ilk yarısı
22. 12. 2012	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Lokman Suresi Sünnet 2. cilt Shf. 280 - 374 “Şahsiyet Terbiyesi ve Gazali”nin ilk yarısı
19. 01. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Secde Suresi Sünnet 2. cilt Shf. 374 - 423 “Şahsiyet Terbiyesi ve Gazali”nin ikinci yarısı
23. 02. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Ahzab Suresi ilk yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 425 - 488 “Kader Risalesi ve Şerhi”
23. 03. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Sebe Suresi ilk yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 488 - 553 “Kader Risalesi ve Şerhi”
20. 04. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Sebe Suresi ikinci yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 555 - 595 “Rivayet Kültürü ve Olumsuz Kadın Algısı”
18. 05. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Fatır Suresi ilk yarısı Sünnet 2. cilt Shf. 595 - 658 “Rivayet Kültürü ve Olumsuz Kadın Algısı”
08. 06. 2013	TEFSİR SÜNNET MÜZAKERE	Fatır Suresi ikinci yarısı Sünnet 3. cilt Shf. 01 - 62 “Din Eğitiminde İnsan ve Hayat”

DERS GRUPLARI : Hanımlar Grubu
SINIF BAŞKANI : Esmâ Tuna
Katılımcı / Ders Sayısı : 12 Kişi / 10 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
11. 10. 2012	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 01 - 32 En'am Suresi 01 - 41. Ayetler "Yusuf'un Üç Gömleği"
08. 11. 2012	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 33 - 64 En'am Suresi 42 - 83. Ayetler "Duyguların Dili" ilk yarısı
06. 12. 2012	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 65 - 95 En'am Suresi 84 - 125. Ayetler "Duyguların Dili" ikinci yarısı
27. 12. 2012	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 97 - 124 En'am Suresi 126 - 165. Ayetler "Hz. Ömer ve Nebvi Sünnet" Shf. 11 - 96
17. 01. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 125 - 154 Araf Suresi 01 - 51. Ayetler "Hz. Ömer ve Nebvi Sünnet" Shf. 97 - 191
28. 02. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 155 - 189 Araf Suresi 52 - 102. Ayetler "Hz. Ömer ve Nebvi Sünnet" Shf. 193 - 280
28. 03. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 190 - 219 Araf Suresi 103 - 155. Ayetler "Hz. Şuayb"
11. 04. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 221 - 254 Araf Suresi 156 - 206. Ayetler "Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı" Shf. 13 - 170
25. 04. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 255 - 292 Enfal Suresi 01 - 38. Ayetler "Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı" Shf. 171 - 322
23. 05. 2013	AKAİD TEFSİR MÜZAKERE	Er - Risale Shf. 293 - ... Enfal Suresi 39 - 75. Ayetler "İmamın Öldürülüşü"

DERS GRUPLARI : Hanımlar Grubu
SINIF BAŞKANI : Sibel Yücel
Katılımcı / Ders Sayısı : 11 Kişi / 10 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
17. 10. 2012	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 13 - 52 Bakara Suresi 01 - 50. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 01 - 42 "Ebuzer"
07. 11. 2012	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 52 - 84 Bakara Suresi 51 - 100. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 42 - 78 "Hadis Temelli Kalıp Yargılarda" Shf. 15 - 140
28. 11. 2012	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 84 - 115 Bakara Suresi 101 - 150. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 79 - 120 "Hadis Temelli Kalıp Yargılarda" Shf. 141 - 285
26. 12. 2012	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 115 - 184 Bakara Suresi 151 - 200. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 120 - 166 "Hadis Temelli Kalıp Yargılarda" Shf. 287 - 430
23. 01. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 151 - 184 Bakara Suresi 201 - 250. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 167 - 208 "Apokrifal"
20. 02. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 185 - 224 Bakara Suresi 251 - 286. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 209 - 248 "Marifet ve Hikmet" Shf. 21 - 121
20. 03. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 225 - 270 Al-i İmran Suresi 01 - 50. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 249 - 290 "Marifet ve Hikmet" Shf. 122 Son
17. 04. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 270 - 308 Al-i İmran Suresi 51 - 100. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 291 - 332 "Osmanlı Tarihinde Maskeler ve Yüzler" Shf. 13 - 126
08. 05. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 308 - 347 Al-i İmran Suresi 101 - 150. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 333 - 376 "Osmanlı Tarihinde Maskeler ve Yüzler" Shf. 127 Son
29. 05. 2013	DİN - FELSEFE TEFSİR FİKİH USULÜ MÜZAKERE	Din - Felsefe Shf. 347 - 380 Al-i İmran Suresi 151 - 200. Ayetler Fıkıh Usulü Shf. 377 - 417 "Bakanlar ve Görenler"

DERS GRUPLARI : Hanımlar Grubu
SINIF BAŞKANI : Nazmiye Acar
Katılımcı / Ders Sayısı : 15 Kişi / 10 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
12. 10. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 24 - 294 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 521 - 579 Fıkıh Shf. 123 - 187 "Kur'an Bilinci"
09. 11. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 294 - 339 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 579 - 623 Fıkıh Shf. 187 - 249 "Sünnet Bilinci"
30. 11. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 341 - 384 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 623 - 672 Fıkıh Shf. 250 - 325 "Kulluk Bilinci"
21. 12. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 384 - 426 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 672 - 707 Fıkıh Shf. 325 - Son "Ahiret Bilinci"
18. 01. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 426 - 469 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 707 - 765 Fıkıh Cilt 4 Shf. 19 - 83 "Bilginin İslamileştirilmesi"
08. 02. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 469 - 511 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 765 - 809 Fıkıh Cilt 4 Shf. 83 - 136 "İman" Shf. 01 - 127
08. 03. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 511 - 554 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 809 - 855 Fıkıh Cilt 4 Shf. 137 - 191 "İman" Shf. 127 - 248
05. 04. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 554 - 596 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 855 - 900 Fıkıh Cilt 4 Shf. 191 - 240 "İman" Shf. 249 - 370
26. 04. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 596 - 638 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 900 - 963 Fıkıh Cilt 4 Shf. 243 - 285 "Kur'an-da Edebi Tasvirler" Shf. 01 - 170
17. 05. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi Shf. 638 - 680 Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 963 - 987 Fıkıh Cilt 4 Shf. 287 - 340 "Kur'an-da Edebi Tasvirler" Shf. 170 - Son

DERS GRUPLARI : Hanımlar Grubu
SINIF BAŞKANI : Tülay Büyükgizgi
Katılımcı / Ders Sayısı : 17 Kişi / 10 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
05. 10. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Giriş Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 33 - 80 Fıkıh's Sünne Shf. 247 - 281 "Hz. Ebubekir"
02. 11. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Şia Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 80 - 127 Fıkıh's Sünne Shf. 281 - 321 "Hz. Ömer"
23. 11. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Hariciler Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 127 - 171 Fıkıh's Sünne Shf. 347 - 432 "Hz. Osman"
14. 12. 2012	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Biat Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 171 - 217 Fıkıh's Sünne Shf. 439 - 488 "Hz. Ali"
11. 01. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Cebriyye Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 217 - 261 Fıkıh's Sünne - Cilt 2 Shf. 21 - 111 "Ömer bin Abdülaziz"
15. 02. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Mürcie Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 263 - 308 Fıkıh's Sünne - Cilt 2 Shf. 111 - 169 "Buhari"
15. 03. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Mutezilerin Tartıştığı Hasımlar Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 308 - 353 Fıkıh's Sünne - Cilt 2 Shf. 169 - 285 "Selahaddin Eyyubi"
05. 04. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - İmam Eş'ariden Sonra Eş'ari Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 355 - 398 Fıkıh's Sünne - Cilt 2 Shf. 293 - 408 "Yunus Emre"
03. 05. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Zat ve Sıfatlar Açısından Vahdaniyet Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 399 - 440 Fıkıh's Sünne - Cilt 2 Shf. 415 - Son "İngiliz Misyonerleri"
31. 05. 2013	MEZHEPLER TARİHİ SİYER FİKİH MÜZAKERE	Mezhepler Tarihi - Vahhabilik Hz. Peygamberimizin Hayatı Shf. 453 - 497 Fıkıh's Sünne - Cilt 3 Shf. 19 - 123 "Allah C.C."

DERS GRUPLARI : Hanımlar Grubu
SINIF BAŞKANI : Nazire Metin
Katılımcı / Ders Sayısı : 11 Kişi / 6 Ders

TARİH	KONU	KAYNAK KİTAP VE SAYFALARI
03. 12. 2012	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Fatiha Suresi İman ve İbadetler Shf. 01 - 66 İslam'a Giriş Shf. 11 - 58 Din Nedir?
07. 01. 2013	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Fil ve Kureyş Sureleri İman ve İbadetler Shf. 67 - 106 İslam'a Giriş Shf. 59 - 129 Tevhid ve Şirk
04. 02. 2013	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Maun ve Kevser Sureleri İman ve İbadetler Shf. 106 - 143 İslam'a Giriş Shf. 131 - 190 Mekke Dönemi ve İskence
04. 03. 2013	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Kafirun ve Nasr Sureleri İman ve İbadetler Shf. 143 - 182 İslam'a Giriş Shf. 191 - 257 Medine Dönemi ve Cihad
01. 04. 2013	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Tebbet ve İhlas Sureleri İman ve İbadetler Shf. 183 - 215 İslam'a Giriş Shf. 259 - 323 Eğitim İlkeleri ve Rehberlik Shf. 13 - 99
06. 05. 2013	TEFSİR İLMİHAL İSLAM'A GİRİŞ MÜZAKERE	Felak ve Nas Sureleri İman ve İbadetler Shf. 217 - 249 İslam'a Giriş Shf. 325 - 390 Eğitim İlkeleri ve Rehberlik Shf. 99 - 190

Beyin Fırtınası
İsmail Avcılar

ETKİLİ DERS İŞLEME YÖNTEMİ (ÇÖZÜM ÖNERİLERİ)

Grup A

Etkili Araç / Gereç / Mekan / Zaman / Süre

ÖNERİYE KATILANLAR

ÖNERİLER

01. Zamanında gelinmesi 20
02. Dernek ortamının tercih edilmesi (yeni sınıflar için) 20
03. Besmele ile başlanması ve dua ile bitirilmesi 20
04. Sene sonunda katılımcıların dersin hayata tatbikine yönelik olarak anket geliştirilmesi ve uygulanması 20
05. Katılımcılar arasında ev adresi krokisinin paylaşımı 20
06. Zamana riayet 20
07. Telefonların kapatılması 20
08. Projektör ve bilgisayardan yararlanılması 19
09. Soru için zaman ayrılması 15
10. Uygulama ve görsel / işitsel öğelerden yararlanılması 14
11. Konuyla ilgili farklı / ek kaynakların paylaşılması 13
12. Eğitim notu / özeti hazırlığı 12
13. Dersin değerlendirilmesine ve kazanımlara ilişkin form geliştirilmesi 12
14. En fazla 45 dakika olması gerekiyor 11
15. 3 bölüm / sunum, dinleme ve yorum 11
16. Tatil döneminde okuma önerilerinin paylaşımı 10

GRUP A

Etkili Araç / Gereç / Mekan / Zaman / Süre

ZAMAN :

- Zamanında gelinmesi 20
- Zamana riayet 20
- En fazla 45 dakika olması gerekiyor 11
- Soru için zaman ayrılması 15

Uygulama

Her bir dersin maksimum 45 dk olması

Soru-Cevap için zaman ayrılması

MEKAN :

- Dernek ortamının tercih edilmesi (yeni sınıflar için) 20
- Katılımcılar arasında ev adresi krokisinin paylaşımı 20

Uygulama

Yeni sınıflar için Dernek ortamı tercih edilmeli

Evde yapılan sunumlar için sene başında kroki paylaşımı,

ARAÇ ve GEREÇ :

- Telefonların kapatılması 20
- Projektör ve bilgisayardan yararlanılması 19
- Uygulama ve görsel / işitsel öğelerden yararlanılması 14
- Eğitim notu / özeti hazırlığı 12
- Konuyla ilgili farklı / ek kaynakların paylaşılması 13
- Dersin değerlendirilmesine ve kazanımlara ilişkin form geliştirilmesi 12
- Sene sonunda katılımcıların dersin hayata tatbikine yönelik olarak anket geliştirilmesi ve uygulanması 20

Uygulama

Derslerden önce katılımcılara hazırlanmaları için özet geçilmesi

Sunumlar, projektör ve bilgisayar olması, görsel ve işitsel öğelerle desteklenmesi,

Farklı kaynaklarla sunuma hazırlık ve bunların beyan edilmesi

Yıl sonunda sunumlardan elde ettiğimiz kazanımların ne olduklarıyla ilgili anket yapılması ve bunların değerlendirilmesi

Telefonların kapatılması,

GRUP B

Etkili Ders / Konu

- Kaynak tespitlerinin iyi yapılması 20
- İslam alimlerinin ve örnek kişilerin biyografi, düşünce ve ilmi hayatlarının konulara eklenmesi 25
- Güncel olması yararlı olacaktır 25
- Ana tema yıl başında anketle belirlenmeli (dönemler için) 11
- Mevlana'nın Mesnevi eserinin okutulması 11
- Tebliğ nasıl yapılır konusunun işlenmesi 11
- Hayata / yaşama dair konuların da olması 10
- Esmâül Hüsnâ mutlaka her derste bulunmalı 10

Uygulama

• Örnek kişilerin ilmi hayatları ve düşünceleri,

a- Mevlana' dan Mesnevi

• Esmâ ü'l Husna, her derste olmalı,

• Tebliği dersleri

• Güncel ve Yaşama dair konular,

• Konu tespitlerinde katılımcılar arasında anket yapılması,

GRUP C

Etkili Sunucu

- Konu hakimiyeti 20
- Katılımcılara söz verilmesi ve herkesin söz alınmasının sağlanması, katılımcılığın sağlanması 20
- Dersten sonra sunumun paylaşılması 19
- Fikirlerin empose edilmemesi 18
- Kaynakların paylaşımı 16
- Konunun içine çekmek için soruların hazırlanması 16
- Ders öncesinde prova yapılmalıdır 15
- İlk ders sahibinin 15 dakika önce gelmesi 15
- Sunucunun dersten önce dinleyicileri derse hazırlaması 14
- Sunucuların eğitimi 13
- Çok sayıda kaynaktan yararlanılması 12
- Konuyla ilgili ne öğrenmek istediklerinin katılımcılara sorulması 11
- Dersin keyifle işlenmesi 20

Uygulama

• Ders mekanına önceden gelme,

• Hakimiyet ve empose etmeme, keyifli, dinleyici ile interactiviteyi kurmak,

- farklı kaynaklardan yararlanma,
ve önceden kaynakların paylaşımı,
• Prova yaparak sunuma hazırlanma, dersten önce özet vererek dinleyicileri
sunuma hazırlama,
• Sunucuların sunumla ilgili eğitimi,*

GRUP D

- **Etkili Dinleyici / Katılım**
- Derse herkesin iyi hazırlanması 20
- Konu dışına çıkılacak soru ve tartışmalardan kaçınmalı 20
- Hiç kimsenin birbirini küçümsememesi 20
- Herkesin mutlaka sunum / ders yapması 20
- Ek katılımların ders halkasının kararına tabii olması 10

Uygulama

- *Dersten önce verilen özeti inceleyerek derse katılma,*
- *Konu dışına çıkan soru ve tartışmalardan kaçınma, fikirlere değer verilmesi,*
- *Mevcut katılımcı sayısını koruma,*
- *Herkesin sunum yapması,*

ETKİLİ DERS İŞLEME YÖNTEMİ

Sunum Öncesi

01. Ders mekanına önceden gelme,
02. Mekan için Kroki Sağlanması (Dernek dışında ise)
03. Derslerden önce katılımcılara hazırlanmaları için özet geçilmesi, dinleyicilerin konuya hakim olarak gelmesi,
04. Farklı kaynaklarla sunuma hazırlık ve sunum öncesi kaynak paylaşımı,
05. Bilgisayar ve Projector ile sunumun yapılması,
06. Telefonların kesinlikle kapatılması,
07. Sunucu ve dinleyicilerin sunum teknikleri ile ilgili eğitimi (gerçekleştirildi)
08. Herkesin bir kere sunum yapması,
09. Mevcut halkadaki katılımcı sayısını korumak,
10. Sunucunun daha etkin ders işleyebilmesi için prova yapması
11. Hazırlanan dersin özetinin çıkarılması

Sunum Süreci

01. Her bir dersin maksimum 45 dk olması
02. Görsel ve işitsel öğelerle desteklenmesi,
03. Fikir empoze edilmemesine dikkat edilmesi,
04. Keyifli ve dinleyici ile interaktif bir ders işlenmesi,
05. Sunucunun konusuna hakim olması,
06. Konu dışına çıkan soru ve tartışmalardan kaçınma, fikirlere değer verilmesi,

Sunum Sonrası

01. Soru - Cevap için zaman ayrılması

İşlenecek Konularla ilgili

01. Örnek kişilerin ilmi hayatları ve düşünceleri,
02. Mevlana'nın Mesnevisi,
03. Esma Ul Husna (her bir ders içersine bir adet serpilmesi)
04. Tebliğ Dersleri,
05. Güncel ve Yaşama dair konular,
06. Konu tespitlerinde katılımcılar arasında anket yapılması,
07. Kitaplarını okuduğumuz yazarların ders öncesi kısa biyografilerinin işlenmesi (5-10 dk)

EĞİTİMİN AMACI

Yetişkin eğitimi ve öğrenme prensiplerinin farkında olarak, etkili ders hazırlama ve sunma bilgi ve becerilerine sahip olabilmemiz adına ilk adımı atmaktır.

Eğitim hayatımızda, iş hayatımızda ve bizim bu öğrenme çalışmalarımızda bir ürünü tanıtmak, bir çalışmayı aktarmak ve ders anlatmak gibi sunumlar yapmak gereği doğar. Bu durumlar çoğu kişi için başlangıçta zordur. Pek çoğumuz bu sunumları yaparken ortak hatalara düşeriz. Ancak bunların çözülmesi zor değildir. Tek ihtiyacımız olan biraz farkındalık ve konunun üzerine kafa yormaktır.

İyi bir sunumun, yetenekten ziyade tekniğe ve konuya hakim olmaya bağlı olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

Yapacağınız sunum ne kadar etkili olursa, düşüncelerinizi aktarmada ve dinleyicileri ikna etmede o kadar başarılı olursunuz. Kuşkusuz şu ana kadar katıldığınız etkinliklerde, derslerde, toplantılarda ve televizyonda izlediğiniz konuşmacılar oldu. Bazı konuşmaları, anlatımları çok daha iyi dinlediğinizi, onlardan etkilendiğinizi fark etmişsinizdir. Ve belki de siz böylesi konuşmaları hiç bir zaman yapamayacağınızı düşünüyorsunuz. Oysa ki imrenerek dinlediğiniz o başarılı konuşmacılar doğuştan bu yetenekle dünyaya gelmediler. İyi birer konuşmacı olmayı öğrendiler, bu konuda çalıştılar, sık sık deneyerek hatta pek çok kez başarısız olarak kendilerini geliştirdiler.

Size bir saatlik süre içerisinde bu sunumları başarılı, etkili bir şekilde gerçekleştirmek ve keyifli bir hale getirmek için bazı ip uçları vereceğim. Başlangıçta şunu söylemeliyim ki sunumlarımız beyne olduğu kadar kalbe de hitap ettiğinde gerçek değerine ulaşır.

Bu yöntem ve teknikleri uyguladığınızda, daha iyi bir sunuş yapmak için pratik yaptığınızda şu anda yaptığınızda daha iyi sunumlar yapabileceğinizi ve imrenerek izlediğiniz sunumlar kadar başarılı ve keyifli sunumlar yapabileceğinizi size garanti ederim.

İÇERİKTE NELER OLACAK?

1. Öğrenme Nasıl Olur?
2. Yüksek Performanslı Bir Eğitimci Olmak
3. Eğitim Programlarında Süreç
4. Eğitim Esnasında
5. Görsel Sunum Hazırlamada Temel İlkeler
6. Eğitiminin Özeti

Sunuma başlamadan önce yöntem ile ilgili bir açıklama yapmak istiyorum. Başlangıçta belirttiğim gibi zamanı etkin kullanmak istiyorum. Sorularınız ve katkılarınız mutlaka olacaktır. Bunun için sunumun sonunda bir süre ayıracam. Lütfen sorularınızı not edin. O bölümde konuşalım. Ancak bir konuyu anlatırken çok önemli olduğunu düşündüğünüz ve bir şeyin eksik kaldığını farkettiğiniz durumlarda araya girebilirsiniz.

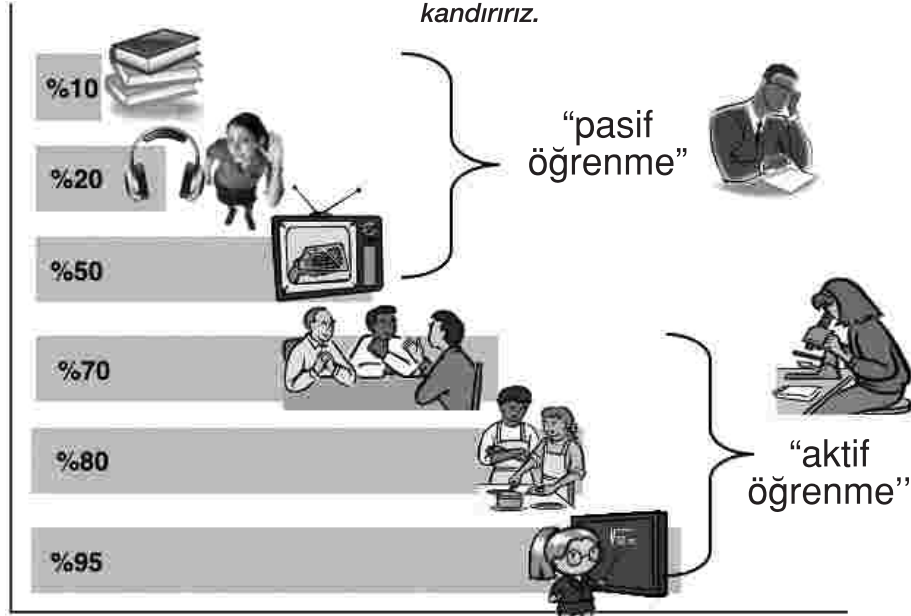
ÖĞRENME NASIL OLUR?

Enerjinin %20 sini tüketir. Yüz milyar hücre neron 100 trilyon bağlantı yaparlar. Bu bağlantılar milyonlarca akson ile sağlanır. Hangi hücrenin hangi hücreyle bağlantı kuracağı önceden belirlenmiştir. Beyin inanılmaz bir hızda çalışır. Bir saniye içerisinde 10 üzeri 15 tane işlem yapılır. Uyuduğumuzda da çalışmaya devam eder. Yani öğrenme de devam eder.

ÖĞRENME PİRAMİDİ

Kitap okuyarak ve derslere / seminerlere katılarak sadece kendimizi kandırırız.

Edgar Dale'in öğrenme pramidine bir bakalım.
Değerlendirme/oluşturma yüksek seviye öğrenme yeteneği
Sentezleme
Tahlil etme/inceleme
Uygulama
Karşılaştırma/anlama
Bilgi düşük seviye öğrenme yeteneği
Buna göre interaktif bir çalışma daha verimli olacaktır
Duyarım, unuturum. görürüm, hatırlarım. yaparım, anlarım.
Sahabe örneği. Öğrenmek için sordu. Anlamadığını tekrar sordu. Arkasından hemen hayatına tatbik etti. Ve yine hemen insanlara anlattı. Tebliği etti.
Hatta bunun için doğup büyüdüğü yerleri bırakıp uzak diyarlara gitti. En iyi bilen onlardı.
Demek ki ne kadar iyi sunum yaparsak yapalım, akılda kalanlar %50 olabiliyor.
Bu oranın altına düşmemek için sunumlarımızda özellikle görsel öğeleri ve iletişim becerilerini ki biraz sonra bunun sunumda ne kadar önemli olduğunu anlatacağız. İyi kullanmamız gerekmektedir.

ÖĞRENME STİLLERİ

Öğrenme Stillerine Göre Kişi Grupları

Görsel

İşitsel

Dokunsal

Görsel

- Gördüklerini ve okuduklarını hatırlarlar
- Tertipli ve düzenlidirler
- Planlı ve programlıdır
- Liste yapmayı severler
- Karmaşık ve karışık ortamlarda huzursuz olurlar

İşitsel

- İşittiklerini hatırlarlar
- Yazmaktan çok konuşmayı severler
- Gürültüden rahatsız olurlar
- İsimleri hatırlarlar
- Resimlerden ve resimli anlatımlardan hoşlanmazlar
- Uzun anlatımlarda anlatılanların içinde kaybolmazlar

Dokunsal

- Öğrenmek için ellerini kullanırlar
- Uygulamalı olarak daha iyi öğrenirler
- Konuşulanları ve görülenleri hatırlamakta zorlanırlar
- Okumaktan hoşlanmazlar

Anlattığım bu üç konu;

1. Yetişkinlerin öğrenme özellikleri ve beynin nasıl çalıştığı
2. Duyu organlarına göre akılda kalıcılık
3. Öğrenme stilleri

Bizlerin ders hazırlarken, eğitim programı tasarlarırken bir eğitimci olarak göz önünde bulundurmamız gereken hususlardır.

YETİŞKİN EĞİTİMDEN NE İSTER?

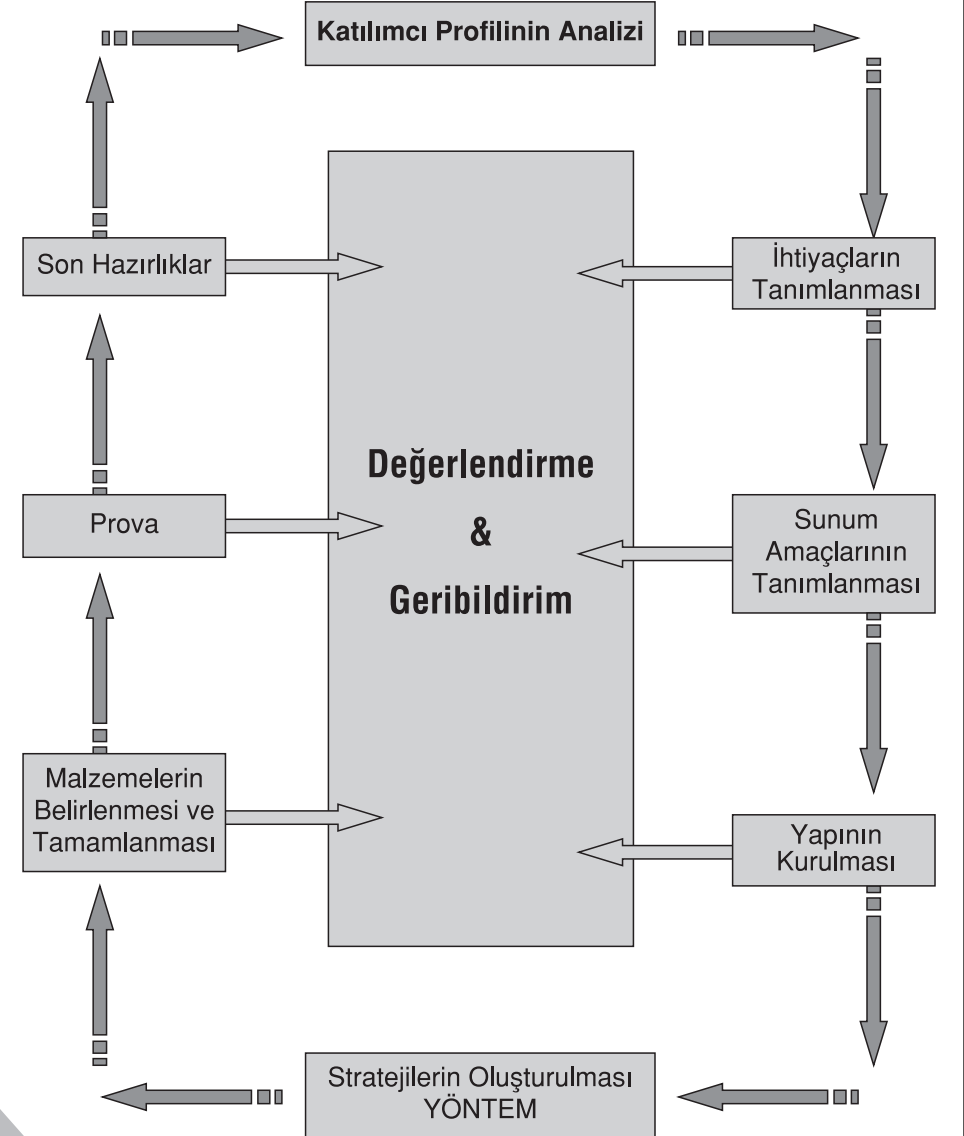
Yetişkinlerin Öğrenme Özellikleri

- Öğrenme için sosyal ve fiziki açıdan da uygun ortamlar olmalıdır.
- Öğrenme yetişkinin ilgi, yetenek ve gereksinimlerine dayanmalıdır.
- Geçmiş deneyimlerini kullanmalıdır.
- Verilecek bilgi bir bilinç kazandırmalıdır.
- Motivasyona ihtiyaçları vardır.
- Eğitimin, onlara ne kazandıracığı açıklanmalıdır.
- Yetişkinler eğitim ortamında varlıklarını göstermek ve ortamı etkilemek eğilimindedirler.
- Öğrenme için yeterli zamanı olmalıdır.

Öğrenme ihtiyacı tıpkı yeme içme uyuma gibi yaşamı devam ettirmek için gerekli bir olay haline geldiğinde isteyerek öğrenme olur. Yani öğrendiklerimizin bizim yaşamımıza bir katkıda bulunacağını bilmek bizi motive eder.

Zorla öğrenmede ise dışarıdan dayatılan bir zorunluluk vardır. İki şey olur, ya hayır der kurtuluruz. Ya da öğreniyormuş gibi yaparak çevreye uyum sağlarız. Eğer bir imtihan varsa ezberleriz. Bu durumda dış faktörler ortadan kalkınca zorla öğrenilen şeyler silinir. Beyin de bir yükten kurtulmuş olur.

EĞİTİM GELİŞİM PROGRAMLARINDA SÜREÇ

Sunumunuzu yaptığınız zaman hazırlık için harcadığınız her dakikanın değerini daha iyi anlayacaksınız. İyi bir yemek sofraya gelmeden önce hangi aşamalardan geçiyor, nasıl bir tabakta, nasıl bir masada ve kimlere sunuluyorsa, etkili bir sunum yapmak için de benzeri unsurlara dikkat edilmesi yani işin mutfağına önem verilmesi gerekir. Yemeğin hazırlanması çok uzun zaman alır, ancak lezzetli yemekler büyük bir keyifle sofrada kısa sürede bitirilir. İşin mutfağı dediğimiz ve yeterli süre ayırarak titizlikle yapmamız gereken hazırlıklar şunlardır;

KATILIMCI PROFİLİ ANALİZİ Kim bunlar. Neyi ne kadar biliyorlar. Niçin bu sunumu dinleyecekler. Beklentileri ne olabilir. Yaş, cinsiyet ve eğitim seviyeleri nedir? Ne kadar zamanım var?

İHTİYAÇLARI TANIMLA Düşün kime neyi ne kadar anlatmalısın. İhtiyaçları ne?

SUNUMUN AMAÇLARINI TANIMLA Niçin bu sunumu yapıyorum. Ürün mü satacağım, bilgi mi vereceğim. Eğitim mi vereceğim. Ben ne anlatmalıyım. Sonuçta neyi elde etmiş olmalıyız.

YAPININ KURULMASINI Araştır, Bulabildiğin tüm kaynakları araştır. Konunun uzmanı ol. Planla. İçerik oluşturmaya başla. Tasarla. Görselleri hazırla.

YÖNTEM BELİRLE Nasıl anlatacaksın, tarzın ne olacak.

MALZEME BELİRLE Bilgisayar, yazı tahtası, film, fotoğraf v.b. Malzemeleri belirle. Taslak içindeki konumlarını tanımla.

PROVA YAP bunu çok sayıda yap. Sular seller gibi anlatacak hale gel. Prova için gönüllü dinleyiciler bulabilirsen daha iyi olur.

Şimdi sunum hazır peki ben hazırmıyım. Hayır... o halde;

HAZIRLAN bolca prova yap.
SON HAZIRLIKLAR kontrol et. Malzemelerini test et. Kullanmasını öğren. Tam olarak hazır olduğundan emin ol.
Keyifle **SUN**

İÇERİK HAZIRLAMADA BASAMAKLAR

Taslak Oluşturma	Verileri Taslağa Dönüştürme	Taslak Tarzı
1. Katılımcılar sunum konusu hakkında zaten neyi biliyor olmalılar? 2. Sunumun hedefi nedir? 3. Dinleyicilerin sunumda ne alması/kazanması gerekir?	1. Ham olan verileri gruplandırın 2. Taslak formatına göre düzenleyin 3. Taslağın tarzını belirleyin	• Kronolojik • Öyküsel • Problem / Çözüm • Sebep / Sonuç • Konusal

Taslak Oluşturma:

Sunumunuzun içeriğini oluşturmada önce yapmanız gereken ilk şey sunumunuzu kimlere yapacağınız ve onların bu konudaki bilgi düzeyleridir. Bu neyi hangi detayda ve hangi seviyede aktaracağınızı ve vereceğiniz örneklerin neler olması gerektiğini belirlemenize yardımcı olur. Çevre kirliliği ilgili bir konuyu çevre mühendislerine lise öğrencilerine farklı anlatmak gerekir. Beynin bilgileri alma ve öğrenme biçimini anlatmıştık. Elma örneğini de vermiştik. Bunu dikkate alın.

İkinci aşamada sunumun hedefi nedir, sunum hangi amaca hizmet edecek sorularına cevap vermektir. Bilgi aktarma, ikna etme, bir konu hakkında gelişim sağlama, öğretme v.b. amaçlarımız olabilir. Sunumunuzun amacına göre, içerik değişebilir.

Bunları belirledikten sonra diğer konuda şu. Katılımcılar bu sunumdan çıktıklarında hangi faydayı sağlamış, neyi öğrenmiş ya da hangi bilgiyi edinmiş olacaklar. Sonuçta kendilerinden nasıl bir aksiyon beklenecek. Bunların belirlemeliyiz.

Bu veriler ışığında taslağımızı oluşturmaya başlayabiliriz.

Taslağı hazırlarken kafanızdan geçen ilk düşünceleri kağıda rastgele yazın. Bu aşamada hiçbir eleme yapmayın. Aklınıza gelen ve önemli olduğunu düşündüğünüz şeylerin hepsini not edin, dikkate alın. Verileri taslağa dönüştürürken konuyla ilgili kaynakları araştırarak işe başlayın. Kesinlikle tek bir kaynağa bağlı kalmayın, farklı bakış açılarını elde etmeye çalışın. Unutmayın anlatacağınızdan daha fazlasını bilmelisiniz. Bu sizin konuya hakimiyetinizi ve gelebilecek sorulara hazırlıklı olmanızı da sağlar. Bu aşamada elinizde kalan ve kabaca ayırdığınız fikirleri ana bölümlere ayırarak eğitimin kaç bölümden oluşacağını belirleyin Ana bölümlerin altında yer alan yan bölümleri belirleyin. Ana ve yan bölümler için örneklerinizi seçin. Görsel malzemeleri seçip nelere yerleştireceğinize karar verin. Ardından zamanlamaya karar verin. Kendi başınıza zaman provası yaparken eğitimde farklı nedenlerle gidecek olan zamanı öngöremeyebilirsiniz. Eğitim gerçekleşirken belirlemiş olduğunuz zaman diliminin % 5 i kadar uzun sürecektir.

Sunumunu yapacağınız konunun içeriğine, aktaracağınız bilgilere ve hedef kitlenize göre uygun taslak tarzı belirleyin.

Kronolojik Olayları oluşum sırasına göre gösterir. Sunum içeriğinin tarihsel veya biyografik bir yönü varsa kronolojik tarzı kullanabilirsiniz.

Öyküsel Dinleyicileri sunum boyunca bir yolculuğa çıkarır. Birbirinden farklı çok sayıda olayı, durumu anlatacaksanız ve aralarında bir ilişki kurulabilecek ise öyküsel tarzı kullanabilirsiniz. Burada dikkat edilmesi gereken şey konudan sapma ve dağılmalarla karşılaşma ihtimalidir.

Problem / Çözüm Sorunları, nedenleri, çözümlerinizi ve bir özeti sunar

Sebeup / Sonuç sebep ve sonuç / sonuçlarını açıklar

Konusal genel konuyu birçok alt konuya böler. Çok teknik ve detaya dayalı bir konu sunacaksanız, sunumunuzu dinleyenlerin konudan kopacakları konusunda bir endişeniz de varsa konusal tarzı kullanmanızı öneririm.

“Konuşmanızı hazırlarken on dakika ya da on saat harcamayın. On hafta ya da on ay harcayın. Daha iyisi on yıl harcayın.” D. Carnegie.

AĞAÇ MODELİ

Ağaç Modeli

Sunumumuzu yapılandırırken ağaç modeli yöntemini kullanabiliriz. Nedir bu ağaç modeli. Bir ağaç kök, gövde, dallar, yaprak ve meyvelerden oluşmaktadır. Sunumumuzda bu parçalardan oluşacak. Nasıl yapacağız?

Kök	İzleyicilere bu konunun Neden önemli olduğunu anlatın	A'a, evet! Demek ki bu sebeple dinleyelim. Elde edebileceğim şeyler var
Gövde 	Konunun tanımlanması	"Temel konu / kavram bu demek ki."
Ana dallar 	Aşağıdaki ana bölümlerden Bahsedeceğiz. (Bölümleri başlıklar halinde tercihen tepegöz yada yazı tahtasında Açıklayın)	"Konu ile ilgili bütünsel bir bakış edinmiş oldum, gayet güzel"

Ağacın Kökü

Konu tanıtılmalı; konunun neden gerekli ve önemli olduğu anlatılmalı, izleyiciler neden dinlemeleri gerektiğini ve ne kazanacaklarını bu bölümde hissetmeli, ilgileri uyandırılmalı.

Dinleyici A'a, evet! Demek ki bu sebeple dinleyelim. Elde edebileceğim şeyler var demeli.

Ağacın Gövdesi

İçerik tanıtılmalı; Dinleyici "Temel konu / kavram bu demek ki." demeli

Ağacın Ana Dalları

Alt başlıklarda neleri ele alacağınız, paylaşımlarınız, oluşturmak istediğiniz değerler ve fikirler bölümü. Temel başlıklar arası geçişler iyi yapılmalı, kopuk olmamasına özen gösterilmeli. Özellikle bu bölümde konudan kopmalar olabilir ve "buraya nerden varmıştık?" soruları sorulabilir. Sunuş yapan konular arası bağlantıları iyi yapmıyorsa izleyiciler konudan kopar ve dikkatler dağılmaya başlar.

Dinleyici "Konu ile ilgili bütünsel bir bakış edinmiş oldum, gayet güzel. Demeli.

Dallar 	Konunun bölümlerini birer Birer anlatın ve alt-unsurları açıklayın / tartışın	"İlginç, konuşmacıyı takip etmek, söylediklerini anlamak kolay."
Çam İğneleri Meyveler 	Uygun yerlerde örnekler verin, izleyicilerin durumuna uyarlanmış gösterimler olaylar sunun. Nasıl yapmaları gerektiğini anlatın.	"Beni anlatıyor, konunun benimle ilgili yönünü anlayabiliyorum."
Ağacın Bütünü Sonuç	Konuya bağlı olarak etkili bir şekilde sonuçlandırın ve konu ile ilgili harekete geçmeye çağırın.	"Evet bu mantıklı. Davranışımı değiştirmeliyim. Bundan sonra böyle yapmalıyım."

Ağacın İnce Dalları

Sunuş sırasında ineceğiniz alt detaylar ile konuyu detaylı olarak anlatın Dinleyici "İlginç, konuşmacıyı takip etmek, söylediklerini anlamak kolay." «Neredeyiz, önceki konularla bağlantısı nedir anlayabiliyorum.» demeli

Çam İğneleri - Meyveler

Vereceğiniz örneklerde izleyicilerin kendilerini ya da tanıdık çevrelerinde birilerini bulacakları kesitler sunun. Örneğin bu bölümde davranış geliştirme ile ilgili bir konu anlatılıyorsa bu bölümde ne yapmaları gerektiğini değil, nasıl yapılacağını anlatın.

Dinleyici "Beni anlatıyor, konunun benimle ilgili yönünü anlayabiliyorum." Demeli.

Ağacın Bütünü

Sonu bölümünde iyi bir özetleme, nerden burada oldukları, ne kazandırmak istediğinizi güçlü bir kapanışla sağlamak.

Bu sunumun sonunda dinleyici "Evet bu mantıklı. Davranışımı değiştirmeliyim. Bundan sonra böyle yapmalıyım» diyebilmelidir.

UYGUN MEKAN DÜZENİ

Teknik Gereçler

Yerleşim Düzenleri

Görsel ve işitsel araçlar sunumu güçlendirir, akılda kalıcılığı sağlar.

Nedir bu görsel ve işitsel araçlar; Bilgisayar, Projektör, Yazı tahtası, Sunum programları, Fotoğraf ve grafikler, Konuyla ilgili kısa filmler videolar, Ses kayıtları

Tüm bunlar dinleyicinin dikkat ve ilgisini uyanık tutar. Her birinin dozunda kullanılması gerekir. Unutmayın karşınızdaki mesajı verecek olan sizsiniz. Film, bilgisayar veya yazı tahtası değil. Sunum araçları sizin etkinliğinizi arttırmak ve sizin amacınıza hizmet etmek için ordalar. Sunumun büyük bölümünü film izleyerek geçirmek ya da sürekli tahtaya bir şeyler yazmak, dinleyicinin sizden alacağı bilgileri azaltır. Donanımın nasıl kullanıldığını bilmeniz ve tüm işlevlerini de bilmeniz ve araştırmanız gerekiyor.

Sunum yerindeki imkanların, dinleyici kitlesinin, sunumun ve kendinizin gereksinimlerini ne kadar karşıladığını belirleyin. Oturma ve salon düzenine karışın. Dinleyiciler ne tür sandalyelerde oturacaklar? Oda nasıl düzenlenecek? Ortam sıcaklığı uygun mu? Aydınlatma yeterli mi? Kürsü ya da gerekirse mikrofon olacak mı?

YÜKSEK PERFORMANSLI BİR EĞİTİCİ OLMAK

Sahne Korkusu Nedir?

İstatistikler;
“Topluluk Önünde Konuşma”
korkusunun “Yakınıni kaybetme”,
Hatta “Ölüm” korkusundan bile
daha yaygın olduğunu gösteriyor.

“Korkuyla başa çıkmanın tek yolu onunla yüzleşmektir; Yani durup ona bakmaktır. Aksi halde korkudan kaçarak geçer hayat ve korku, en az korkan insan kadar hızlı koşar”. Korku normal bir duygudur. Sunum sırasında da heyecanlanmanın normal olduğunu ve bir süre sonra geçeceğini kabul etmelisiniz. Böylesi bir kabul paniğinizi yatıştırır.

Hintli Devlet Adamı, hitabet ustası Gandi halk önünde yapacağı ilk konuşmasında, halkın karşısına çıktığı an heyecandan bayılır. Ve Gandi’nin tekrar kendine gelip konuşmasını yapması o gün için olası olmaz. Görüldüğü gibi tanınmış konuşmacıların bile sunumlarını yapmadan önce bu derece heyecanlanıyor olmaları daha sonra çok iyi konuşmacılar olmalarına engel değildir.

Ayrıca size bir iyi haber daha!

Sunum kaygısı belirtilerinin çok az bir bölümü dinleyici tarafından fark edilir. Bu belirtiler, sunumun kalitesini fazla düşürmez. Ne yazık ki konuşmacı sesinin çatallandığını fark edince, dinleyicinin de bunu fark edeceğini düşünür. Bu konuşmacıyı huzursuz eder ve yeni rahatsızlıkların başlamasına, bedensel belirtilerin artmasına neden olur. Bu kısır döngü böyle devam ederse konuşmacıyı devam edemeyeceği bir noktaya götürebilir. Dinleyiciler büyük olasılık, konuşmacının sesi ilk kez çatallandığında, bunun üzerinde durmamışlardır. Küçük bir sunum kaygısı belirtisini, büyük bir soruna dönüştüren konuşmacının kendisidir.

Sahne Korkusunu

- İyi hazırlanarak,
 - Prova yaparak,
 - Sunum yerine erken gidip her şeyi kontrol ederek,
 - Katılımcılarla sunum başlamadan önce sohbet ederek,
- Yenebilirsiniz.

İLETİŞİM

Söylemek istediklerinizi karşınızdakine aktarmak, doğru anlaşılacak, iz bırakan sunumlara imza atmak ve sıkmadan eğitimlerinizi sunmak istiyorsanız;

İLETİŞİM USTASI olmalısınız.

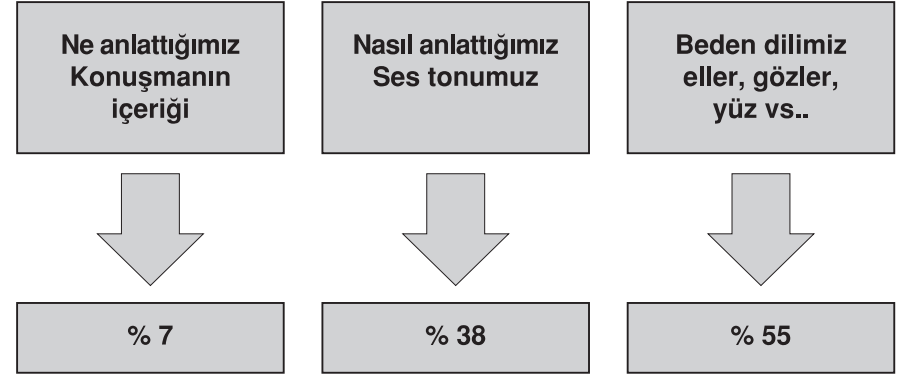
En basit anlatımıyla iletişim bir kişiden bilgilerin, düşüncelerin, davranışların aktarılmasıdır.

DOĞRU İLETİŞİM ise, aktarılan bilgilerin, bu mesajı alan kişiler tarafından sizin istediğiniz şekilde algılanmasının sağlanmasıdır.

- Sunum, birden fazla kanalın kullanıldığı bir iletişim şeklidir.
- Etkili bir sunum; istediğiniz sonucu elde etmenizi, düşüncelerinizin kabul görmesini sağlar.

Sadece iletişimin ne olduğunu yada bir sunumun nasıl yapılacağını bilmek sizi iyi bir sunumcu yapmaz ama; sizin sunumunuzu daha etkileyici ve keyif veren bir hale getirmenize yardımcı olur.

İLETİŞİM BECERİLERİNİN EĞİTİMDEKİ YERİ

Konusunu çok iyi biliyor olmak iyi bir sunuş yapmak için gerekli, ancak yeterli değildir. ABD de 1982 yılında yapılan bir araştırma sonucu, topluluğa yapılacak etkin sunuşlar konusunda bize ipuçları vermektedir.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan diyagram bizi dinleyenlerin ne anlattığımıza değil, nasıl anlattığımıza daha çok önem verdiklerini göstermektedir bu da sunuşun önemli bir bölümünün iletişim becerilerimiz ile ilgili olduğunu göstermektedir.

Farklı, yaratıcı, ilginç, sürükleyici bir sunuş yapmanın yolu katılımcıları unutmamak ve tüm beyni kullanmaktan geçer. Konuşmacı sunuş boyunca katılımcıları izlemeli ve sunuşu onların tepkisine göre yönlendirebilmelidir. Katılımcıların bakışları kendisine odaklanıyor mu? Yoksa önlerine mi bakıyorlar? Esniyorlar mı? Oturdıkları yerde sürekli kımıldanıyorlar mı? Kollarını kavuşturup kapanmışlar mı? Yoksa yüzlerinde onaylayıcı bir ifade mi var?

Sunuş iki yönlü bir iletişimdir.

Konuşmacı, katılımcıların beden dilini takip etmeli, sunuşu izlemekte zorluk çekiyorlarsa bunu görmeli, beklenmedik sessizler, vurgulamalar ve ses tonunda değişiklikler yaparak yada sorular yoluyla dikkatleri üzerine çekmelidir.

Gülümseme dinleyicilerle iyi iletişim en gerekli araçlarından, vurgulamalarda gözleri büyütmek ya da kırmak, baş işaretini doğru yerde kullanmak.

KALİTELİ İLETİŞİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- Kalabalık, gürültülü, düzensiz, kirli, yeterli ısı ve ışık...
- Kelimelerin anlamına dikkat etmemek
- Vurgulara dikkat etmemek
- Genellemeler ve soyut anlatım nedeniyle ifadelerin eksik kalması
- Ses seviyesi, konuşma hızı,
- Tonlamalar ve anlamlı duraklamalar
- Video

İletişim sırasında bulunduğunuz ortak iletişiminizi doğrudan etkiler. Bunu günlük hayatta çok rahat gözlemliyoruz. Eğer gürültülü bir ortadaysak sesimizi yükseltiriz. Karşımızdakinin sesini duymak için özel çaba göstermemiz gerekir. Hatta bazen telefon ile konuşurken, karşımızdaki kişi sesini bize duyurmaya çalışırken yüksek sesle konuşursa, onun bizi duyamayacağını düşünüp bizde bağırma başlarız. Bu örnekler çoğaltılabilir.

Kelimeleri yerli yerinde kullanmadığımız durumlarda farklı anlaşılmalara da sebep olabiliriz. Bir kelime birden fazla anlam taşıdığına ve eğer kullandığımız yerde yanlış anlaşılma sebep olarsa bunu farklı ifade etmek yerinde olacaktır.

Vurgulara dikkat etmek, kelimelere anlam yüklemek ve etkisini artırmak için çok önemlidir.

Akıcı konuşmak zordur. Pek çok kişi kendi sesini işitmediği için fark etmeden olumsuz alışkanlıklardan biri 'EEEE' ıııı gibi sesleri kullanır yada daha ileri giderek cümlelerin anlamı ile ilişkisi olmayan 'yani' 'şey' gibi gereksiz sözcüklerle konuşur. Bu eğitimden sonra, hatta şu andan itibaren kendinizi işitmeye başlayacaksınız. Eğer anlamsız ses ve gereksiz sözcükler kullanmak gibi bir alışkanlığınız varsa bunlara odaklanacaksınız. Unutmayın iyi bir konuşmada gereksiz seslere yer yoktur.

Konuşmalarınız sırasında sesinizin hızı ve tonu dinleyenler açısından bizi rahat duyabilecekleri tonda ve kolay takip edecekleri hızda olmasına dikkat edilmelidir.

Ses Tonu seviyesi

Fısıltı Sunuş Bağırma
1-----5-6-----10

Bütün grubun izleyebileceği bir ses hacmi kullanılmalıdır. Ne uyutsun ne de anlaşılmasın

Konuşma Hızı

Esas olan dinleyiciye iletilen mesajların algılanma hızının da ayarlanmasıdır. Çok hızlı ya da çok yavaş konuşmak anlaşılır veya sıkıcı olur. Yapılacak konuşmanın hızı ne anlamayı zorlaştıracak kadar hızlı ne de dikkat dağıtacak kadar yavaş olmalıdır. Konuşma uzmanları olağan konuşma hızının dakikada 125-175 sözcük olması gerektiğini belirtmektedirler. İngilizcede dakikada 125, Fransızcada dakikada 135 kelime konuşulabilmektedir. Beyinde düşüncenin oluşum hızı daha fazla olup dakikada 500 kelimeyi bulur. Beyin ve dil arasındaki bu uyumsuzluk bazen sorun yaratır. Hızlı okuma öğrenilebilir, hızlı dinleme öğrenilemez. Anlattıklarınızın mental yönden hazmedilmesi için gereken süreyi tanıyın.

Tonlama - Vurgular

Her dilin kendine özgü melodisi vardır, Türkçe de öyle. Sözcük vurguları, cümle tonlamaları ile bu melodiyi yakalamak gerekir.

Bunu yapmanın kolay yolu;

İnce-Kalın Yüksek-Alçak Hızlı-Yavaş gibi ses aralıklarından ve tonlama noktalarından yararlanmaktadır.

Tek düze ses tonu en iyi sunuyu öldürür. Tekdüzelik dikkatin düşmanıdır. Sesin olanaklarından yararlanarak katılımcıların dikkatini çekmek eğitimin elindedir. Dikkat çekmek istediğimiz konularda, dinleyenlere gizli bilgi veriyormuşçasına sesinizi alçaltın. (örnek siyah amerikalı video)

Vurgulama amacıyla zaman zaman yüksek tonda söyleyin, yüksek tonda söylerken rahatsız olmamaları için herkesin sizi görebileceği mesafeye çekilin, dik durun el kol hareketleri ile konuşmanızı destekleyin. Önemli konuları tane tane dile getirin.

Bir metni ayna karşısında yüksek sesle okuyup, bu arada sesinizi kasete kaydedebilirsiniz. Daha sonra metni takip ederek sesinizin hacmini, vurgulamanızı, tonlamalarınızı ve metindeki duyguları, düşünceleri sesinizle ne kadar yansıtıp yansıtmadığınızı değerlendirebilirsiniz.

Duraklama:

Önemli cümlelerin ardında duraklama dikkat çeker, sunuşa anlam katar. Önemli bir kelime veya bilgiden önce ya da sonra duraklayın.

EĞİTİM SIRASINDA

GİRİŞ

- Amacı ve programı iyi satın
- Sunuşa başlamanın farklı yollarını kullanın

GELİŞME

- Anlatın, açıklık kazandırın
- Katılımcıların dikkatini canlı tutun
- Yapararak öğrenme, uygulatın

SONUÇ

- Ne anlattığınızı söyleyin, harekete geçirin

Etkili bir sunum herkesin dikkatini çeken bir girişten, sunmak istediğiniz bilgiye uyan bir yapıdan ve sunumunuzun ana konusunu özetleyen sonuç bölümlerinden oluşmalıdır.

Sunum esnasında konuşma içerisinde sadece önemli maddeleri arka arkaya sıralamak, en çok yapılan hatalardan birisi. Sadece hızlıca beyne yükleme yapmaya çalışırsanız izleyicileri kaybedersiniz. Beyne olduğu kadar kalbe de hitap edilmelidir. Soyut bir konu bile olsa, somut günlük yaşama aktaracak bir dil kullanılmalıdır.

Giriş bölümü %15 gelişme %70 sonuç ise %15 lik bir zaman şeklinde planlanmalıdır.

EĞİTİM ÖNCESİNDE

- Tam olarak hazır olun, öğrendiğinizden emin olun.
- Çok deneme yapın
- İlk iki dakikasını ezberleyin,
- Olumlu ifadeler kullanın (yapabilirim, buna hazırım vs..)
- Bütün cihazların çalıştığından emin olun

Aktardığınız her şey, bildiğiniz her şey olmamalıdır. Bilginin güncellenmesi çok önemlidir. Mutlaka derin bir alt yapınız ve dağarcığınızda ihtiyaçtan fazla bilgi olmak zorundadır.

Çünkü eğitimcinin iddiası ,platforma çıktığı andan itibaren “bu konuyu biliyorum”dur. Anlatacağınız konu ile ilgili bilginiz ağzınızdan çıkan sözlerle sınırlı ise kendinize tuzak kuruyorsunuz demektir.

Herkesin bir “biti” var.

Üniversite biyoloji son sınıf öğrencisi 4 yıl boyunca dersleri çok dikkate almadan birazda arkadaşlarının yardımı ile geçmiş ancak mezuniyet öncesi son bir sınav var ki, yardım alması mümkün değil ve sınavı veremezse üniversite bir yıl uzayacak. Bizimki sınava çalışacak çalışmasına ancak 4 yıl boyunca dikkate almadığı ve bir şekliyle geçtiği bu dersi şimdi o kadar kolay geçmesi mümkün gözüküyor. Derse çalışayım da geçeyim dese; sadece yarım dönem değil dört yılın tüm konularından mesul olması asıl problem. Arkadaşımız karar veriyor ve konulardan birini seçeyim, çok iyi çalışayım, şansına hoca bu konuyu sorarsa ne ala, sormazsa üniversite uzar diyor ve bir konu seçmek için kütüphaneye hamle yapıyor. Kitaplar içinden “Bitler” konulu olanı seçiyor ve çalışmaya başlıyor. Bizimki öyle iyi çalışıyor ki bitler hakkında ne sorarsan sor en detaylı cevabı alabilirsin. Sınava hazırız hazır olmasına da şu hoca bizim çalıştığımız konuyu sorsa ne olur? Fakat öyle olmuyor ve sınavda hoca “Atlar”ı soruyor. Bizimki önce bir şok geçiriyor ve “kreatif” zekasını kullanıyor, “ yaparım” diyor “öz güveni” ne güveniyor, başlıyor cevaplamaya. “Atlar” dört ayaklıdır, evcil olanı vardır. Yabani olanı vardır. Savaşlarda kullanırız. Yük taşımada kullanırız. Yarışlarda koştururuz. Dişisi, erkeği vardır. Yeleleri vardır. Kılları vardır, kılların arasında “BİT” vardır diyor ve başlıyor bitleri anlatmaya. Konusunu iyi biliyor ya, yarım sayfada giriş, global ve genel geçer bilgilerden, sonra iyi bildiği konuyu sayfalarca anlatıyor. Cevap kağıdını alan hoca, öğrenci hakkında düşünüyor “Biliyor desem istediğim bilgi yok, bilmiyor desem yazdıkları baya baya bilgi” öğrenciyi çağırıyor ve ona özel bir soru “İnekleri anlatınız”. Bizim arkadaşımız aynı şekilde, süt verir, et verir, derisini kullanırız, kılları vardır, kılların arasında “BİT” vardır diyor ve başlıyor bitleri anlatmaya. Hoca gene şaşkın ama amacına ulaşmada azimli, köpekleri anlatınız diye üçüncü bir soru soruyor, arkadaşımız gene lafı dolandırıp bitlere getiriyor. Sonunda hoca kılı, tüyü olmayan bir hayvan sorayım diyor ve balıklardan bir örnek soruyor. Arkadaşımızın kıvrak zekası devrededir ve başlar yazmaya, balıklar suda yaşar, tatlı su, tuzlu su, beyaz etlidirler, solungaç solunumu yaparlar, pulları vardır, kılları yoktur, kılları olsaydı “BİT” olurdu, bitlerin genel özellikleri der ve devam eder.

Giriş

- Zamanında başlayın
- Kendinizi tanıttın
- Kuralları tanımlayın
- İlk 3 dk. iletişim kurun (ısınma)
- Ne anlatacağınızı anlatın
- Coşkulandırın,
- Herkesin dikkatini çekin

Etkileyici bir giriş dinleyicinin dikkatini konuya toplamasını sağlar, dinleyiciyi ve sizi rahatlatır. Giriş bölümünde ne anlatılacağını önceden belirtin ve konunun önemini açıklayın, sunulacak bilginin dinleyici için değerli olduğunu kuvvetli bir şekilde vurgulayın. Giriş bölümünde sıradan başlangıçlardan kaçın. En kısa sunumlarda bile iyi planlanmış girişlere gereksinim duyulur. Konuşmacı sunumuna başladığı zaman, dinleyicilerin çoğunun aklı başka yeredir. Kendi dünyalarındadırlar, o gün daha sonra neler yapıyor olacaklarını planlarlar ya da hayal kurarlar. Etkileyici bir giriş, başı boş dolanan zihinleri odaya çeker ve dinleyicinin dikkatinin, size ve konunuza çekilmesini sağlar. Dikkat çekmenin yanı sıra konunun bütünlüğü içinde girişin bir anlam ifade etmesi gerekir.

Kuralları siz koyun sunuma ne zaman ara verileceğini belirleyin. İpleri elinize alın.

İlk 3 dakika önemli. Çünkü katılımcılar ilk 3 dakikadaki izlenimle konuşmacıyı değerlendirir. Sonrasında ne yaparsanız yapın bu kararı değiştirmek çok zor olur.

Anlatacağınız konunun önemi pek az dinleyici tarafından kavranmıştır. Sunumun neden önemli olduğunu açıklayarak sizi neden dinlemeleri gerektiğini vurgulamış olursunuz. Önem cümlesi dinleyicilerin düzeyini yakalayabilmeli, dinleyenlerin bakış açısından dile getirilmelidir.

"Bu sunum düzenli spor yapmanın yaşam süreniz üzerindeki etkilerini ele alacaktır" yerine

"Bu sunum ömrünüze ömür katmanın yollarını gösterecektir" ifadesi kullanılabilir.

Sunuma Başlamanın Farklı Yolları

- Bir Soru
- Bir hikaye ya da fıkra
- Merak Uyandıran Çarpıcı Bir Cümle
- Kendinizle İlgili Bir Espri

Kısa cevaplı ya da tepki ölçen bir soru sorun. Açık uçlu ya da zor sorular sormayın. Daha konuyu anlatmadan konuyla ilgili teknik bir detayı sorup, dinleyicileri tedirgin etmeyin. Dinleyicilerin cevap vermesini istiyorsanız, verilecek cevabın kolay olduğundan emin olun. Evet ya da hayırla, ya da yalnızca el kaldırmayla cevaplanabilecek sorular sorun.

Fıkra anlatın: Fıkra anlatma konuşmacının dinleyiciyi konuya alıştırmasının geleneksel yoludur. Mizah her zaman insanları konuya ısındırmak için etkili bir yoldur. Ancak

fıkranın konu ile bağdaşması önemlidir. Girişlerde mizah kullanmanın bu kadar popüler olmasının nedeni gülümsemenin dinleyicinin tutumunu geliştiren bir enerji kaynağı olmasıdır.

MİZAH Vücudu rahatlatan ENDORFiN salgısını artırır. Vücudun strese tepkisi olan KORTİZONU azaltır, sakinleştirir. Yaratıcılığımızı artırır.

Öykü anlatın: Ele alınan konu hakkında kendi başınızdan geçen bir öyküyü anlatarak sunuma başlamak çok etkili bir yoldur. Öyküleri göz önüne getirmek kolaydır, bu nedenle bilgi aktarmada etkilidirler.

Etkileyici bir gerçeği belirtin: Etkileyici bir gerçekle ya da sunumunuzun ana fikrini destekleyen bir istatistikle başlayın.

Mesela, «bu eğitimi alan her beş kişiden 4 ü mükemmel sunum yapar ve katılımcıları uyutmayıp keyif almalarını sağlar hale geldi.» gibi

Gelişme - 1

- Konuyu anlatın
- Ara özetler yapın
- Dozunda tekrarlar yapın
- Kişisel deneyimleri paylaşın, örnekler verin
- Konuyu gerçek yaşam deneyimlerine bağlayın
- İstatistiki bilgiler ve araştırmalardan örnekler verin

Sunumunuzun gelişme bölümü, iletmek istediğiniz önemli konuları ve bunları destekleyen verileri içermelidir. Bilgiyi mantıklıca sunmanın birçok yolu vardır. Sununuza uyan bir tarzı seçmelisiniz. Bunu konuştuk. Seçtiğiniz tarz çerçevesinde sunumun önemli konularını yazdıktan sonra bunları verilerle desteklemelisiniz.

Destekleyici veriler; ifadelerinize inandırıcılık kazandırır, Konu karmaşık ya da soyut olduğu zaman destekleyici bilgi ya da veriler dinleyicinizin sizin ne demek istediğinizi çok daha kolay kavramasına yardım eder, Örnekler ve öyküler sunumunuzu destekler ve dinleyicinin dikkatini bir noktaya toplar.

En genel destekleyici veri çeşitleri İstatistikler; sayılar, oranlar gerçeklerdir. İfadelerinize inandırıcılık kazandırır ve düşüncelerinizin gerçek gibi algılanmasını sağlarlar. Bir çok dinleyici, "yapılan son bir çalışma göstermiştir ki ..." diye başlayan bir ifadeye inanacaktır. Örnekler; bir olayın ya da nesnenin temsilcileridir. Örnekleri karmaşık bir ifadeyi netleştirmek ya da belirli bir uygulamayı çeşitlendirmek ve başka durumlara genellenebilmesini kolaylaştırmak için kullanın. Örnekleri daha etkileyici yapmanın başka bir yolu kişisel deneyimlerinizden faydalanmanızdır. Öyküler; belli bir konuyu pekiştirmeye yarayan genişletilmiş örneklerdir. Genellikle dinleyici tarafından hoş karşılanır çünkü insanlar öykü dinlemeyi severler. Ancak gereğinden fazla uzayan öyküler sıkıcı olmaya başlar. Alıntılar; sununuza farklı bir yapı ve resmiyet kazandırır. Sunumunuzda kullanacağınız alıntıyı olduğu gibi okumanın yanında alıntıya "bir uzmanın dediği gibi..." ya da "...'nın deyimiyle " diyerek başlamak yeterli olacaktır. Dinleyicileri bir kez yola çıkardığımızda onlara gerçekçi bir yol ve kaybolmamaları için işaretler sunmalıyız. İyi bir kurgu ile bölümleri doğru yerleştirebilir ve dinleyicileri konunun içinde tutabilirsiniz, yolculuğu sizinle tamamlamalarını ve mesajınızı doğru almalarını sağlayabilirsiniz. Ne kadar uzun anlatırsanız o kadar az hatırlanır. Mesajınızı bir cümlede yazamıyorsanız bir saatte de anlatamazsınız.

Gelişme - 2

- Dikkatimizi en fazla 8-18 dakika toplayabildiğimizi unutmayın,
- Katılımcılarla konuşun, katılımı teşvik edin
- Grup çalışmaları ve oyunlar yaptırın
- Uygulama yaptırın, denetin
- Sunumu keyifli kılın
- Zamanlamaya uyun

Eğitim Sırasında

- Gülümseyin
- Göz teması kurun
- Direk kağıttan okumayın
- "Teşekkür ederim ve "Lütfen" i sık sık kullanın
- Sınıfa dönük olun
- Söylenenleri bilerseniz bile dinleyin
- Örneklerinizi günlük yaşamdan seçin
- Katılımcıların görüşlerini alın, kullanın

Her katılımcı bir müşteridir; Kaliteli ürün (sunum) isterler. Ürün, ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Harcadıkları zamana değerlidir. İyi hizmet güler yüz ister. Dinlenilmek / itibar görmek ister.

Jest – Mimik dengeli ve duyguları desteklemelidir.

Sadece önde oturanlarla değil, katılımcıların tümüyle göz teması kurmaya çalışın. Bu şekilde dinleyici kendisinin konuya dahil edildiğini hisseder. Katılımcıların dikkatini üst düzeyde tutmanızı sağlar. Sizin de dinleyicinin reaksiyonuna göre sunumunuzu yönlendirmenizi sağlar. Uyuyorlar mı? Dinliyorlar mı? Meraklılar mı v.s. Tüm bunların farkına varırsınız.

Ancak göz teması kurayım derken insanların mahrem alanlarına girmeyin, dik dik bakmayın, gözlerinizi kaçırmayın. Göz teması en fazla 5 en az 3 saniye olmalıdır. 5 saniyenin üstüne çıkmak rahatsızlık verir. 3 saniyenin

altında kalmak, tatmin edici değildir ve genel göz teması anlamına gelir. Kalabalık gruplarda, ortalama 5-6 kişilik kümelerin ortasındaki kişinin alınına bakarsanız o kümede yer alan herkes kendisine baktığı izlenimini alır.

Katılımcıların kimileri sizi büyük bir ilgiyle dinleyecektir. Sizde doğal olarak hep o kişiye bakarak anlatmak isteyeceksiniz. Lütfen dikkat! Sadece onlara bakarsanız bu durum diğer katılımcıların hoşuna gitmez. Göz teması almakta zorlanan kişiler de olabilir. Bu kişilere ısrarla göz teması vermeye çalışmak kuşkusuz doğru değildir. Temel tutum, eğitim süresince insanların kendilerini rahat hissedebilecekleri bir ortam oluşturma olmalıdır.

Slaytları hazırlarken tüm konuşma metnini slaytlara yazmayın. Uzun cümlelerden de mümkün olduğunca kaçın. Mesajınızı yazmayın anlatın! Slaytlarda size konuşmanızı hatırlatacak minik ipuçları olsa yeterlidir. Aynı zamanda not almakta olan dinleyiciler için de konu başlığı niteliğinde olmalıdır. Bunun yanı sıra, eğer cümlelerinizi slayta yazacak olursanız ve siz powerpoint'ten okumaya başlarsanız, dinleyicileriniz sizi dinlemek yerine kendileri de okuyabilirler ve sizin orda olmanızın bir anlamı olmaz. Göz temasını engeller ve konuya hakimiyetinizin olmadığı algısını oluşturur. Konuşan anlatan olun, yazan okuyan olmayın.

Konuşma: Eğitimi yapanın uzun süreli konuşması izleyicilerin katılımını engeller. İnteraktif bir eğitim her zaman daha etkilidir. Katılımcılara yaşama ihtimalleri yüksek hayatın içinden vak'a çalışmaları sunmak ilgilerini yoğunlaştırır.

Eğitim Sırasında

- Aynı fikirde olmadığınız durumlarda dahi söze “hayır” diye başlamayın
- Kollarınızı kavuşturmayın
- Kimseyi utandırmayın
- İlk izlenim çok önemlidir
- Her zaman yapıcı olmaya gayret edin
- Çözüm üretin

Sunuşun Geliştirilmesi

izleyiciyi katma teknikleri...

- Soru sorun
- “Cevap verecek var mı?” yerine Ali yardımcı olabilir mi?” “Başka neler söylenebilir?”
- Yanlış cevapları eleştirmeden düzeltin
- Aktif dinleyin
- Soru alın
- Soruları sadece siz cevaplamayın

Soruyu tekrarlayarak pekiştirin, cevap için düşünme zamanı bırakmış olursunuz

İnsanların Dinlemede Başarısız Olmalarının Nedenleri

Söylenecek olanları tahmin edip kendilerini kapatırlar.

Yorgun, kaygılı vb. olabilirler.

Zihinlerinde düşündükleri çok şey vardır.

Konuşmacının sesini iyi duymuyorlardır.

Konuşmacının sesini monoton ve sıkıcı bulmuşlardır.

Konu ilgi alanlarında değildir.

Konu oldukça karışık ve izlenmesi zor bir konudur.

Konu çok basittir.

Konuşmacı öz güven ve inandırıcılıktan yoksundur.

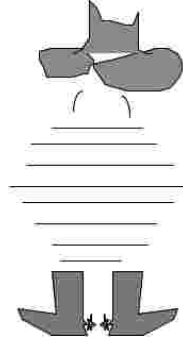
Sandalye ergonomik değildir. Aydınlatma iyi değildir. Salon çok sıcak veya soğuktur ya da dışarıdan gürültü gelmektedir.

Konuşmanın yapılandırılması iyi değildir.

Sonuç, Son Sözler

- Toparlayın, özetleyin ve netliğe kavuşturun, uzatmayın
- Cebinizde mutlaka akılda kalıcı bir 'son cümle' olsun
- Mesajını güçlendiren bir kısa öykü ile bitirin
- İleriye yönelik coşkulandırın teşvik edin, aksiyona davet edin
- Sunuş belirtilen sürede tamamlayın
- Soru / katkıları alın, yorumları dinleyin
- Sabrınız için teşekkür ederim demeyin

İlk izlenim etkilidir ama sonsuza kadar süren, SON İZLENİMDİR.

Bir konuşmanın en çok hatırlanan kısmı BAŞI ve SONUDUR.

Sonuç bölümü sunumunuzda ele alınanları ve mesajınızın önemli noktalarını dinleyiciye hatırlatır. Bitiş cümlesini iyi planlamalısınız. Kısa ve yönlendirici olmalısınız. Fazla ayrıntıya girmeden hatırlanması gereken konuları ve neden önemli olduklarını özetleyin. Ana fikirleri yineleyin. Sunum bittikten sonra devam etmeyin. "Bahsetmek istediğim başka bir şey de..." ya da "söylenilmesi gereken diğer bir konu da..." türünden ifadeler kullanmayın. Sonuç bölümünde yeni bir bilgi, özellikle bahsetmeyi unuttuğunuz bir şey sunulmamalıdır. Konuşmanızı bitirirken cebinizde mutlaka akılda kalıcı bir 'son cümle' olsun. Konuyla ilgili bir uzmanın veya ünlü bir düşünürün bir cümlesini aktar

Sunum hakkında ne yapmaları gerektiğiyle ilgili çağrı yapın. Örneğin; ormanları korumanın doğal hayat üzerindeki etkilerinden bahseden bir sunum yaptıysanız, savunduğunuz konuyu destekleyen bir slogan kullanabilirsiniz, "haydi gelin ormanlarımız için bir fidan da siz dikin!" gibi.. Giriş ifadelerinizle uyum sağlarsanız sunumunuz amacına ulaşmış ve iyi planlanmış demektir. Sunumunuzun girişinde kullandığınız öyküyle yeni bir yorum getirecek bir bağlantı kurun. Dinleyicinin kafasını kurcalayacak bir bitiriş yapmayın. "Daha iyi hazırlanmadığım için üzgünüm ancak umarım bir şeyler anlamışsınızdır" gibi bir özür ifadesi "Aslında ele almamız gereken konu şu idi" «Anlatacak şunlarda vardı» «Vakit yeterli olsaydı» gibi ifadeleri asla kullanmayın. Sabrınız için teşekkür ederim demeyin. Eğer iyi hazırlandıysanız, insanlarda sizi dinlemek için geldiyse çok sıkıcı bir şey anlatmış gibi özür dilemeyin.

Güzel Sunum Planlamak İçin İpuçları

- Gereksiz veya aşırı slayt kullanmayın
- Resim ve semboller kullanın
- Yazı ve sayılar okunaklı olsun Font Min. 20, max. 36 olmalı
- Uzun metinler değil, maddeler kullanın
- Anahtar sözcükler kullanın
- Renkler önemli. Parlak ve çok sayıda renk kullanmayın
- Video kullanabilirsiniz

Büyük, kalın, çarpıcı karakterlerle vurgulamak istediklerinizin etkinliğini artırır. Yazı karakterleri Başlıklar 36-44 metin 20-30 arasında olmalı. Yazı tiplerini seçerken basit ve kolay okunabilenler tercih edilmeli. İtalik, el yazısı, gölgeli v.b. Şekiller kullanılmamalı. Büyük harf yerine küçük harf kullanılmalı. Her slaytın bir başlığı ve numarası olmalı.

Her slaytta 10 satırdan fazla yazı olmamasına dikkat edilmeli. Satırlar arası da okumayı kolaylaştıracak şekilde ayarlanmalıdır.

Canlı renkler kullanmak dikkatleri sunum üzerine çeker. Ancak bir slaytta 4 den fazla renk kullanılmamalı. Slayt

zemini için canlı renk seçilmemeli.

Anahtar sözcükler verilmek istenen mesajın algılanmasını ve kalıcı olmasını sağlar.

Grafik ve istatistikler izleyicilerin en çok aklında kalan bölümlerdir.

Semboller kullanma, anlatımı kolaylaştırılarak akılda kalıcılığı artırır.

Uçan, dönen ve sesli animasyonlardan kaçının.

Tasarım Yönergeleri

Kaçınılması
Gereken

Bundan
Kaçın

Aylık Kümülatif Toplam

Kabuller	Miktar	Kar	Meblağ
179.880	423.3660	967	334.07
128.864	345.7670	860	287.74
34.221	678.4440	733	982.21
129.775	654.9980	1887	658.89
378.664	739.60000	431	295.58
194.775	187.4659	223	295.58
198.856	189.9570	582	377.89
286.675	385.7689	233	286.57
196.999	285.8678	188	296.97
185.868	286.8786	299	185.90
Toplam	2661.767	5058.3140	6737
			4869.13

Böylesi
daha iyi

Daha
İyi

Aylık Kümülatif Toplam

Kabuller	Miktar	Kar	Meblağ
2661	5058	6737	4869

Bu tür okunması zor ve detaylı tablolar sizi ve katılımcıları zorlar. Amaca da hizmet etmez. Ya bunları özet hale getirmeli ya da farklı slaytlara bölerek okunacak hale getirilmelidir.

ÖZET

- Çok iyi hazırlanın, bilginizi güncelleyin.
- 1 birim anlatım için 10 birim bilgi kapasitesine sahip olun.
- Çok prova yapın.
- Okumadan anlatabilecek kadar konunuza hakim olun.
- Zamanında başlayın ve bitirin, kuralları belirleyin.
- Sunumu keyifli kılın.
- Görsel unsurları kullanın.
- Örneklendirin, uygulatın.
- Direkt kağıttan okumayın.
- Zaman zaman tekrar yapın.
- Katılımı teşvik edin, görüşlerini alın, kullanın.
- Soru cevap ve sohbetlere vakit ayırın.
- Genel bir özetle kuvvetli kapanış yapın.

En az 3 defa prova yapın

Sunumu kontrol edin siz veya güvendiğiniz biri kontrol edebilir.

Göz teması ve beden diline dikkat edin

Kullandığınız başlıklar açıklayıcı olsun

Görsel malzemeyi abartmadan dengeli kullanın ve okunmayanları kullanmayın

Ses tonuna ve vurgulara dikkat edin çok hızlı-çok yavaş ya da monoton konuşmayın

Sunum süresini iyi kullanın

Katılımcılara sırtınızı dönmeyin

GÖG II. Eğitim Çalıştayı Kapanış Konuşması

Süleyman Erdemir, Genel Başkan

Bismillahirrahmanirrahim.
Elhamdülilahi Rabbil Alemin, Vessalatu Vesselamu Ala Resuluna Muhammedin ve Ala Alihi ve Sahbihi Ecmain.

Sayın GÖG mensupları,

İnegöl Oylat Tesislerinde yaptığımız bu II. Eğitim Çalıştayı için emek veren ve katkı sağlayan herkese teşekkür ederim.

Tebliğ sunan Selman Slocum, Prof Dr. Mahmud Çamdibi, Ali Kemal Kasten, Prof Dr. Bilal Gökır hocalarıma; organizasyon sorumlusu Osman Acun ve Selman Metin'e ve destek veren İrfan Altun, Kazım Akkaya, Zeynep Metin, Zeynep Ayhan ve Güven Altun'a; Eğitim komisyonuna, Sunum Teknikleri Eğitimi sunan Doğan Demircan'a, Beyin Fırtınası çalışmasını yöneten İsmail Avcılar'a, 2013-2014 Hedefleri Çalışmasını Yöneten Recai Ayhan'a, Sonuç Bildirgesini hazırlayıp sunan Ahmet Erdemir'e, Lojistik destek veren ve eğitim komisyonunda katkı sağlayan Ali Erdemir'e, organizasyona destek veren diğer arkadaşlara ve buraya kadar gelip çalıştaya katılıp katkı sağlayan hanım ve erkek tüm kardeşlerime en içten duygularıyla şükranlarımı sunuyorum.

"Aile" temalı bu çalıştayımızda 2 gün boyunca verimli ve bereketli bir çalışma yaptık.

Hem "dernek çalışmaları ve eğitim etkinliği"; hem de "aile" temasını işlediğimiz için biraz yoğun ve karışık göründü ama çok verimli oldu. Emeği geçen herkesten Allah razı olsun.

Bu arada küçük bir - iki hatırlatma yapmak istiyorum:

Öneri ve eleştirileriniz için çok teşekkür ederim. Ancak bir konuya açıklık getirmekte fayda var. Bu çalışma, adı üstünde "gönüllü" ve "öğrenim" projesidir. Nicel / çokluk yerine, nitel / kalite ve süreklilik ana ölçümüzdür.

Evet ailemiz ve çevremizden daha fazla kişinin istifadesi önemli, ama sürdürülebilirlik ve kalite daha önemli.

Zaten ülkemizde disiplinsiz ve ciddiyetsiz çalışma bolluğu var. Katılımı artıralım ve isteklendirelim derken, popülist yaklaşımla kalite ve disiplini bozar isek, bu çalışma amacından sapar. Seviyeyi indirmek yerine, kendimizi yükseltmek ve disipline etmek durumundayız.

Ayrıca öğrenirken, araştırırken ve tartışırken ilim-hikmet ile iman-teslimiyet denklemini iyi kuralıyız. Bu bağlamda, heva ve heveslerimizin etkisi ile, ilahi buyrukları anlamak ve yerine getirmek ile uygulanabilirliklerini ve doğruluklarını tartışmak kavramlarını birbirine karıştırmamalıyız.

Batı dünyasında, kilisenin ilahi buyruklara pragmatist ve popülist bir yaklaşımı, kiliselerde eşcinsel nikahlarına kadar vardı! Gerçi Hristiyan ve Yahudi din adamlarının bu yaklaşımı, Hz. Muhammed (sav)'in peygamberliğinin başlangıcından itibaren hep olageldi.

Allah bizi, hakkıyla iman eden, anlayan ve itaat edenlerden eylesin, amin.

Asıl konumuz ve çalıştayan ana gündemine uygun olarak, "aile" konusunda hazırladığım bir çalışmayı istifadenize sunuyorum:

AİLENİN ÖNEMİ VE PEYGAMBERİMİZDEN ÖRNEKLER

Bütün varlıkların yaratılışında muhabbet vardır. Bütün muhabbetlerin özü de ilahi muhabbettir.

Yalnızlık ve teklik Allah'a mahsustur ve Allah bütün varlıkları erkek-dişi veya (+)(-) şeklinde çift olarak yaratmıştır.

"Her şeyi çift yarattık ki düşünüp ibret alasınız" (Zariyat 49.)

Allah'tan başka bütün varlıklar bu çift olma özellikleri bakımından hem birbirlerine, hem de Cenab-ı Hakk'a muhtaçtır.

İstek ve ihtiyaçlar en fazla insanda olduğu için, en muhtaç varlık insandır. Üns ve ünsiyet yani ülfet ve dostluk kelimelerinden türetilmiş olan insanın, birbirine ihtiyacı en belirleyici özelliğidir.

Cenab-ı Hak, tüm çiftler arasında birbirlerine yakınlık kurmaları için cezbetme ve cezbedilme kanunu koymuş; maddi ve manevi kemallerini de birbirleri ile bütünleşmelerine bağlamıştır.

İnsan, mükemmel yaratılmış varlıktır, ancak bu mükemmelliği yansıtacak şahsiyet ve kimliği sağlıklı bir aile yuvasında ortaya çıkar.

Yaratılış özellikleri kadın ve erkeğe ayrı ve birbirini tamamlayan hüviyet kazandırmıştır.

Allah'ın aralarında lütfettiği muhabbet ve merhametle birbirlerine gönüllerini bağlaması, hatta ana-baba yuvasını gölgede bırakacak samimi bir sıcaklık ve cazibe içinde yaşamalar ulvi bir hikmettir.

Cenab-ı Hak kullarına verdiği sevgiyi hakikatte kendi muhabbetine hazırlayıcı ve yükseltici birer vesile kılmış; bu muhabbet ve bağlılık için aile yuvalarını en manalı ve bereketli tecelli mekanı eylemiştir.

Aile yuvası, hem Allah muhabbetine basamak, hem de nesillerin devamı için ilahi kanundur.

O halde,

1. Ne yapmalı ki ilahi muhabbete basamak olacak aile hayatı kurulabilsin?
2. Nelere dikkat etmeli ki evlerimiz birer huzur ve saadet cenneti olabilsin?
3. Nasıl yaşamalı ki tüm ailece hayat yolculuğumuz sonsuz vuslatta noktalansın?
4. Nasıl temin edilmeli ki, dünyada gerçekleştirilecek bir saadet, ahiret hayatında da devam etsin?

sorularının cevaplarını bulup hayatımıza yansıtmalıyız.

İlahi ölçülerle kurulmuş bir yuva dünya şartları içerisinde adeta bir cennettir. İyi bir aile yuvası ve ortamı için, salih ve salih anne-babaya ihtiyaç vardır ve temel özellikleri de şunlar olmalıdır;

Salih bir baba, ailenin geçimi, terbiyesi, muhafaza edilip gözetilmesi görevlerini

en iyi şekilde yerine getiren; bilgili, uyanık, tecrübeli, becerikli ve özellikle imanlı ve iyi ahlaklı bir kişidir.

“Ey iman edenler, kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taştan olan ateşten koruyunuz” (Tahrim 6)

Kadın ve çocukların, dini, ahlaki bakımdan olgunlaştırılması; onların dünya ve ahiret saadetlerine sebep olacak şekilde terbiye edilmeleri erkeğe ait görevlerdendir.

Bu görevin çerçevesi, komşu ve akrabalar, okul, hatta bütün memleketi içine alır. Çünkü aileler, içinde bulunduğu çevreyi hem etkiler, hem de etkilenirler.

Baba, ailesi ve çocuklarının hata ve kusurlarını hoş görüp affetmeli, merhamet ve hilm ile yaklaşmalıdır. Hanımının sır ve ayıplarını herkesten saklamalıdır.

“Hayırlınız, kadınlarına karşı hayırlı olanınızdır.” Tirmizi

Hanımının yüzüne karşı ve arkasından dualar etmelidir.

Dışarda çalışıp uğraşırken kazancının helal olmasına dikkat etmeli, hanımına ve yavrularına haram ve şüpheli şeyler yedirmemelidir.

Saliha bir kadın ise, kocasını güler yüzle ve kapıda karşılamalı, evden çıkarken de güzel söz ve dualarla yolcu etmelidir.

Ev içinde kadın, çeşitli renk ve kokuda çiçeklerden derlenmiş bir buket gibi olmalı, eşine huzur ve saadet dağıtmalıdır. Beyi akşam saatlerini özlemeli, akşam eve dönmekten nefret etmemelidir.

Beyini hiç bir zaman ihmal etmemeli ve aile içindeki sıralamada onu ikinci sıraya düşürmemelidir.

Yuvasına gelinlikle gelmeli, yuvayı saadette doldurmalı ve bu kapıdan ak ve lekesiz bir kefenle ebedi yolculuğa çıkmalıdır.

Kadın bedeni özellikleri ile değil, ruhen üstün özellikleri ile annedir. Bu özelliğini korumalıdır.

En şefkatli ve üstün annelik ise, yavrularını cehennem ateşinden koruyacak şekilde yetiştirmektir.

Memleket, kadının olgunluğu ve yetişmişliği sayesinde yükselir; kadının alçalması sonucunda değerini ve gücünü yitirir. Kadına gereken değeri vermek ve hukukuna riayet etmek zorundayız.

Aile saadeti,

1. İki taraf arasındaki samimiyet
2. Birbirini takvaya teşvik
3. Anlayışlı ve olgun davranmak
4. Birbiriyle iyi geçinmek
5. Fedakar olmak
6. Mutluluk ve sevinçler ile hayatın yük ve sıkıntılarını paylaşma ile sağlar.

Aile içinde erkek merhametli ve hakşinas; kadın ise itaatkar ve saygılı olmalıdır.

Dolayısıyla, erkek otoritesi, kaba kuvvetle hüküm sürme anlamında tahakküm; kadının itaati de esaret şeklinde anlaşılmamalıdır. Muhabbet ve iyi örneklikle sağlanan otorite, en kalıcı ve etkileyici otoritedir. Temel kural, karşılıklı sevgi ve saygıdır.

Eşler, aşırı alınganlık, gerekli-gereksiz şikayetler ile birbirlerinin huzurunu kaçırmamalıdır.

Eşler birbirini başkasının yanında eleştirmemeli, başkasının yanında nasihat vermeye çalışmamalı, annesine bile olsa şikayet etmemeli, başkasının yanında zor durumda bırakmamalı, başka erkek-kadını onun yanında övmemeli ve mahcup edip eksiğini ortaya koymamalıdır.

Muhabbet, merhamet ve benzeri bütün duygular hep itidal üzere, dengeli olmalıdır.

Merhamet zaafa dönüşmemelidir. En merhametli anne-babalar birbirlerini

ve evlatlarını sabah namazına kaldıranlar ve her bakımdan onları ahiret saadetine hazırlayanlardır.

“Geceleyin kalkıp namaz kılan, hanımını/kocasını da kaldıran, kalkmaz ise yüzüne su serpererek uyandıran kimseye Allah rahmet etsin” (Ebu davud)

Güveni zedeleyecek, şüphe, zan, dedikodu ve vesveseye düşürecek söz ve davranışlarda bulunulmamalıdır.

Eşler, birbirlerinin anne-abalarına karşı saygılı ve hizmet ehli olmalıdırlar.

Çocuklar arasında adaleti gözetmelidirler.

Maddi durumları iyi olsa bile saçıp savurmamalı ve israftan kaçınmalıdırlar. Giyim-kuşamdan, yeme içmeye; ev eşyasından kullandıkları arabaya mütevazı, sade ve tutumlu olmalıdır.

Aşırı derecede gösterişli elbiseler giymek, bununla böbürlenip gururlanmak, çalım satmak ve insanlara tepeden bakmak dinen yasaklanmıştır.

Asıl sabır, varlıkta sabırdır. Çünkü varlık devamlı olarak tahrik unsurudur.

Kimse mal benim istediğim gibi harcarım diyemez. O malı emanet olarak veren Allah hesabını tek tek soracaktır.

Bu kadar sorunlu bir dünyada rahat bir hayat hem en büyük nimet, hem de büyük bir sorumluluktur.

Elinde olana razı olan kişi, gücü ölçüsünde başkasına da yardım eder. Elinde olana razı olmayan, kanaat etmeyen ve yeterli görmeyen kimse ise, yardım etmek yerine yardım ister.

Allah’a kulluk için ilk sığınak ve ilk merkez evlerdir. Evlere hakim olmak evlerin açıldığı sokaklara da hakim olmaktır. Evler ihya olmadan camilerin bile ihyası mümkün olmaz.

Camileri dolduran insanlardır. İnsanlar ise, annelerin ve babaların bulunduğu çocukların doğup gözlerini dünyaya açtığı evlerde yetişmektedir.

Evlerimiz barınmadan önce yetişme yerlerimizdir. İnsan temel karakterini evinde aldıktan sonra doktorluğunu, mühendisliğini ve diğer meslek bilgilerini başka merkezlerden alır.

Evlere izinsiz girilmez. Eve girmenin bir edebi vardır.

Müslüman bir ailenin kaldığı ev kütüphaneli bir evdir ve ev halkı kitap okur.

Sorunsuz ve tartışmasız ev olmaz, tartışmasını bilmek, sorunları çözmek için uğraşmak gerekir.

Anne baba ve eşler arasında denge kurmak ciddi bir imtihandır. Ayrıca kadın eşiyle akrabaları arasına sıkıştırılmamalıdır. Erkek bu durumu iyi yönetmelidir.

Diğer taraftan, eşler Allah'tan ecir bekleyerek evdeki hastaya, anne babalarına tahammül edip, saygı gösterip, o imtihanı da beraberce aşmak durumundadırlar.

ADAB-I MUAŞERET VE PEYGAMBERİMİZ'İN HAYATINDAN ÖRNEKLER

ADAB-I MUAŞERET

O halde anne, baba ve çocuklardan oluşan ve toplumun çekirdeği durumundaki ailenin fertleri, hem kişi hem de aile olarak edebe dikkat etmeli ki hem aile hem de toplum düzgün olsun.

Edep, “ iyi terbiye, naziklik, usluluk, zariflik, toplum töresine uygun davranma” gibi anlamlara gelir. Adab çoğuludur.

Muaşeret, “birlikte yaşayan kişilerin iyi geçinmesi, birbirleriyle toplumsal ilişkiler içerisinde bulunması” olup;

Adab-ı muaşeret ise, “topluluk halinde bir arada yaşayan insanların iyi ilişkiler içerisinde başarılı olmalarını sağlayan bilgiler” demektir.

Adab-ı muaşeret, insan hayatının bütün yönlerini kapsar.

Doğum, ad koyma, çocuk yetiştirme, öksüz çocuklara sahip çıkma, yeme içme, eğitim öğretim, ilim. İş ahlakı, çalışıp kazanma, tasarruf ve harcama, düğün, bayram, ev düzeni, aile fertleri arasındaki ilişkiler, beden, elbise, sokak temizliği, cömertlik, tevazu, dostluk, ana-baba ve yaşlılara davranış, kadınlara saygı, yolda yürüme, araba sürme, kızma, gülme, şakalaşma... hepsinin bir edebi vardır.

Kişi yaptığı iyi işleri, güzel davranışları ve güzel ahlakı ile özel bir değere sahiptir. “Herkesin yaptıkları işlere göre dereceleri vardır” (Enam 132)

Soy, sop, dil, renk, zenginlik, yoksulluk vb şeyler üstünlük veya farlılık vasıtası sayılmaz.

Kibir ve istiğna, yani büyüklük taslama edebi bozan en belirgin kötü haslettir. Kibir, temelde ve genel olarak, 3 konu etrafında şekillenir ve en belirgin örnekleri de şunlardır;

1. Bilgi...	Şeytan, Belam...
2. Makam...	Firavun, Haman...
3. Servet...	Karun, Ebu cehil, Ebu Leheb

vb... Bu kişiler, zamanlarındaki şaşıaalarına rağmen, sadece lanetle anılmaktadır ve gelecekte de öyle anılacaklardır.

RESULULLAH'IN HAYATINDAN ADAB-I MUAŞERET ÖRNEKLERİ...

İyi bir aile tesisi için Peygamberimizin güzelliklerle dolu aile hayatını bilmek ve örnek almak mecburiyetindeyiz.

“Andolsun ki, Allah'ın Resulü, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.” (Ahzab 21)

Hız. Peygamber, Kur'an'ın öngördüğü İslam'ı, herkesce kolayca anlaşılabilir ve örnek alınabilir bir üslupla yaşamıştır.

O'nun evinde en lezzetli rızık rıza, sabır ve teslimiyetti. O yuva, dünyanın öyle huzur ve güzellik dolu yuvasıydı ki, günlerce sıcak bir yemek pişmediği halde burcu burcu saadet kokardı.

Ev döşemesinde sade bir yol takip eder, örfü uyar, kullandığı eşyanın temiz ve tertipli olmasına özen gösterirdi.

Kendi elbisesini söküğü ile meşgul olur, koyunlarını eli ile sağır, ailelerine ev işlerinde yardımcı olurdu. Çarşıya pazara gider, bizzat alış veriş yapar ve yükünü kendi taşırdı.

Vefakar insandı, ahdinde dururdu ve vadine sadıktı. Sözünden caymazdı.

Kendisine ve çevresine yardımcı dokunanları unutmaz, dostlarını sık sık arar, hal hatırlarını sorardı.

Hastalarla ilgilenir, onlara geçmiş olsun der, hastalıkları ağır ise telkinde bulunur, cenazeye gider, yakınlarına başsağlığı diler, teselli ederdi.

Dünya ile ilgili bir şey istenince asla reddetmezdi, istenilen şey varsa verir, yoksa vaat ederdi.

Kendisine bir hediye geldiği zaman onu getiren kişiye daha fazlası ve değerlisi ile karşılık verirdi.

Oyun oynamakta olan çocukların arasına katılır, selam vererek onlarla konuşur, onların çocuk dünyasına girer, onlarla birlikte olurdu.

Genele açık yerlerde gürültü yapmaz, bağırıp çağırılmaz, kimseyi rahatsız etmezdi.

Bir kişide gördüğü kötü davranışı giderirken, o kişinin şahsiyetini incitmemeye özen gösterirdi.

Annelere, anne konumundaki hanım efendilere ve tüm hanımlara her zaman nezaket ve saygı ile davranırdı.

Özellikle anne babalarla ilgilenmenin ve ihtiyaçlarını gidermenin en önemli görev ve hizmetler arasında olduğunu ısrarla belirtirdi.

Ayrıca yakınlarla ilgilenmeye, komşularla ve diğer insanlarla iyi ilişkiler kurmaya, imkanlar elverdikçe herkese yardımcı olmaya ve yoksulları gözetmeye önem verirdi.

Başta çocuklar olmak üzere, çeşitli meslek ve yaş gruplarından insanlara, vakar ve ağırbaşlılığa zarar vermeyen şakalar yapardı.

Sofraya oturduğunda, daha önce doymuş olsa bile herkesin yemeğini yemesini beklerdi, yemek devam ederken herkesten önce kalkıp gidilmesini doğru bulmazdı.

Yemeği beğenmemezlik etmezdi. Temiz olmasına, yemeğe elverişliliğine ve helalinden kazanılmış olmasına özen gösterirdi.

Önemli bir mazereti yoksa yemek davetlerine katılırdı.

Yavaş yavaş konuşur, her sözün arasını ayırt ederdi. İyi anlaşılması gereken sözleri bir kaç kere tekrarlar, muhatabının akıl ve anlayış seviyesini gözetirdi.

Gülümsemesi tebessüm şeklindeydi. Dişleri çok bakımlı, inci tanesi gibiydi, sürekli misvakla temizlerdi.

Giyimde, elbisesinin temiz, tertipli, estetiğe uygun, kendisine yakışan, sade ve ihtiyacı karşılamasına özen gösterirdi.

Kumaşta estetiğe dikkat eder, göze batıcı, rahatsız edici çığ renkleri tercih etmezdi.

O, insanların, iyi niyetli, gayretli, çalışkan, şefkatli, yardımsever, temiz , tertipli, dürüst, mütevazı, vefalı olmalarını ister; onları dağınık, kaba, kötü

Katılımcı Listesi

ÇALIŞTAYA KATILANLAR

01. A. Kemal Kastan	26. Mahmut Çamdibi
02. Abdünnasır Vatansever	27. Makbule Demircan
03. Ahmet Bilal Tunç	28. Melike Taşkesenlioğlu
04. Ahmet Erdemir	29. Muhammed Özalp
05. Ali Erdemir	30. Mustafa Necati Erdemir
06. Ayşe Gülcü	31. Nazire Metin
07. Bilal Gökkır	32. Nezafet Kırıkçioğlu
08. Burcu Erdemir	33. Nuran Demircan
09. Cevriye Ayhan	34. Nurettin Akkaya
10. Doğan Demircan	35. Osman Acun
11. Edanur Altun	36. Ömer Demircan
12. Emir Demircan	37. Recai Ayhan
13. Fatma Reyhan Vatansever	38. Recep Özalp
14. Fatma Zehra Tunç	39. Safinaz Altun
15. Gönül Erdemir	40. Selman Metin
16. Güven Altun	41. Seyit Ömer Akkaya
17. Hacer Acun	42. Süleyman Arif Gülcü
18. Halil İbrahim Özalp	43. Süleyman Erdemir
19. Hatice Kevser Vatansever	44. Talha Akkaya
20. Hikmet Tunç	45. Tubanur Altun
21. İrfan Altun	46. Yusuf Eymen Tunç
22. İsa Özalp	47. Zeynep Ayhan
23. İsmail Avcılar	48. Zeynep Metin
24. İsmet Tunç	49. Zühre Vatansever
25. Kazım Akkaya	

niyetli, tembel, acımasız, yalancı ve gururlu olmaktan sakındırırdı.

“Ne olursa olsun, insanı, insan olarak sevip saymak, yeteneklerine uygun görev, sorumluluk, hak ve mükafatlarıyla bir bütün olarak görmek” insana yaklaşımının esasıydı.

Rabbimiz! Ailelerimizi, sarsılmayacak kuvvet ve kudrette inşa edebilmeyi ve yaşatabilmeyi cümlemize nasip buyursun.

Ey Rabbimiz, bizlere ve ailelerimize, Sana kulluk ve itaat üzere hoşnut olacağın bir takva hayatı nasip eyle. Amin.

(Not: Bu metin, GÖG II. Eğitim Çalıştay’ındaki konuya uygun olarak,

1. Osman Nuri Topbaş, Huzurlu Aile Yuvası
2. Prof. Dr. Hüseyin Algül, Peygamberimizin Şemaili ve Ahlak ve Adabı
3. Nureddin Yıldız, Kiblegah Evler

Konulu kitaplarından yararlanılarak hazırlanıp istifadenize sunulmuştur. (S. Erdemir)

II. Çalıştay Görev Listesi

Osman ACUN	: Çalıştay Koordinatörü
Selman METİN	: Katılımcı listelenmesi, Ulaşım, Otel organizasyon, yemek, otel imkanları dışındaki her türlü ihtiyacın temini (kırtasiye vs.)
İsmail AVCILAR	: Beyin Fırtınası Yöneticisi
Kazım AKKAYA	: Çalıştay raportörü/ 1. Çalıştayın Değerlendirme Sunumu
Gönül ERDEMİR	: Hanım katılımcılarla iletişim / Hanımlar Beyin Fırtınası Yöneticisi
Doğan DEMİRCAN	: Sunum Teknikleri
Recai AYHAN	: Mali İşler Sorumlusu,
Mustafa N.ERDEMİR	: Kur'an-ı Kerim Tilaveti
Ali ERDEMİR	: Mahmut Çamdibi/Ulaşım, iletişim
İrfan ALTUN	: Çalıştay raportör grup sorumlusu, teknik yardımcı (Ahmet Erdemir'in yardımcısı)
Süleyman GÜLCÜ	: Çalıştay raportörü
Zeynep METİN	: Çalıştay raportörü
Zeynep AYHAN	: Çalıştay raportörü
Abdunnasır Vatansever	: Fotoğrafçı
Güven ALTUN	: Kameraman
Ahmet ERDEMİR	: Çalıştay teknik sorumlu (Kamera, Fotoğraf Mak. Şarj cihazı,, laptop, printer, sunum vs)
Sonuç Bildirgesi hazırlama	: Osman Acun Recai Ayhan, İrfan Altun, Ahmet Erdemir, Zeynep Metin, Kazım Akkaya

29-30 HAZİRAN 2013 - OYLAT YENİ ÇAĞLAYAN OTEL

II. Çalıştay Sonuç Bildirgesi

I. GÜN

1. Amerika'da Protestan Hristiyan olarak doğmuş olan ve daha sonrasında Müslüman olmuş olan Selman SLOCUM Beyin "Üç Boyutlu İnsan ve İki Boyutlu Hayat" konulu deneyim paylaşımı gerçekleştirildi.
2. Prof. Dr. Mahmut ÇAMDİBİ tarafından "İslam'da Bireyin ve Ailenin Sorumluluk Bilinci" konulu söyleşi gerçekleştirildi.
3. Kazım AKKAYA tarafından "I. ÇALIŞTAY SONUÇLARINDA HEDEFLenen VE GERÇEKLEŞENLER" konulu sunum gerçekleştirildi.
4. Ali Kemal KASTAN tarafından "Esmâ'ül Hüsna Perspektifinde Aile Eğitimi" konulu söyleşi gerçekleştirildi.
5. ETKİLİ DERS İŞLEME YÖNTEMİ (İSMAİL AVCILAR)

ETKİLİ DERS İŞLEME YÖNTEMİ

Sunum Öncesi

01. Ders mekanına önceden gelme,
02. Mekan için Kroki Sağlanması (Dernek dışında ise)
03. Derslerden önce katılımcılara hazırlanmaları için özet geçilmesi, dinleyicilerin konuya hakim olarak gelmesi,
04. Farklı kaynaklarla sunuma hazırlık ve sunum öncesi kaynak paylaşımı,
05. Bilgisayar ve Projektör ile sunumun yapılması,
06. Telefonların kesinlikle kapatılması,
07. Sunucu ve dinleyicilerin sunum teknikleri ile ilgili eğitimi (gerçekleştirildi)
08. Herkesin bir kere sunum yapması,
09. Mevcut halkadaki katılımcı sayısını korumak,
10. Sunucunun daha etkin ders işleyebilmesi için prova yapması
11. Hazırlanan dersin özetinin çıkarılması

Sunum Süreci

01. Her bir dersin maksimum 45 dk. olması
02. Görsel ve işitsel öğelerle desteklenmesi,
03. Fikir empoze edilmemesine dikkat edilmesi,
04. Keyifli ve dinleyici ile interaktif bir ders işlenmesi,
05. Sunucunun konusuna hakim olması,
06. Konu dışına çıkan soru ve tartışmalardan kaçınma, fikirlere değer verilmesi,

Sunum Sonrası

01. Soru - Cevap için zaman ayrılması

İşlenecek Konularla İlgili

01. Örnek kişilerin ilmi hayatları ve düşünceleri,
02. Mevlana'nın Mesnevisi,
03. Esmâ ÜI Hüsna (her bir ders içerisine bir adet serpilmesi)
04. Tebliğ Dersleri,
05. Güncel ve Yaşama dair konular,
06. Konu tespitlerinde katılımcılar arasında anket yapılması,
07. Kitaplarını okuduğumuz yazarların ders öncesi kısa biyografilerinin işlenmesi

II. GÜN

6. Prof. Dr. Bilal GÖKKIR tarafından “Kur'an'da Aile ve Evlilik” konulu söyleşi gerçekleştirildi.

7. Doğan DEMİRCAN tarafından “Etkili Sunum Teknikleri” konulu sunum gerçekleştirildi.

8. Sürekliliğin Sağlanması ve Katılım Gruplarının Genişletilmesi (Recâi AYHAN)

Gönüllü Öğrenim Grubu derslerinin işleyişi hakkında bilgilendirme yapıldı.

Aşağıdaki başlıklarda istişareler gerçekleştirildi;

a) *Mevcut Hedef Kitlemizdeki (Eş, Çocuk ve Yakın Arkadaş / Akrabalarımız) Kişileri Ders Gruplarımıza Çekmek*

Tespit:

- Grup dışından katılımlar zor oluyor ve samimiyet sağlanamadığından dolayı süreklilik de sağlanamıyor
- Model olarak çaba gerektiğinden birçok kişiye zor geliyor ve uzak duruyor.

Çözüm:

- Misafirler davet ederek, metodu ve işleyişi pazarlamak, özendirmek, daha çok tecrübeli gruplara dahil eder isek ilgi daha yüksek olabilir
- Çocukların derslere katılımını sağlamak
- Yeni katılımcılara yönelik olarak bir tanıtım kitapçığının hazırlanması ve bilgilendirmenin daha yoğun yapılması (Ne kazandıracak, Hangi ihtiyaçlarını Karşılacak, Ne yapacaklar, Nasıl işleyecek)
- Gerçekleştirilen faaliyetler ve dersler ile ilgili bilgi paylaşımının daha yoğunlaştırılması
- Farklı grupların ne gibi genişleme politikaları izlediğini, nasıl büyüdüklerini analiz etmek, istişare etmek, deneyimlerinden yararlanmak
- Sosyal medyanın daha çok kullanılması ve iletişimin artırılması
- İslami ilme ve toplantılara yönelik ihtiyacı körükleyici ve ortaya çıkarıcı şekilde

iletişim tekniklerinin kullanılması

- Gruplara katılım öncesinde 1 sene ders şeklinde dönemin gerçekleştirilmesi ve sonrasında temel, bilinç, ihtiyacı noktalarının uyarılması ve isteklilik oluşturulduktan grupların oluşturulması (Öncesinde seviye / ihtiyaç tespit sınavı yapılabilir)
- Sertifikalandırma veya ödüllendirme tarzı modeller geliştirilebilir
- Eğitim komisyonunun bu konuda aktif rol alması
- Gençlerden ziyade yetişkin ve ihtiyacı daha çok hisseden gruplara yönelik olarak hedef kitlenin gözden geçirilmesi
- Yaptığımız işin niteliğini arttırmamız yeterli olacaktır
- Gençlerin memnuniyetini sağlamamız gerekiyor
- Yeni grupların çok daha sistematik bir şekilde oluşturulması ve takibin yoğun olması
- Sohbet gruplarından eğitim gruplarına dönüşüm gerçekleştirilmesi

b) Mevcut Gruplardaki Katılım ve Süreklilik

Tespit:

- Genel olarak yeni gruplarda başlangıç katılımı sonradan kayba uğruyor.
- Yeni başlayan gruplarda ilk sene yeterli bilgi birikimi olmaz ise ve grubun genelinin altyapısı güçlü olmaz ise katkı az oluyor ve bu da katılımı düşürüyor.

Çözüm:

- E-posta, mesaj ve arama yöntemi ile katılımcılığın artırılması
- Gruplardaki iletişimin yoğunluğunun artırılması ve samimiyetin sağlanması, gruptaki herkesin kesinlikle birbirini tanımalarının sağlanması
- Sosyal aktivitelerin artırılması
- Gruplar içerisinde 2 kişilik alt gruplar olması ve bu kişilerin birbirlerini katılım konusunda takip etmesi ve uyarması
- Abi / Abla kardeş gibi bir ilişkinin / müessesesinin oluşturulması
- Merkezi bir davet ve takip mekanizmasının geliştirilmesi
- Herkesin birbirine yönelik dua etmesi

c) Derslerde İşlenen Konuların Hayata Yansımalarının Takibi

Çözüm:

Sene sonu anket yapılması ve katılımcıların hayata dair gelişimlerinin izlenmesi ve programların bu doğrultuda geliştirilmesi

9. Ders İşleme Yöntemi ve Katılımın Genişletilmesi ile İlgili Olarak Yönetim Kurulu ve Eğitim Komisyonunun Özellikle Çalışma Yapması kararı alınmıştır.

10. Süleyman ERDEMİR tarafından kapanış konuşması gerçekleştirildi.

EĞİTİM KOMİSYONU

II. Çalıştay Raporu

22 yıl Gönüllü Öğrenme Grubu, son iki yıldır da Gönüllü Öğrenme Grubu Derneği çatısı altında yürütülen eğitim faaliyetinde yeni bir aşamaya gelmiştir.

Geçtiğimiz yıl yapılan 1. Çalıştayda alınan karar gereğince Dernek yönetimi 2. Çalıştayı tertip etmeye karar vermiştir.

28-30 Haziran 2013 tarihinde gerçekleştirilen çalıştayda sonuçları itibarıyla 1. Çalıştayda alınan kararlar ve uygulamalar analiz edilmiştir. Davet edilen hocalarımızın sunumları oldukça faydalı olmuştur. Etkili ders işleme yöntemi konusunda bir beyin fırtınası, sunum hazırlama yöntemleri konulu bir sunum yapılmıştır.

Tarih :

28 - 30 Haziran 2013

Yer :

Bursa ili, İnegöl İlçesi, Oylat Yeni Çağlayan Oteli

Katılım :

Çalışmaya ekli listede de görüleceği üzere 25 erkek, 25 hanım ve 6 çocuktan oluşan 50 kişilik bir katılım sağlandı.

Ulaşım : Çalışmaya 19 kişi, 28 Haziran 2013 Cuma günü Kabataş'tan 16:30'da kalkan İDOBÜS'le Mudanya'ya ulaşıldı. Kılınan ikindi namazını müteakip bir minibüsle Mudanya Güzelyalı'dan Oylat'a hareket edildi. Feribottan indikten sonra ikindi namazı eda edildi. Namazı müteakip 1 saat 30 dakika süren yolculuktan sonra 20.30 da Oylat'a ulaşıldı. Dönüş 30 Haziran 2013 Pazar günü 16.30'da yine aynı araçla Oylat'tan Mudanya'ya hareket edildi. Yaklaşık 2 saatlik bir yolculuktan sonra Feribot'a ulaşıldı. 19.00 Feribotu ile de Kabataş'a hareket edildi. Yolculuk 1 saat 50 dakika sürdü. Gidişte ve dönüşte Kabataş'a ulaşım tüm katılımcılar tarafından kendi imkanları ile sağlandı. 31 kişi de hususi araçlarıyla karayolundan çalıştayın yapılacağı mekana geldiler.

Yemek: Akşam yemekleri ile sabah kahvaltıları açık büfe, öğle yemekleri ise fiks mönü şeklinde otel restoranında yendi. Çalışmalar esnasında aralarda çay ikramı oldu.

ÇALIŞTAY PROGRAMI

Çalıştay programı, 29 Haziran Cumartesi sabah 09.20 de İsmail Avcılar tarafından okunan Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başladı.

Osman Acun'un takdiminden sonra o esnada otelde bulunan ve Amerika'da Müslüman olarak 1985 yılında Türkiye'ye hicret eden Selman Slocum beyin (Bilal Gökkr'ın moderatörlüğünde) hayat hikayesini anlatmasıyla devam etti.

Kısa bir aradan sonra tebliğlerin sunumuna geçildi. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmut Çamdibi; Sorumluluk bilinci, öğle

arasından sonra ise Ali Kemal Kastan; Esmail Hüsna perspektifinde aile eğitimi konulu tebliğlerini sundular.

Sunumların arkasından İsmail Avcılar yönetiminde "Etkili Ders Hazırlama Yöntemi" konulu bir beyin fırtınası yapıldı. Beyin fırtınasına 20 kişi katıldı. Bu çalışma esnasında hanımlar salondan ayrıldı ve farklı bir salonda kendi çalışmalarını yaptılar.

Akşamüzeri 18.00 de ilk gün programı sona erdi.

Çalıştayın 2. Günü, müfredat programına uygun olarak İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fak. Tefsir ABD öğretim üyesi Doç. Dr. Bilal Gökkr'ın "Kur'an'a göre Aile Eğitimi" sunumu ile başladı. Arkasından Doğan Demircan Sunum Teknikleri konulu bir seminer verdi.

Öğle arasından sonra C.tesi günü yapılan Beyin Fırtınasının sonuçları, Recai Ayhan'ın yönetiminde 2013-2014 yılı hedefleri, dilek ve temenniler tartışıldı. Çalıştay sonuç bildirgesinin Ahmet Erdemir tarafından takdiminden sonra Genel Başkanımız Süleyman Erdemir bir toparlama ve teşekkür konuşması yaptı. Program böylece sona erdi.

Çalıştayın başlangıcından sonuna kadar çalışmalar fotoğraf ve kameraya çekilmiş, tüm görüş ve öneriler raportörler tarafından kayda alınmıştır.

Mali Durum

Otel ücreti kişi başı gecelik 120 TL olarak anlaşılmış olup 5 TL si katılımcılardan alınmayıp 115 TL olarak ödeme yapılmıştır. (geçen yıl 110 TL ödenmişti) Toplu taşıma giderleri olarak İDOBÜS'e toplamda 534 TL, iskeleden Oylat'a götürüp getiren minibüse 650 TL ödenmiştir. İDOBÜS'e alınan biletlerin fiyatlarında İDOBÜS sistemi gereği farklılıklar olduğundan eşitlik prensibi ile toplam ücret kişi sayısına bölünerek hesaplama yapılmıştır. 534 TL + 650 TL nin toplamı olan 1184 TL 18 yetişkine bölündüğünde 65 TL kişi başı masraf edilmiştir. 5 TL katılımcılardan alınmayıp 60 TL yol parası olarak katılımcılardan tahsil edilmiştir. (geçen yıl 55 TL toplanmıştı)

Başka bir programa yetişecek olan Ali Kemal Kastan, program sonunu beklemeden ayrılmak zorunda olduğundan kendisi İnegöl'den Otobüs ile 35 TL ye İstanbul'a gönderilmiştir. İnegöl'e Ulaşımı Ali Erdemir bey sağlamıştır. Ayrıca Mahmut Çamdibi hocanın da İstanbul'dan getirilmesini ve geri götürülmesini Ali Erdemir bey sağlamıştır. Davetlilerimiz olan Mahmut Çamdibi, Ali Kemal Kastan, Bilal Gökkr ve Dernek çalışanları Nezafet Kırıkçıoğlu ve Zeynep Metinin masrafları dernek bütçesinden karşılanmıştır.

GÖNÜLLÜ
ÖĞRENME
GRUBU
DERNEĞİ

Molla Gürani Mh. Turgut Özal Millet Cd.
Feza Apt. No: 24 D: 16 Fatih / İSTANBUL
Tel: 0212 631 27 28
www.gog.org.tr / bilgi@gog.org.tr